

Sjómannadagsblað Grindavíkur 2003

**Grindvíkingar! Róið á heimamíð.
Verslið við ykkar eigin Sparisjód.**

**Sendum
sjómönum,
fiskvinnslufólki
og öðrum
Grindvíkingum
hamingju- og
heillaóskir á
sjómannadaginn**

Afgreiðslutími:

Mánudaga-föstudaga
kl. 9:15 - 12:15 & 12:45 - 16:00.

**Sendum sjómönum, fiskvinnslufólki
og öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn**

SJÓVÁ ALMENNAR

Opið frá 10-12 og 13-17 alla virka daga
Sími: 426-7150 & 899 7140 - Fax: 426-7151

Til lesenda

Með þessu hefti kemur Sjómannadagsblað Grindavíkur út í fimmtanda sinn. Efni þess er með hefðbundnum haetti, að leiða með heimildum lesendum fyrir sjónir hið liðna um leið og bírt er efni um það sem er að gerast hverju sinni varðandi sjómenn og sjómennsku.

Þegar ég liti til baka finnst mér eins og örstuð sé síðan Kjartan Kristófersson, fyrsti ritstjóri blaðsins, Björn Gunnarsson, formaður sjómannadagsráðs, og fleiri lögðu á ráðin um útgáfu Sjómannadagsblaðs Grindavíkur. Um þessar mundir eru einnig fimmtiu og fimm ár liðin frá fyrstu hátiðarhöldum sjómannadagsins í Grindavík. Í grein í fyrsta sjómannadagsblaðinu, 1989, risjaði Tómas Þorvaldsson frá Gnúpi upp minningar sinar frá þessum atburði árið 1948. Fjöldi opinberra hátiðarhaldar fer þó ekki saman við ártölin, þar sem þau hafa verið feld niður tvísvar vegna sjóslysa árið 1952 og 1987. Þessara tveggja ára er því sérstaklega vert að minnast.

Allt hefur sitt upphaf og endi. Undirritaður hefur ákvæðið að hættu að standa að útgáfu þessa blaðs, til þess að gefa öðrum tekifieri til að sjá um það og halda útgáfu þess áfram.

Ég vil þakka sérstaklega Ólafi Rúnari Þorvaðarsyni fyrir framlag hans en hann hefur átt efni í öllum blöðunum. Einnig langar mig að þakka annan velviliða sem blaðið hefur ávalt notið, jafnt þeirra sem hafa skrifsað í það greinar, auglysendum og lesendum, sjómönum, fiskverkunarfólk eða öðrum sem tengjast sjávarútvegi í Grindavík.

Ég óska öllum til hamingju með daginn.

Hinrik Bergsson

Skrifstofa S.V.G.

Hafnargötu 9, sími 426-8400, fax 426-8405
Skrifstofan er opin alla virka daga frá 9-12.
Form. S.V.G.: Hermann M. Sigurðsson.

Stjórnin

Sjómannadagsblað Grindavíkur 15. árg. 1. júní 2003

Útgefandi:

Sjómannadagsráð Grindavíkur
Pórarinn Sigvaldason, formaður

Ritstjóri: Hinrik Bergsson

Ábyrgðarmaður: Hermann M. Sigurðsson

Prentun: Stapaprent

Forsíðumynd: Frá Grindavíkurhöfn 2002

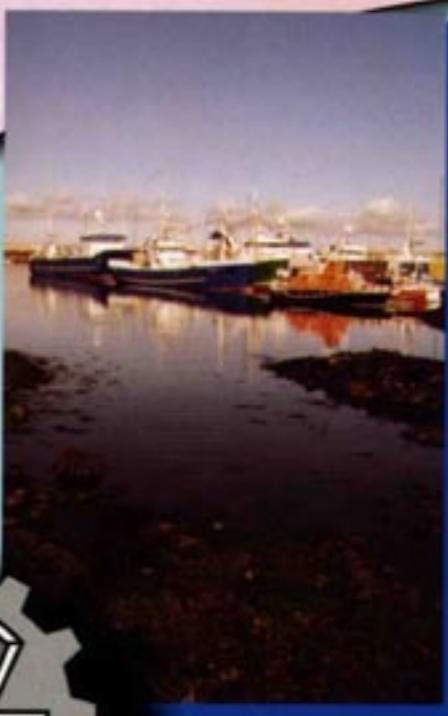
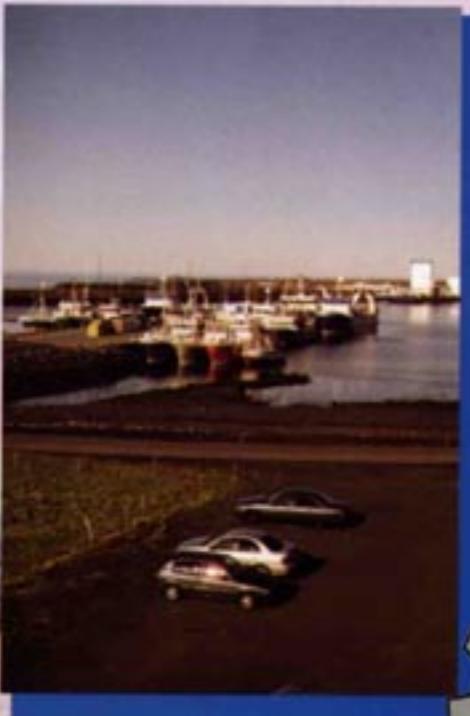
Ljósm. Hinrik Bergsson.

Verð í lausasölu kr. 1000,-

Efnisyfirlit

Grindvíkingur Ljóð Örn Arnarsson	5
Hugvekja Sr. Hjörtur Hjartarson	6
Jaxlarnir á Hafbergi GK 377 Jón Gauti Dagbjartsson skrifar um skipsfélaga sína	8
Petta snýst allt um krónur og aura Hilmar rekur hér sögu sína í stuttu máli i samtal við Hjört Gíslason	14
Heiðurshjón Heiðranir á sjómannadaginn 2.júní 2002	24
Gamlar heiðranir A sjómannadaginn 1983 og 1984	25
Fyrsta landlegan Guðjón Árman Eyjólfsson á reknetum fyrir meira en hálfti öld	29
Heimili aldraðra í Grindavík Fyrsta skóflustungan	35
Sjómannadagurinn 2002 Svipmyndir frá deginum	38
Svipmyndir frá sjómannahófum í Grindavík	40
Á milli Kónga og Strýthóla Viðtal við Pétur Guðjónsson frá Höfn	44
Starfsmenntasjóður fyrir félagsmenn í aðildarfélögum SSÍ	50
Grindavíkurbátar 1961-1970 Eftir Ólaf Rúnar Þorvarðarson	52
Vertíðarspjall Sverrir Vilbergsson tók saman	78
Grindavíkurlús Melurinn	82

*Um leið og við þökkum samstarfið sendum við sjómönnum,
fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum heilla- og
haminguóskir á sjómannadaginn*

Sjómannana- og Vélstjórafélag Grindavíkur og Sjómannadagsráð

Góðan daginn, Grindvíkingur!
Gott er veðrið, sléttur sær.
Svífa í hilling Suðurnesin.
Slólarroða á Hlíðar slær.
Fyrir handan hraun og tinda
Huga kær og minnarík
Bíður okkar vernskuströndin,
Brimi sorfin Grindavík.

Við skulum yfir landið líta,
Liðnum arum gleyma um stund.
Láta spurul unglingsaugu
Aftur skoða strönd og sund.
Sjá má enn í Festarfjalli
Furðuheima dyragátt,
Porbjörn klofu höfði hreykja
himinn við í norðurátt

Enn er líkt og heróp hafssins
himin bifí, skelfi lönd,
þegar bylgjubreiðfylkingar
bjartfaldaðar sækja að strönd
björgin stynja, björgin hrynya,
brymreyk leggur upp um fjöll
eins og hvítir fuglar fljúga
fröðulagðar inn á völl.

Langt er, síðan léttum skrefum
Lékst þú barn við flæðarmál,
skemmtir þér við skel og bobba,
skyggndist eftir sili og ál,
gekkst um hraunið leynileiðir,
leist í sprungum burknastóð.
Könguló í klettaskúta
Kljáði vefinn þolinmóð.

Höfundur Magnus Stefánsson (Órn Arnarson f. 1884 d. 1942. Ljóðabókin Illgresi).

Manstu, manstu orð og atvik,
öðrum hulin, týnd og gleymd,
töfrablik og unaðsóma,
æfintýri séð og dreymd.
Æskuminna gulli góðu
Gat oss engin ránsþond svipt.
Það er mótað barnsins brosi,
Ber þess mynd og yfirskrift.

Sjómennirnir Grétar Porgeirsson tv. og Jón Gauti Dagbjartsson th. lásu úr Bibbliunni í Sjómannadagsmessunni 2002. Séra Hjörtur Hjartarsson prestur fyrir miðju

Sr. Hjörtur Hjartarson: Prédikun á sjómannadaginn 2. júní 2002 í Grindavíkurkirkju

Sjá, bæt á þárum hrakti, um bord naf Jesú þar.
Það ógn og angist vakti að allt í hettu var.
Það bregður Jesú blundi og bjður: Leg pig, - haf.
Hvert óðar hrundi og ágætt veður gef.

Guds undur ennpáð gerast og öll að rétti til.
Um höfin hjálpa mun benast en harðna veður stríð.
Ei kvarfa þarf né kveina sé Kristur með um bord.
Oft sjómenn sjá og reyna hans sigilt mæltar ord.

Náð sé med yður og fríður frá Gudi fður verum og Drottini Jesú Kristi.
Amen.

Ég heilsa yður öllum á sjómannadegi - og segi heill yður sjómannastéttarinnar Grindavíkur. Þetta er sá dagur sem þér komið saman í kirkju og minnis þeirra sem horfnir eru, - já allra þeirra manna og kvenna sem ruddu brautina til hagsaldar þessu byggðarlagi, já, velfarnalar íslenskrar fjöldar. - Minnumst þessar segarþar sem siglðu forðum sjónbending um breidan mar. Þar sem Áegisveldid braut á bordum og brimði nauk um opíð fari. Fram var sótt í frelsis nafni. Þess frelsis sem vér verðum að gata svo vel. Þar er nú sótt að oss Íslendingum í að ríkani mæli. Enginn veit hvað framtíðin ber í skauti sér, því nú vilja þeir hinir stóru og sterku í heimsþorpinu ráða því hvernig vér umgóngumust aðlind sora í hafinu. Fara yfirlíðin annanad hvort til Brussel eða til alþjóðanefndar á vegum Samteinudu fjölbanna. Einkennileg tilfinning er að upplifa síka umræðu á langri að.

Pjöbbin var einhuga um að fiera út landbelgina í 12, - 50 og 200 millir. Sjófjörnumlamenn sem stóðu fyrir útfærslunum voru tignudar sem frelsisþejur, - en nú er umredan sú, - að sumir telja sjófjörnumuna miklu betur komma í höndum erlendra aðila. - Kannski kemur þetta aldrei til líta, því nú er talad um eins og ég sagði ótan að stofna alþjóðlega nefnd til þess að fara með nytjun fiskistofna hafins. Eittkvíð i líkingu við Hvallveiðir. Asíð um fiskeviðið efnum hér heima verður þar með líðin til, vélad verður um síkt á erlendri grund af þeim sem í útlöndum ráða ríkjum. - Hugum um þá tilveru, já, á sjómannadaginn.

Já, það er ekki hvað sít brautning til sjómannastéttarinnar að gleyma því ei, að forsedurnir söstu fram í frelsis nafni. - Ekki einungis hvað varðar yfirlíðin yfir náttúruauðlindum vorum, - heldur og verbun vér - ekki hvað sít sjómannastéttin, - útgerðarmennirnir, fiskverkafólkid, - að halda vörð um hið andlega frelsi fjöldarinnar, - um kristin gildi og kristna trú. Vér upplifum nú að ofstakissjólf sekja að trú vorri og síðum með eldi og brennisteini. Hugum að því sem hann Jón Gauti Dagbjartsson lá í guðspjallini ótan, þegar Jesú Kristur valdi fyrstu lerisveina síná. Hverja valdi hann? Já, fjón sjómenn, Símon, sem kallaður var Pétur (Pétur þýðir klettur) og Andrés, bröður hans. Hann valdi og Jakob og Jóhannes, sem voru synir Sebedeusar, er var að síðum net sín. Á fjóra sjóskránum, lagði hann ofurmannlegt ok, - að takast á hendir að verla fyrstu lerisveinar hans. Vér vitum í dag hvert það blaut verk var. Það var blaut verk um nýjan heim, - nýja trú og nýjan síð. - Vér sem í sjónbendingu sjáum örlog þau er biðu lerisveinanna. Enda getum vár

lesið um aviseril þeirra í guðspjallunum. - En Kristur var í engum vafa, hann hekkti til þessara manna og starfa þeirra, hafði m.a. farið með þeim í sjóferð eins og Valdimar Briem talar um í sílminum sem ég las ótan. Þar sofnadi hann í stafni - já ógn og angist vakti að allt í hettu var. - En sjómennirnir sem með bonum voru vísu að „ef hann mætti fleyi fylgia - oss farnast vel mun það“.

I frambaldi af þessu er því einn sú spurning síða - hvers vegna valdi Kristur fyrst sjómenn til þess að byggja t.a.m. kirkju síná á og þar sem bodus orðins skyldi fána fram. Svör við þessari spurningu verba sennilega jafn mórg og þeir sem þursa að svana. Auðvitað er dvoð ykkar bér í kirkjunní í dag á háttíðseðgi sjómannastéttarinnar ákvæðið var. Sjómannastéttin veit auðvitað um þetta val. Hann valdi það, - því velja sjómenn hann, sem er lífsins ljósíð sanna, sem leidir vor fley i naust. Þáll postuliðið varnar framangreindri spurningu - í Fyrri Korintubréfi, - að Jesú hafði viljat síná heiminum að hann hafi valið sjómennina fyrst vegna þess að þeir voru úr alþjóðastétt. Ég fellst ekki á þessu skýringu vinar míns Þáll. Kristur var aðalri i manngreinardílist eftir stéttum. Hann leit að alla menn jafnt, - en þó var hann meðvitabur um að manngildið væri nokkuð sem vert væri að líta til. Skobun þetta aðeins: Grétar Porgeirsson láss hér ótan úr upphafi Fjallrabunnar, þar sem Kristur var í Galilei og gekk upp á fjallid. Þar settist hann og lerisveinar hans komu til hans, - hvadla lerisveinar, - auðvitað sjómennirnir sem hann valdi. - Og hann kennið þeim, - já hvad var hann að kenna þeim, - já, kenna þeim og líta vita af hverju hann valdi það. Og hann sagði.

Vers 1: Selir eru fátekir i anda, því þeirra er himnaríki.

Hvað þýðir þetta. Já, þeir eru selir sem gæddir eru óendenlegu sjálfstrauði, - og eru svo hafileikaríki frá náttúrunnar hendi, að þeir hika ekki við að ganga í daudann fyrir mælitum sem þeir trúu að. Mælitum Jesú Kristi.

Vers 5: Selir eru hógværir, því þeir munu jördina erfa.

Hógvær er sá sem hefur vald að hugsumum sínum. Vér tölum um hógvært ged. Sá hinn sami sem hefur slika edlis eingind að hann er steltur, ofilega fjörlugur og frjálmannlegur, - já stundum ólgandi, - þar sem hugsjónateldur brennur. Krautmíkill og ómissandi, þar sem taka þarf örlogaríkar dökvarbanir - já nánast að óllum svíðum mannlífiins, - veraldlegum og andlegum. Þessi ljósing myndi sennilega vera kölluð í dag að vena „cool“ með jákvæðum formerkjum.

Vers 7: Selir eru miskunsamir

Þ.e selir eru réttildir sem bera abyrgð á sjálfum sér, og þar af leiðandi geta boríð abyrgð á nálunga sínum.

Vers 10: Selir eru þeir sem ofiðtir eru fyrir réttletissakir.

Þ.e. þeir sem hafa ríkulega hafileika til þess að aðlagast, - þegar byltingarkennar umbreytingar eiga sér stað, sbr. bodun um trú, von og karleika meðal manna.

Slikur var grundvöllur kröfunar sem Kristur gerði til lerisveina sínum, sem hann valdi, - já, fjóra sjómenn valdi hann fyrsta. Hann valdi sjómenn í upphafi, - hann velur yður sjómenn enn í dag og melan vér byggjum þetta land til þess að halda að lofti merki krossins og Jesú Kristi. Munid að fiskurini hefur verið notabur frá upphafi sem kristið tákni. Táknið um nafn Kristi. Sjá má þessi tákni m.a. á veggjum Kata-kombanna í Rómarborg. Á fiskana eru ritatir upphafutafir Jesú Kristi á grísku IKBY. Frekari vitna þarfum vér ei um tengil sjómannna og Kristi.

Nú þegar drar nokkuð vel í sjávarútvegi, ber yður að tryggja að fjar-

Gengið úr Grindavíkurkirkju að lokinni messu. Á kransinum halda, Grétar Porgeirsson skipstjóri og Sveinn Eyfjörð Jakobsson stjórnarmaður í S.V.G.

magnið sem sjósóknin gefur til fjöldarbúsins nýtt sem best í heimabyggðinni. Ás efsl verði menntun og starfsfræðla með það að augnamiði að hugsa vel um umhverfisþátt aðlindarinnar, - já, vísakerfi hafins, sem yður útvegmönnum og sjómönnum er trúð fyrir.

Gleynum ei því er Valdimar Briem ljóðar fyrir yðar hond, þar sem hann segir:

Er syrtir lífi á leiðum os löngum brestur mætt.

Á vellus vegi breiðum os verður ráðafátt.

Allt sjýmist veru að sökkva og sólar hverfa lönd en yfir djúpið dökkva þá Drottinn réttir hond.

Gleðilega hátið og munid að Drottinn réttir hond.

Dýr sé Gudi, fður og syni og heilögum anda. Svo sem var í upphafi er og verður um aldri alda. Amen.

Takid postulegrí blessun:

Náð Drottins vors Jesú Kristi, karleiki Guds og samfélags heilags anda sú með yður öllum. Amen.

Frá vinstrí: Gubjón Einarsson skipstjóri, Valur, Jón Gauti, Leifur og Jón Eldjárn. Miðrök: Hjalti Páll, Kristján og Ríkki. Aftast: Óskar og Bjössi.

Jaxlarnir á Hafbergi GK 377

- Jón Gauti Dagbjartsson skrifar um skipsfélaga sína

Starfsmaður fyrsta timabils

Hann heitir Valur Ólafsson og er hvers manns hugljúfi. Maður sem getur brugðið sér í allra kvíkinda líki um bord i hvaða skipi sem er, hvar sem er í heiminum. Gurmey kokkur þennan daginn, yfirvélataknifréðingur með masters gráðu í yfirhalningu og alhliða viðgerðar prósess annan daginn. Með gott og fallegt hjartalag, myndarlegur fram úr höfi, forkunnar duglegur og með verulega djúpa þekkingu á netaveiðum sem og öðrum veiðiskap. Hann er stolt okkar Grindvikinga út á við og hjálpar okkar inn á við. Valli fékk til þess að gera, yfirburða kosningu og segir það sjálfsgat meira

en öll orð i rituðu málí. Við þökkum þér Valli, þú lengi lifi hipp-hipp-hipp-hipp!!

Starfsmaður annars timabils

Björgunarsveitartröllið Bjössi eða Saving Bear eins og hans verður minnst þegar hann deyr, var á sannferandi hátt kosinn starfsmaður timabilsins. Hans óþróttandi þörf fyrir að bjarga mannslífum og vernda þau í hvívetna, er öðrum áhafnarmeðlimum slik og þvílik öruggistilfinning að þeir eru í sumum tilvikum hættir að biðja almaetið um vernd eða aðstoð! Hann hefur einn og óstuddur fært hugsunarhátt, háttvisi, hugrekki og öryggi inn í fiskveiðar og

fiskvinnslu þessa hrjóstruga lands.

Af góðu fólk kominn, með genasamsetningu bjarndýrs og lipurleika tígursins, sannar Bjössi okkar, að æska landsins er ekki bara aumkunarvert fórnarlamb eiturlfýja og vændis, heldur von fyrir þá er á eftir okkur koma. Haltu áfram á sömu braut ljúfi drengur og vertu þér, okkar, þjóðinni, ættinni og fólk þessarar jarðar til fyrirmynðar.

Starfsmaður þriðja timabils

Hann heitir Leifur en gengur undir nafni Kóggullinn. Djúpt snortinn af ljóðum og viðáttu vel lesinn, hefur Kógli leitt áhöfnina með sér af dug og eljusemi. Hver

dagur hjá honum hefst á undan fyrsta hanagali og áhöfnin vaknar upp í árbíti sem hæfir fegurstu fljóðum og kóngafolki. Vegir hans í eldhúsini eru með öllu óranssakanlegir og kraftur hans á dekkini, sem og útsjónarsemi eru því sem nest fullkomunn. Sagt hefur verið um þennan dáiðadreng að á vegi hans eitt sinn hafi verið kuldaboli sá er alla skelfir og hafi

Kógli slegið hann út af laginu svo

um munadi, að Kógli hafi ekki fundið fyrir hrolli allar götur síðan. Lár á velli en stóri í hjarta,

með mórauðan kollino og stingandi hvassat augnaráðið er Kógli

vel að þessu semdarheiti kominn

og er þess að vænta að hann verði

Jón Gauti við netadráttinn.

Jón Eldjárn og Hjalti Páll í aðgerðinni.

Valli og Ríkki greiða fiskinn ár netunum.

haga, dýrin setu, menn og mýs og netafantinn Meyfa sem er klassískur starfsmaður fjörða timabils. Sanngjarn að eðlisfari og einbeittur, hefur Meyfi afsannad kennunguna um kulda og vosbið.

Klaeddur sinu náttúrulega leðri metir Stálvikingurinn ávallt fyrstur á dekk, helst með blauta ularvettlinga og heimatlíbünn netagogginn sinn sem að Ingólfur Arnarson sálugi gaf honum í

fermingargjöf. Með ægilegum yfirburðum keyrir svo Meyfi botnsjávarveiðar Íslendinga áfram með hörku, dulið, áluð og vinsemd og hikar hvergi í aðgerðum sínum. Netafanturinn Meyfi er

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

SAMKAUP

Sími 426 8065 og 426 8181 - Fax 426 8701

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

Þróttur ehf.

Kaffið drukkið á baujustíminu.

boðberi friðar og ástar og svifst einskis til að ná fram vilja sinum í leit að betri veröld fyrir okkur öll. Meyfi er göð sál i miklum búk.

Starfsmaður fimmtra timabils

Þróttmikill, vinarlegur, kzerleiksrikur, heilsteypur, búraregur, ósérhlifinn, öruggur, magnaður, svipmikill, kenjóttar, margslunginn, kappsamur, brögðóttur, viðlesinn, samviskusamur, óhefðbundinn, útsjónasamur, lifður, myndarlegur og sérstaklega ábúðarlegur eru meðal annars þau lýsingarorð sem koma upp í kollinn þegar Guðjón Einarsson berst í tal. Hann Gauí, eins og áhöfnin kallar háttvirtan skipstjóra sinn, fækki góða kosningu og kom það engum á óvart. Með faðnum sinn útbreiddan fyrir strákana sína um borð fiskaði Gauí af áfergju og sýndi enga miskun í baráttunni við þorskinn og hin erfðu náttúruöfl. Á örgerstundi lagði hann netin af natni og nautn og kvíkaði hvergi, né leit um öxl. Söng hann áhöfni na í gegnum súrt og sett og veitti þeim frið í hjörtum sinum. Gauí er hornsteinn þessa harða lands.

Starfsmaður sjötta timabils

Maður er nefndur Húbert, ostur er nefndur Camenbert, maður er nefndur Ali og ostur er nefndur Dalabria!!! Munurinn er augljós. Menn eins og Húbbur eru betri og hafa alltaf verið betri. Hver hefði

Jón Eldjárn með vænan hroknasekk.

og góðhjartaður fram úr hófi er hann, og semnilega besti fálmárinum um borð í þessu fallega, fallega skipi. Megi hann skina sem allra lengst!

Starfsmaður áttunda timabils

Hjalti Páll heitir hann og er 32 ára gamall. Myndarlegur og hugmyndarlegur, skemmtilegur og léttur í lundu. Hjalti er 1. stýrimaður og afleysinga-aflakló. Sálfræðingur áhafnarinnar og sá maður sem duglegastur er. Ávalt fyrstur á dekk og síðastur inn og hlifir sér hvergi þegar hann hreinlega tætur fiskana úr netunum. Fyrsti íslenski sjómaðurinn til að nota fimm goggja í einu við netaborðið og þrjá hnifa í aðgerð! Sagt er innan fyrirtækisins að allar stórar ákvæðanir farí i gegnum Hjalti Pál, svo djúpur sé skilningur hans á útgerð. Vedurglöggr er hann og hefur áhöfnin alltaf jafn gaman af vedurspám hans en þær gefur hann jafnan út annan dag hvorrar viku og standast þær alltaf. Hjalti er skýr.

S

þeir eru tveir, þeir eru setir, þeir era slóttugir, þeir eru Grindjanar og þeir eru afleysingamenn. Aldrei í sögunni hafa afleysingamenn haft jafn afdrifaríkar afleidningar á gengi skips á einni netavertið. Þeir heita Kristján Ásgeirsson og Óskar Sævarsson. Ólikir eru þeir, alls ekki jafn gamrir, ólikir í hegðun en eiga eitt sameiginlegt, kraftur! Þeir komu inn á örgerstundi, leystu af þegar þurfti og dönsubu með áhöfnumi þegar þess var krafist. Diskó eða tangó, rokk eða rapp. Það skipti ekki máli fyrir þessa finu, finu cinstaklinga, þeir geta allt. Takk fyrir elskulegu afleysingamenn, þið eru sannarlega demantár í umferð!

Starfsmaður niunda timabils

Rúrik heitir maður sem allir vilja þekkja, allir vilja umgangast og allir vilja tala við. Kallaður Rikki og er sjentilmáður hinn mesti, kurteis og framfærinn og með mestu tungumálakunnáttuna um borð. Hann er sá maður sem fyrr hefði átt að vera kosinn en vegna

Sendum sjómönum,
 fiskvinnslufólk og öðrum
 Grindvíkingum hamingju- og
 heillaóskir á sjómannadaginn

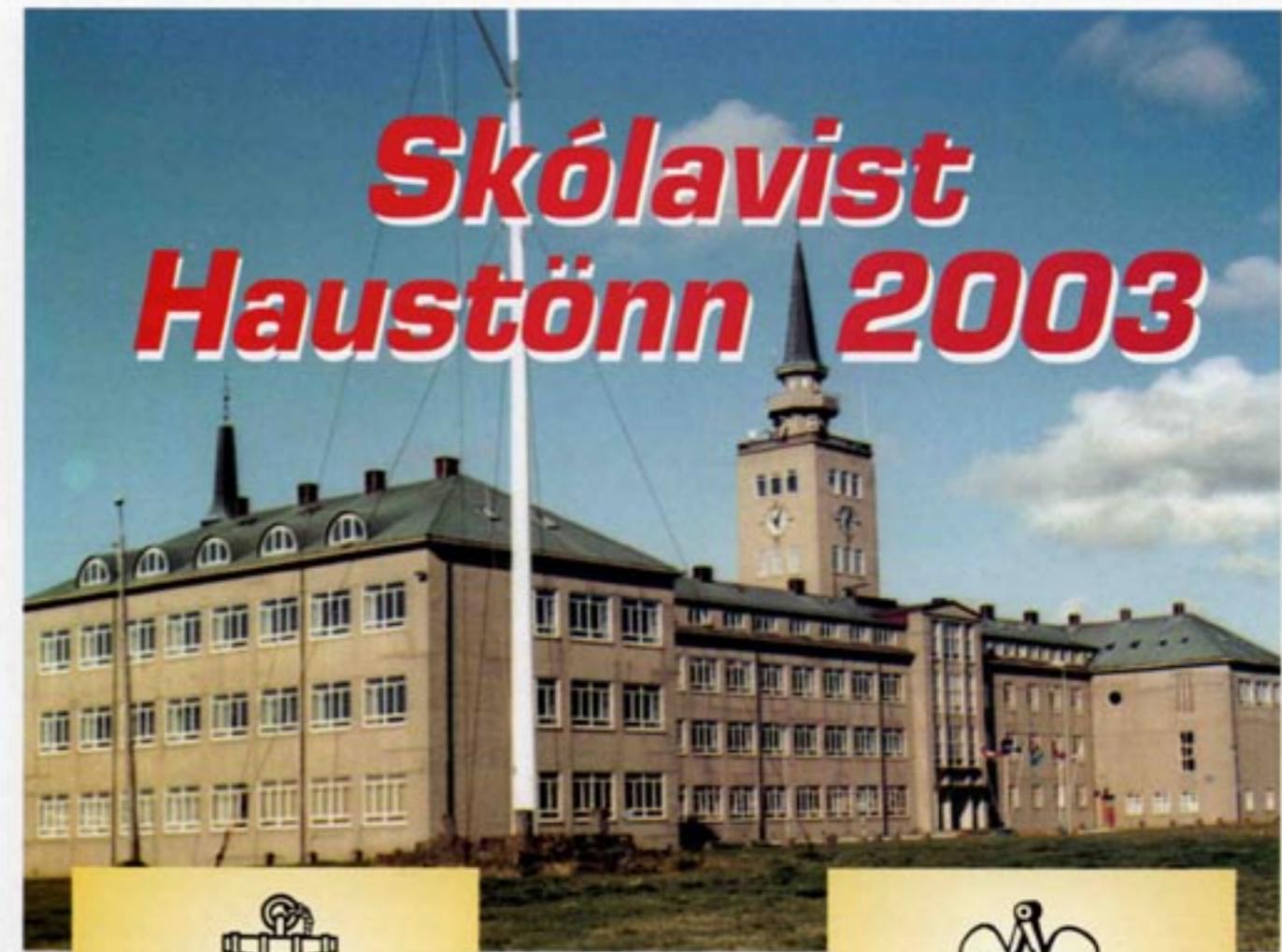
Fax 426 8176
 Sími 420 5700
 Útgerð:
 Sighvatnur GK-37
 Hrungnir GK-50
 Freyr GK-157
 Fjölnir IS-7
 Sævik GK-257
 Sunnutindur SU-57
 Páll Jónsson GK-7
 Forstjóri: Páll H. Pálsson
 Framkv.stj.: Pétur H. Pálsson

VÍSIR HF
HAFNARGÖTU 16

- ◆ **Bilaverkstæði**
- ◆ **Smurstöð**
- ◆ **Verslun**
- ◆ **Vélsmiðja**
- ◆ **Renniverkstæði**
- ◆ **Nýsmíði**

Seljabót 3 - 240 Grindavík - Sími 426 8540 - Fax 426 7540

VG
 VÉLSMIÐJA
 GRINDAVÍKUR

**Stýrimannaskólinn
í Reykjavík**

Upplýsingar í síma 551 3194
frá kl. 08.00–16.00
Fax: 562 2750
Netfang: styr@ismennt.is

Vefföng:
styrimannaskoli.is
velskoli.is
maskina.is

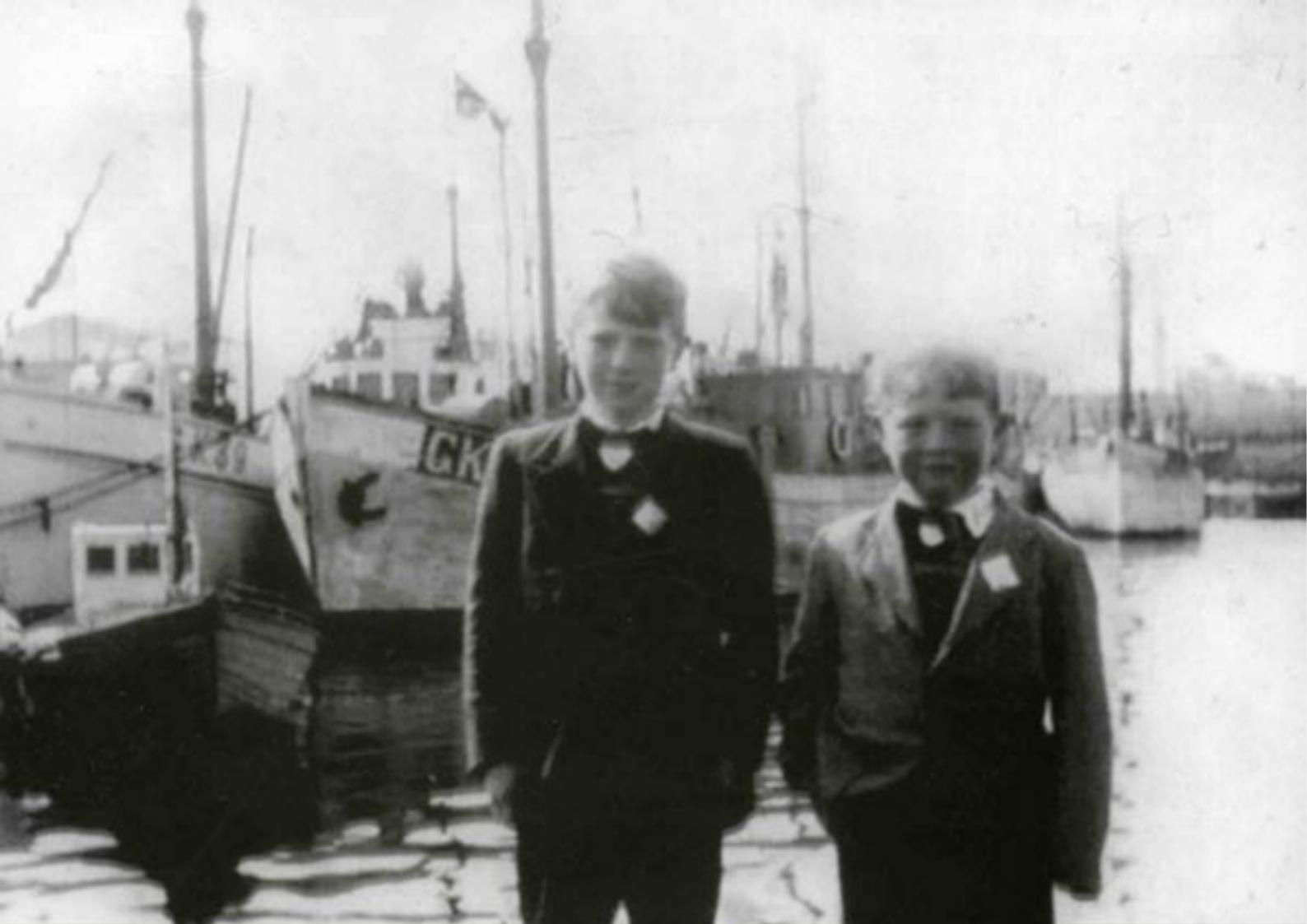
Vélskóli Íslands

Upplýsingar í síma 551 9755
frá kl. 08.00–16.00
Fax: 552 3760
Netfang: vsi@velskoli.is

Umsóknarfrestur nemenda sem eru að ljúka grunnskólaprófi nú í vor miðast við þann tíma, þegar lokaeinkunnir þeirra liggja fyrir í viðkomandi skóla.

Heimavist

Umsækjendur um heimavist yngri en 18 ára framvísi skriflegu samþykki foreldra eða forráðamanns.

Bræðurnir Hilmar og Guðgeir Helgasynir við Grindavíkurhöfn á sjómannadaginn 1956. Bátarnir Sæborg GK-86 og Hafrenningur GK-39 í baksýn.

Þetta snýst allt um krónur og aura

„Ég er fæddur og uppalinn Grindvikingur. Foreldrar minur eru Helgi Ádalgeirsson, skipstjóri og Guðmunda Svanborg Jónsdóttir, húrfreyja,“ segir Hilmar. „Faðir minn var skipstjóri og ég byrjaði að stunda sjóinn 1964, á fimmentári, sem beitningarmáður á Guðjóni Einarssyni. Þá byrjuðu allir pollar sem landmenn á bátum. Um veturinn fór ég síðan á sjóinn á Hafrenningi með fóðurbróður minum, Sigurpáli Ádalgeirs. Þar var ég alveg fram á næsta haust, en þar fór maður i gegnum dálitið skemmtilegar breytingar. Við vorum bara með eina dýptarmæli um veturinn, engin önnur siglingateki. Þá þurflum við oft að biða við innisiglinguna

Hilmar Helgason, skipstjóri, hefur reynt tímamaður i Grindavík, því þá voru ekki margir bátar komnir með radar. Um vorið var settur radar um bord i bátinn í Reykjavík. Ég man alltaf eftir því þegar við vorum að koma með bátinn þóðan daginn fyrir sjómannadag, að þegar við komum fyrir Reykjanesið, var svarta þoka. Sigurpáll segir þá: „Hvar er Höpsnesið, þú hefur séð í radar hjá þeim?“ Hann hafði aldrei séð í radar fyrir en þetta og því var þetta algjör bylting. En þrátt fyrir að hafa stundad sjóinn árum saman radarlaus, voru menn svo fljótir að verða hádir þessu galdrateki, að um sumarið urðum við að fara í land af því radarinn var biladur. Svona eru menn fljótir að ámetjast tekninni.

hér í Grindavík, því þá voru ekki margir bátar komnir með radar. Um vorið var settur radar um bord i bátinn í Reykjavík. Ég man alltaf eftir því þegar við vorum að koma með bátinn þóðan daginn fyrir sjómannadag, að þegar við komum fyrir Reykjanesið, var svarta þoka. Sigurpáll segir þá: „Hvar er Höpsnesið, þú hefur séð í radar hjá þeim?“ Hann hafði aldrei séð í radar fyrir en þetta og því var þetta algjör bylting. En þrátt fyrir að hafa stundad sjóinn árum saman radarlaus, voru menn svo fljótir að verða hádir þessu galdrateki, að um sumarið urðum við að fara í land af því radarinn var biladur. Svona eru menn fljótir að ámetjast tekninni.

Við vorum á netum um veturinn og svo á humri um sumarið, en þóð var fyrsta sumarið, sem var byrjað að slíta humarinn. Áður kom hann allur óslítinn i land og þá vorum menn með fullar lestar af humri, sem var landað í gamla línbala. Þóð var þá oft landað eins og tveimur bílförumum. Þetta var heljarmikil vinna, en nú eru menn farnir að landa humrinum óslitum aftur.

Þóð kom aldrei neitt annað til greina en að fara á sjó. Ég var byrjaður að vinna í fiski barnungur. Ætti ég hafi ekki verið byrjaður að salta síld svona 9 til 10 ára. Svo fengum við alltaf að vera í frystihúsini á sumrin. Þá fóru bönn einfaldlega að vinna um leið og þau gátu gert eittvert gagn.

Stýrimaður á Skugga Sveini

Ég hetti svo á Hafrenningi um haustið og fór þá á Sigfús Bergmann með þabba. Á honum var ég alveg fram á næsta vot, en þá fór báturinn í lenginu. Þá fór ég á Svein Steinsson, sem gekk undir nafnið Skugga Sveinn á sinum tíma, en þóð markaðist af útlitini. Hann var ekki beint sá smyrtilegasti. Þar var ég skráður stýrimaður, 17 ára gamall, og ég skil ekki enn hvernig þóð var haegt. Þetta var á þeim árum þegar allir þessir trollbátar voru að fiska í landhelgi. Þá var í raun ekkert gert þó menn væru teknir. Þeir fóru bara í land og skrifduðu upp á víxil hjá karli úr Hafnarfirði, sem var kallaður Gvendur vixlari. Svo voru bara farið út aftur og vixillinn aldrei borgaður og mönnum voru svo gefnar upp sakir. Þegar menn voru komnar með nögu margar sektir á sig, upp í 30 eins og Mangi Grims. Þarna vorum við teknir einu sinni 31 milu innan við 12 milna línum og þóð þótti þeim fullgróft á varðskipini, svo Þórárinn Björnsson, skipherra, tók Þórlóf yfir á gumiðbátnum. Við vorum þá norðan við Hraun, úti af Akranesi, og vorum að mokfiska. Svo er ég á ymsum bátum frá Grindavík. Ég var eina vertið á Hrungni með Óla Sig. Eitt sumar á Vörðunesi með Sigurpáli og byrja svo á Þorþírni óbrum haustið 1967, en þá var tekinn við honum þá. 1968 erum við á linu en þá klickkaði ég í bakanu og lenti hjá læknini og þurfti að vera í nuddi í þrjá mánuði. Læknirinn sagði við

Fjölskyldan frá vinstrí: Ragna, Hilmar, Guðrún Sif, Svanborg. Fyrir aftan: Valdimar, Helgi og Guðbjörg.

mig að þóð væri ekkert annað að gera fyrir mig en að fara í Stýrimannaskólan, fá mér kaskeyti og fara í fragtina. Ég gerði þóð og var í 10 ár í fragtinni, örðinn fyrsti stýrimaður hjá Sambandinu, þegar ég söðlaði um aftur.

Stýrimaður, settu loggið út

Þar kynntist maður mörugum merkilegum mönnum, sem kenndu manni sjómennsku. Þetta voru gamli karlar, hálfgerðir forngrípir að manni fannst. Einn þeirra var ábyggilega kominn á sjótuðs aldrei borgaður og mönnum voru svo gefnar upp sakir. Þegar menn voru komnar með nögu margar sektir á sig, upp í 30 eins og Mangi Grims. Þarna vorum við teknir einu sinni 31 milu innan við 12 milna línum og þóð þótti þeim fullgróft á varðskipini, svo Þórárinn Björnsson, skipherra, tók Þórlóf yfir á gumiðbátnum. Við vorum þá norðan við Hraun, úti af Akranesi, og vorum að mokfiska. Svo er ég á ymsum bátum frá Grindavík. Ég var eina vertið á Hrungni með Óla Sig. Eitt sumar á Vörðunesi með Sigurpáli og byrja svo á Þorþírni óbrum haustið 1967, en þá var tekinn við honum þá. 1968 erum við á linu en þá klickkaði ég í bakanu og lenti hjá læknini og þurfti að vera í nuddi í þrjá mánuði. Læknirinn sagði við:

Komið inn bakdyramegin

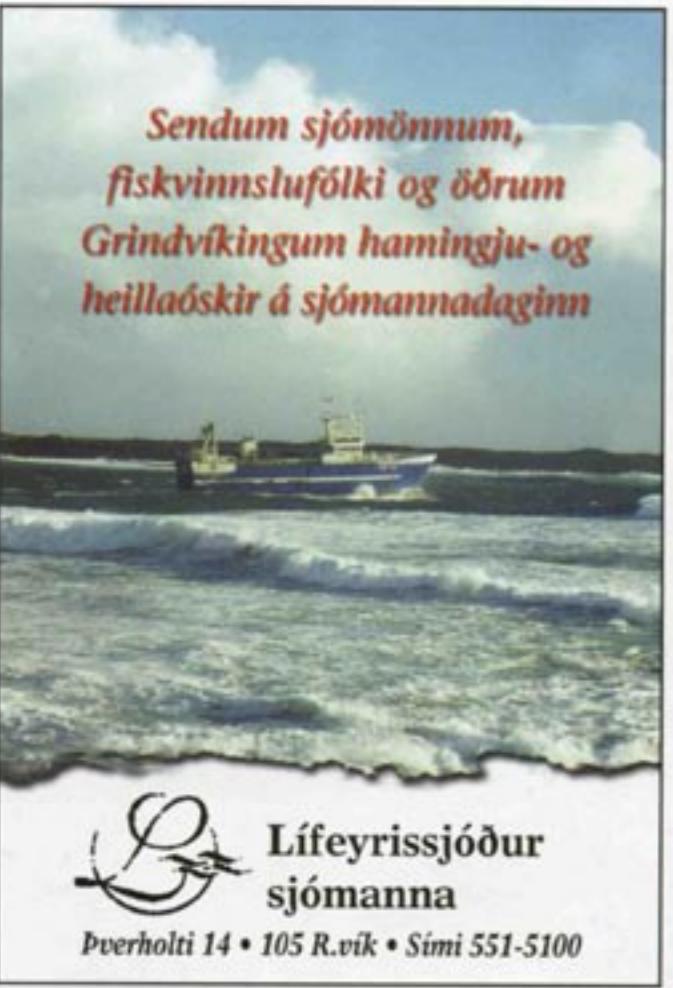
Þóð fæst mikil reynsla í frágisigingunum og ég hef oft verið að hvetja unga menn til þess að fara í fragtina. Sjá sig aðeins um. Það merkilega er þóð, að þegar þú ert í siglingum, kemur þú alltaf bakdyramegin inn. Þú séð ekki þóð sem ferðamáðurinn sér í dag, heldur allt annað. Fyrsta tímun sem ég fór á frágiskip 1968, fór ég um boð hér fyrir sunnan, en skipið var að koma fullestað af gjerusalíti frá Spáni. Þóð tók 16 daga að losa skipið og við fórum inn á hverja

einumstu höfn, smáar sem stórar eins og Kópasker, Norðurfjörð og Boðeyri svo dæmi sér nefnd og saltið var losað í báta, þar sem ekki var haegt að leggja að. Sambandið hafði þóð fyrir reglu að farði var inn á höfn fyrir 15 tonn.

Síðan var farið til Rússlands að lesta timbur. Við vorum ábyggilega eina 9 daga á leiðinni til Rússlands, en þar vorum við í fimm vikur að lesta timbur í Arkangelsk við Hvítahafið. Svo tók við 14 daga sigling til Frakklands suður í Biskayajflóa til Saint Malo. Þar vorum við í eina viku að losa. Svo sigldum við upp eftir Ruen-ánni, til Rúðuborgar, langleiðina til Parísa. Þar losudum við restina og þóð tók aðra viku. Þetta voru stundum afar litlar hafnir og eins í Saint Malo lá landgangurinn hreinlega upp að næsta kaffihúsi. Maður gat eiginlega setið á kaffihúsinu þegar maður var að naturvaktinni um bord. Þetta var náttúrlega heilmikið ævintýri, en svona er þetta ekki lengur. Hraðinn er miklu meiri og lítið sem ekkert stoppað í flestum höfnum.

Ameríkusiglingarnar voru erfðar. Við vorum þá upp í 16 daga að sigla vestur, en nú tekur þóð bara sjó daga. Skipin voru svo kraflitil þá, að ef við lentum í einhverju veðri eða miklum móþyr, vorum við hreinlega stopp.

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

Lifeyrissjóður sjómannna

Pverholti 14 • 105 R.vík • Sími 551-5100

Allur björgunarbúnaður sem þarf um borð

ÍSFELL

Ísfell ehf • Óseyrarbraut 4 • 220 Hafnarfjörður • Sími 550 8400 • info@isfell.is

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

Samherji hf.
Fiskimjöl og lýsi hf.

Sími 426-8699

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

HITAVEITA
SUDURNESJA hf.

Hvar er makkintosið selt?
 Ég var samfellt í þessum siglingum frá skólaárunum 1968 til 1977, en ég stofnadi fjólskyldu þegar ég var í öðrum bekk i Stýrimannaskólanum. Ég var fyrst í millilandasiglingum, en þegar ég kláraði skólaminn og var að kaupa mína fyrstu íbúð, fór ég á oluskip á ströndinni og var þar stanslaust í tvö ár, því það var meira kaup þar. Maður var bara ráðinn hjá útgerðinni, ekki á neitt sérstakt skip. Þegar maður haekkaði upp var maður bara sendur sem fyrsti stýrimaður á þetta eða hitt skipið. Það fór bara eftir reynslu. Þetta var góður timi, en kaupið var ekki mikil. Margir drýgdú það með því að selja svona eitthvað. Tíðuranninn var einfaldlega þannig og ekkert við því amast. Það kom til dæmis einu sinni litill krakki um borð til okkar í höft fyrir norðan og spurði bara beint hvar makkintosið væri selt. Það voru svo eldri viðskiptavinir sem báðu um annað, en þetta var ekkert stórtækt eins og dæmi eru um að menn standi í dag. Þetta voru kannski nokkrar flóskur og segja má að það hafi verið reiknað með þessum kaupauka, því kaupið sjálft var nánast ekki neitt. Ég held ég eigi ennþá launaseðlana mína frá 1968. Mig minnir að fastakaup hjá háseta hafi þá verið um 9.000 krónur á mánuði.

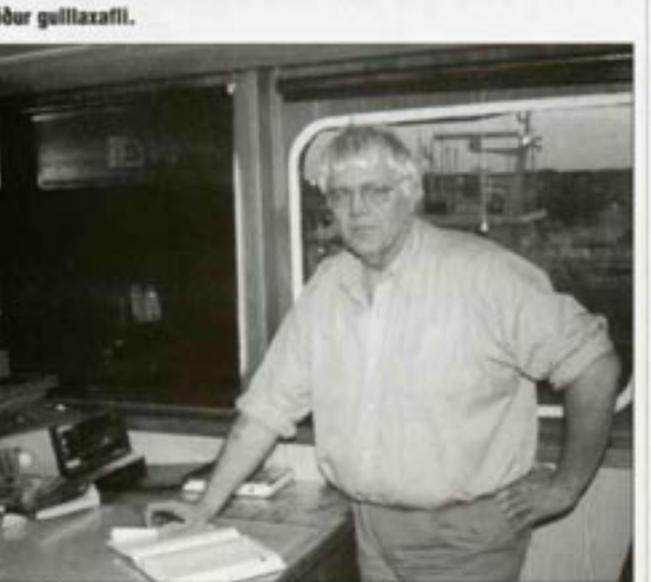
Ég man eftir því í þessum fyrsta túr 1968 að það voru tvær gengisfellingar meðan á honum stóð, gengið var felt um 25%. Fyrir vikið hafði maður engan pening úti, þótt við maettum taka ákvæðið hlutfall launanna út í erlendri mynt til að versla fyrir úti. Eftir gengisfellingauna varð þetta hreinlega ekki að neinu.“

Til hvaða hafna var skemmtilegast að koma?

Það var nú eitthvað misjafnt. Við sigldum lengi á Danmörku og maður var farinn að þekkja sig nokkuð vel þar. Við vorum mikil í Svendborg og þangað fór ég seinna með pabba, þegar þeir voru að láta setja vél í báttin.

Báturinn brann

Það kom svo að því að ég haenti í fragtinni og gerðist útgerðarmaður. Reyndar var ég fyrst í tæpt ár stýrimaður hjá Reyni á Vikurborginu. Síðan keypti ég bát og fluttist norður til Húsavíkur og gerðist þar

Hilmar í kortaklefanum á Hrafní Sveinbjarnarsyni.

útgerðarmaður á rækju. Þá voru uppgangstímar í rækjunni, en fljótegla lenti ég í því að það kvíknaði í bátnum, sem hét Kópur, og hann var daemduð ónytur. Við vorum bara tveir um borð, fedaðarnir og strákurnir aðeins sjó ára. Við vorum að flytja báttin frá Ölafsfirði, þar sem ég var að láta gera við troll inn á Akureyri til að biða af mér bratru, þegar þetta gerðist. Þá kvíknaði í bátnum milli vélarrúms og káetu á leidinni, sennilega í rafmagni. Það réðist ekki neitt við neitt, en við vorum nú ekki í neinni stórhættu. Við vorum skammt út af Hjalteyrí og það kom trilla til okkar mjög fljótegla og síðan kom togarinn Sölbberg frá Ölafsfirði. Hann tók okkur í tog og dró okkur upp að bryggju þar sem slökkviliðið á Akureyri beið eftir okkur. Báturinn var þá orðinn svo mikil skemmdur að það var ekkert gert við hann. Ég setti strákinn strax í gummibát við hlíðina á bátnum, þegar eldurinn kom upp til að hafa hann öruggann. Honum varð ekkert meint af þessu og hann hefur verið með mér á sjó síðan hann var fimmtíð ára. Það var hins vegar afar óþegileg tilfinning að vera með hann um borð, þegar eldurinn gaus upp.

Á blöðru á Dohrnbanka

Útgerðarsagan varð svo ekki lengri en þetta. Ég réði mig svo sem stýrimaður á Blíka frá Húsavík sem var á rækju og var þar í eitt ár. Hann var 50 tonna blaðra og við fórum á honum á Dohrnbanka, en þeir voru þá byrjaðir þar á Patreki frá Patreksfirði og Snorri á Dalborginni. Þetta var skemmtilegur timi. Við áttum ekkert kort af svæðinu og vorum lítið að spá í landhelgislinuna milli Íslands og Grænlands. Við vissum bara að Snorri var þarna svo við leitudum hann bara uppi. Þá vorum við komnið á miðin og ef við fengum skárra með því að draga vestur eftir, drögum við bara ennþá lengra vestur næst. Svo var kallinn að kalla í okkur af og til og segja okkur hvað við værum komnið langt inn fyrir. Einu sinni sagði hann við værum sennilega 27 milur fyrir innan. Svo fundu Norðmennir okkur þarna. Þeir voru þá að leita að Snorri, en hann var í landi. Þeir komu þá þarna á einum norsku rakjutogara. Hann

Góður rækjuálfli. Hilmar lengst til hægri.

var búinn að elta okkur í nokkra klukkutíma. Ég svaraði honum engu, en hann sá að það var fullt af rækju á dekkini hjá okkur, því ég var nýbúinn að hifa, þegar hann kom upp að okkur. Ég hélt nefnilega fyrst að þetta væri varðskipt og þordi ekki annað en að hifa. Svo svaraði ég honum og hann sagðist mega veida þarna. Ég sagði ég metti það hins vegar ekki, en hann sagðist engum segja frá því. Svo var hann að veida þarna með okkur meðan við vorum í túnum.

Þá vorum við að fá upp í þrjú tonn af rækju eftir tveggja tíma tog, alveg mokveidi af alstaðri rækjunnar. Við lönduðum á Ísafjörð, þar sem hún var unnnin. Við vorum fimm daga úti, en þegar við vorum búnir að landa þurfi vinsslan að geyma rækjuna í viku. Það var ekki hægt að byrja að vinna hana strax vegna þess hve hörd skelin á henni var. Við lönduðum hjá Olsen þar sem rækjan var fullað og fryst. Snorri saudhins vegar alla stóru rækjuna sína og sigldi með hana til Svíþjóðar, þegar hann var að landa. Við fiskuðum bara í is og vorum þrír og fjórðir á og fengum mjög góð laun. Það var reynðar ekkert annað en bilun að vera að stunda þetta svona langt úti eftir að komið var fram í september. Um haustið 1979 bauðst mér svo pláss á togaranum Júlíusí Hasteen frá Húsavík. Við vorum á fiskitrolli og Benjamin Antonsson

var skipstjóri. Ég var til skiptis háseti og kokkur fyrsta árið. Maður gerði allt til að komast í pláss. Ég byrjaði ekki að leysa af sem annar stýrimaður fyrir en 1981. Þegar Kolbeinseyjan kom. Það tók Benni hana ásamt Hermanni en við tókum við Júlíusí, Jóhann Gunnarssoð skipstjóri og ég sem fyrsti stýrimaður. Ég var svo á Júlíusí þar til að ég fór yfir á Gnúp, þegar þorðið var að hins vegar ekki, en hann sagðist engum segja frá því. Svo var hann að veida þarna með okkur meðan við vorum í túnum.

Þá vorum við að fá upp i þrjú tonn af rækju eftir tveggja tíma tog, alveg mokveidi af alstaðri rækjunnar. Við lönduðum á Ísafjörð, þar sem hún var unnnin. Við vorum fimm daga úti, en þegar við vorum búnir að landa þurfi vinsslan að geyma rækjuna í viku. Það var ekki hægt að byrja að vinna hana strax vegna þess hve hörd skelin á henni var. Við lönduðum hjá Olsen þar sem rækjan var fullað og fryst. Snorri saudhins vegar alla stóru rækjuna sína og sigldi með hana til Svíþjóðar, þegar hann var að landa. Við fiskuðum bara í is og vorum þrír og fjórðir á og fengum mjög góð laun. Það var reynðar ekkert annað en bilun að vera að stunda þetta svona langt úti eftir að komið var fram í september. Um haustið 1979 bauðst mér svo pláss á togaranum Júlíusí Hasteen frá Húsavík. Við vorum á fiskitrolli og Benjamin Antonsson

var skipstjóri. Ég var til skiptis háseti og kokkur fyrsta árið. Maður gerði allt til að komast í pláss. Ég byrjaði ekki að leysa af sem annar stýrimaður fyrir en 1981. Þegar við vorum með svo litið pláss fyrir is-fisk. Við vorum yfirleitt svona 10 daga úti og fiskurinn var bara pækilsaltaður í kör og svo umsalt að í landi.

Þetta var smápróun, sem við þurftum að ganga í gegnum og þarna lemti ég því að fara með blaðamann með mér í túr, Kristinn Benediktsson. Við fengum eitt stórt og mikil hol þarna fyrir vestan og ég var niðri að vinna með strikunum. Svo kem ég upp á dekk og þá sé ég í rassgatið á blaðumanninum þar sem hann liggur á lunningunni með myndavélina að reyna að taka myndir af smáfiski, sem væri verið að henda. Hann hætti þessum tilraunum fljótlega, því hann sá engan smáfisk koma út og skráði sig bara sem háseti hjá okkur í næsta túr. Hann var svo vinnslustjóri hjá fyrsti togarinn, sem flatningsvél var sett um þorð í. Það hafði verið reynt að salta um þorð í bátunum hjá þorði áður og það gekk ágetlega. Þeir voru að þessu þeodi Sveinn Ísaks á Hrafni Sveinbjarnarsyni og Guðmundur Ólafsson á Sigurði Þorleifssyni. Einnig hafði verið saltabum þorð i Helgi Guðmundsdóttur. Við vorum að veiðum á heimaskóðinni en komumst fljótlega að því að það hentadí ekki vel að vera fyrir vestan í smærri og millifiski. Við vorum reynðar mikil fyrir austan, því

sagdist ekki geta afhent mér lykla eins og væri að sumu. Þegar við fórum niður stigann sagði Kjartan að þarna væri kominn einn. „Já og ekki sá síðasti,“ sagði þá Eirikur. Á Gnúp tvö var ég svo í eitt ár, þar til ég fór yfir á Hrafni Sveinbjarnarson, sem áður var Snaefell. Ég fór eitt yfir á hann, því mér fannst það ómöglegt að ég taki með mér heila áhöfn, sem hefði verið þjálfuð í því að salta fisk yfir á annan togara og kenna henni að frysta fisk.

Farið á frystingu

Snaefellið var teiknað sem isfisk-togari, en smiðað sem heilfrystingur, en gert að flakafrystítogara í lok smiðatímans. Það var fyrst gert út frá Hrisey en útgérðin gekk bróðalega, þannig að þeir urðu að selja skipið. Vegna þessa er frekar þróngt um mannskapinn um þorð, því upphaflega var bara gert ráð fyrir 18 manna áhöfn. Á þessum tíma er þorðið var að fera vinnsluna að stórum hluta út á sjó. Það var byrjað á saltina með fyrsta Gnúpinn.

Þáð var ekki aftur snáið og þegar Snaefellið var keypt var það einn stersti kaupsamningur sem gerður hafði verið. Maður heyrði það út á sjó að menn teldu það algjört glapraði að vera að kaupa þetta skip, þetta fari strax á hausinn. Eirikur Tómasson var hins vegar svo sérður í þessum kvóta-mánum til að tryggja útgerðina.

Skipstjórið fyrir framan brúna.

Við fórum fljótlega í það að skipta á milli tegunda, en hann var alveg sérfræðingur í þessum tegundatilfæslum. Eitt árið veiddum við rétt rúm 100 tonn af þorski, vorum bara á karfa, usfa og gráluðu. Við veiddum bara þær tegundir sem gáfu mest. Ég man að á þessum tíma fengum við fjögur tonn af gráluðu í skiptum fyrir eitt tonn af þorski, en við gátum gert óhemju vermeti úr gráluðunni. Skipið er mjög vel útbúið til að toga á djúplöð. Það er með góðan togkraft og sterri spil heldur en margir sterri togarar. Þannig held ég að þetta hafi nú bjargast fyrir horn, þótt við höfum ekki alltaf haft nögan kvóta. Við höfum alltaf verið að leita að einhverjum tegundum með. Síðustu tvö árin hefur þetta þó verið nálagt því að duga, en þó ekki alveg. Keyrslan er örðin miklu meiri að magninu til en áður.

Gífurleg skrifflinska.

Hvernig er að vera frystihússtjóri úti á sjó? Það verður alltaf erfíðara og erfíðara. Skrifflinskan er örðin svo gífurlegi í þessu öllu og viðnslan örðin fjölbreyttari, svona nánast bara eftir óskum kaupendanna. Þeir

skipin eins og rauða herdeildin og það eina sem stóð á blaðinu hjá þeim var brotkað. Þeir gengu svo langt að þeir fóru fram að við hreinsuðum loðnuna sem ánetjaðist í trollið upp af dekkini, settum hana í poka og fieran með í land. Við gerðum svolitið uppsteyti út af þessu, en það var nýr lögfræðingur hjá Fiskistofu, sem túlkaði reglurnar svona einkennilega. Ég létt eftirlitsmannin sem var hjá mér tala við lögfræðinginn og endur-taka allt sem hann sagði. Það þurfa engir að til að vinna undir öðru eins eftirliti. Ég var með eftirlitsmannum um þorð og honum var skipað að skrá að allt sem gerðist um þorð. Síðan var það mat lögfræðingsins hvort mál yrði höfðað eða ekki, hvort loðnan væri ónýtanlegur meðaflri eða ekki. Í reglugerðinni segir að sé fiskur skemmdur eða selbitinn eða nái ekki verðmati megi henda honum. Við eignum að meta það, en síðan átti Fiskistofa að endurmeta þetta. Við skipstjórar, sjómannasamtökum og LIÚ mótmæltum þessu og þá var eithvað stigið á skottið á þeim.

Hausarnir nýttir
Svo á núna að láta okkur fara að

hjóða allt. Það er því miður ekkert vit í því fyrir en markaðurinn fyrir afurðirnar hefur verið fundinn. Það eru margir á þessum stóru skipum að hjóða þorkshausa og fá 17 til 19 krónur fyrir þorskhausana og niður í 12 krónur fyrir ýsuhausana. Það er langt frá því að standa undir kostnaðarverði við frystingu og þókkun. Við höfum verið að byrja með sérstaka vél sem kinnar, gellar og slítur klumbuna af hausnum. Þannig faum við þjáð afurðar af hausnum. Við reyndum þetta svolitið í fyrri og það kom igætlega út, einkum af stórum fiski. Fyrirtækið hefur verið að reyna að markaðssetja þetta og það er frumskilyrðið. Þegar markaðurinn liggur fyrir, skilum við þessu í land. Þetta er alveg eins og það sem við gerðum í gráluðunni. Vinnsla á gráluðuhausum byrjaði upphaflega á því að kokkuðurinn var að steikja gráluðu kinnar. Svo bauð hann til veizlu og bauð mönnum frá Söllumiðstöðinni að smakka þetta. Eftir það fórum við að kinna gráluðuhausana í höndunum og þetta óf svo mikil upp á sig að eftir smá tíma vorum við farið að flokka kinnarar í fjöla flokka. Þetta var tóluverð vinna en á þessum tíma 1996 til

Sambandsskipin Jökulfell og Disarfell í höfn á Siglufjörðri.

1997 vorum við að fá upp i þúsund krónur fyrir kilóð af sterstu kinnunum. Síðan komast þeir inn á þennan kímverska markað, en þar vilja þeir hausana bara heila. Eftirspurnin er svo mikil að það er ekki haegt að anna henni. Þetta er eins og með hríuspungana á Akureyri. Það þýrðu helst að vera þrjir hausar á hverri grálöðu. Þeir voru að borga upp í því dollara fyrir kilóð af sterste hausunum. Nú hirða öll skip grálöðuhausana í dag. Það er allt haegt ef byrjað er á réttum enda.

Fyrir nokkrum árum byrjaði eitt frystiskipamað hirða meiltu, sem refabúin aðlaðu að kaupa. Þegar til kastanna kom vildu þau ekkert borga fyrir þetta og það var ekki til teknii til að ná mæltunni í tönkunum á skipini. Það tók nokkra mánuði að ná henni upp í skipini, sem var Freri. Það er svo mikil rugl oft á tímum í þessum sjávarútvegi, sérstaklega í kringum frystitogarana. Það eru búnar til einhverjar reglur til að friða ákveðna aðila, þó ekki sé búið að ákveða neitt um framhaldid. Markaðshliðin hlýtur að vera fyr-

ta skrefið og ef það eru einhver verðmæti þá koma þau í land hjá okkur. Meðan Aflakaupabankinn sagði í fyrra að menn gettu að taka Akureyringana sér til fyrirmynnar, þeir lönduðu öllum smáfiski. Þeir fá kannski 110 krónur fyrir undirmálið, en 80 krónur fyrir hinn.

Undirmálið er selt á háu verði á mörkuðum, en himm fiskurinn fer í beinum viðskiptum. Þegar við erum hér fyrir sunnan á karfa og gullaxi, kemur nánast ekkert annað með, en á sumum svæðum er staðan þannig að það verður bara að draga með smáfiskaskilju, eins og á svæðum frá Vestmannaeyjum austur og norður að Reyðarfjardardýpi. Þannig forðumst við smáfiskinn. Smáfiskadráp í dag er ekkert miðað við það sem var áður á Vestfjardamínum, að maður tali nú ekki um það sem var milli 1950 og 1960, þegar menn beittu sér í smáfiskinn og lönduðu honum í gúanó. Brott-kastið er einfaldilega gömul grýla, sem er óspart notuð á okkur, okkur að ósekju. Við erum ekkert að svindla enda er eftirlitið með okkur svo mikil að það væri ekki haegt. Fiskistofa tekur prufur úr

hverjum einasta farmi og two mánuði á ári erum við með eftirlitsmann um bord.

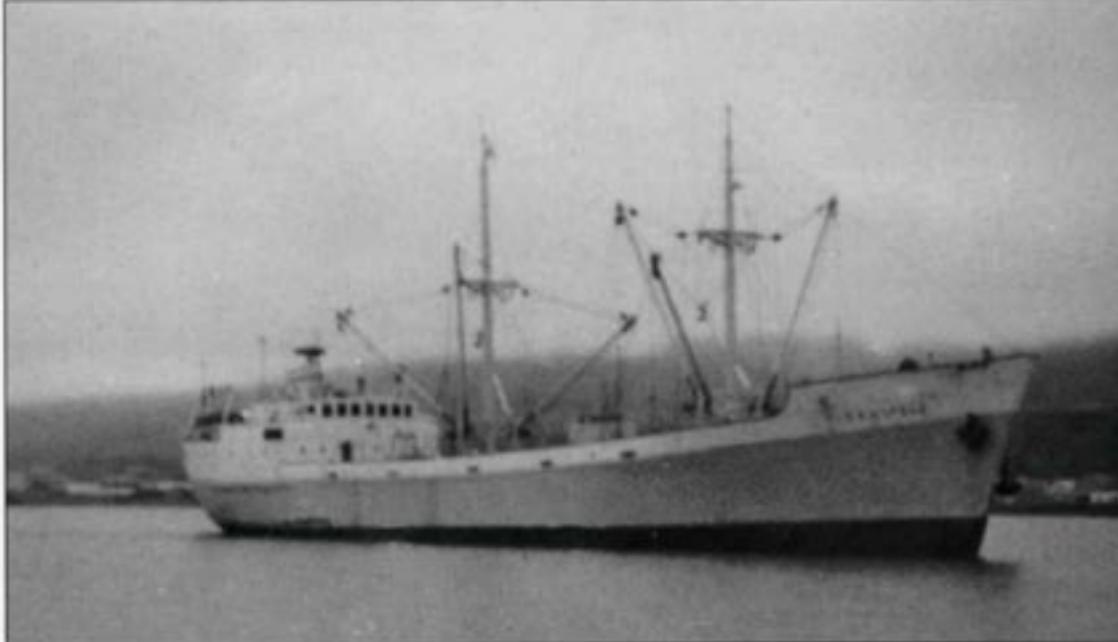
Gott gengi á gullaxi

Þú nefndir gullaxi áðan. Við veiðið dálitið af honum er það ekki? „Jú, við höfum verið dálitið mikil í gullaxinum. Við veiðum hann í botntroll með klæðningu í trollinu með smærri mósíva. Þetta er djúpsjávarfiskur, sem vex mjög haegt. Hann verður yfir 20 ára gamall og 55 sentimetra langur. Þetta er fiskur sem er alveg hvítur, bragðlaus og með óhemju mikil af geltatin bindiefnum í holdinu. Því hefur hann verið notaður í bland við aðra fiskategundir í fars og hakk. Eitt árið voru allir á þessu og mikil af laðist. Markaðurinn var ekki stórt og hann mettaðist. Fiskurinn var allur hausadur og heilfrystur, en við fáum mjög gott verð fyrir hann, upp í 110 krónur á kilóð. Við hendum engum verðmætum. Sé hins vegar skoðuð sagan hjá ákveðnum isfiskutgerðum og sér hve mikil af smáfiski þær hafa landað, er haegt að spá í þetta.

einnig svolitið. Það eru Færeysinarnir sem hafa mest verið í þessu, en það eru góð gullaxmið hjá heim. Þetta er góð leið til að halda úti á skipi og það næðist oft að fiska fyrir tvær milljónir króna á dag. Það er vandamálið með þessa djúpsjávarfiska að þeir eru svo viðkvæmir. Það var gengið alltof nálegi gullaxstofnunum, þegar sem flestir voru á honum og blálóngustofnunum var hreinlega rústað.“

Allt að tju beitnir um pláss á dag

Ertu ekki með góðan mannskap? „Jú, ég er með mjög góðan mannskap enda er það grunnurinn að velgengni. Það eru margir búnir að vera mjög lengi með mér. Stríkurna minn hefur verið með mér frá 1988, en tóluverður kjarni hefur verið með mér alveg frá 1990. Sigrúður, sem er fyrsti stýrimaður mína byrjaði sem háseti 1990, Valur Pétursson, sem leysisir af sem fyrsti stýrimaður er líka búinn að vera lengi með mér, meðal annars á Gnúpnum líka 1988. Það er Hermann Waldorf, vinnslustjóri búinn að vera með mér síðan 1990. Það er mikil ásókn í að komast um bord, það má segja að ástandið sé hreinlega skelfilegt. Það kemur fyrir að það hrингja upp í tju manns á dag að biðja um pláss. Það er svo mikil af sjómönnum atvinnulausir og svo er það þannig á vetrarmánuðum að það eru trillurnar lítið að. Það er það algengt að sjómenn hafi líka verið smíðir. Þeir hafa svo hlaupið á milli eftir því hvernig árar og nú er það þannig að þeir vilja allir komast á sjóinn. Það virðast anzi margir vera að leita sér að vinna um þessar mundir. Við erum 25 um bord, en um 40 í höpnunum. Menn fara mikil tvö túra og taka svo einn fri. Veidiðirnar eru svona 25 til 27 dagar. Við erum eini togarinn með sérsmæring um lengd veiðirða. Þegar við fórum í gullaxinn á sinum tíma vorum við svo fljótir að fylla að við sömdu sér við útgerðina og stéttarföldin okkar þannig að við meggum bara vera 30 daga úti. Við höfum standum verið að koma inn og landa og fara svo út aftur og koma þá inn eftir 28 til 29 daga samtals og taka þá inniveruna. Nú er Fiskistofa búin að taka fyrir það

Jökulfellið.

að menn geti komið inn og létt að sér, nema prufurnar fylgi með. Það þýrðum við að landa eftir tegundum og eftir dögum, sem er illmögulegt. Það er allt gert til að gera okkur erfitt fyrir.

Ágætis aflaverðmæti

Það hefur nú verið svolitið tröppugangur á aflaverðmætunum hjá okkur. Þó yfirleitt upp á við, nema þessi tvö ár sem við vorum á nækjuveibum. Þau voru svona heldur rýrari, en vegna bágarr kvótastöðu var farið á nækju yfir veturinn. Síðasta ár vorum við rúma two mánuði frá veiðum vegna breytinga. Það var sett ný vinnslulína á millidekið og aflaverðmætið varð um 620 milljónir króna. Árið 2001 vorum við að alit árið og keyrt svolitið mikil á því. Aflaverðmæti það var um 750 milljónir króna. Annars hefur þetta stigjist undanfarin á vegna betri kvótastöðu og verð á fiski hefur hækkað. Það er ekkert langt síðan að þorskur á Bandaríkin var að meðtali á 120 krónur kilóð upp úr sjó, kannski því, fjögur ár. Á síðasta ári var þetta verð orðið tvöfalt, en nú hefur það lækkat aftur. Við höfum líka verið að vinna mjög stóran fisk fyrir Spán. Það er svolitið sérstök vinnsla, en þetta eru flök sem verða að vera 1,5 kiló eða meira. Þau eru unnin í tvísvar sinnum 13 kilóð pakkningsar og þeir endurvinna þetta svo úti. Æg held þeir léttsalti fiskinn og við höfum verið að fá mjög gott verð fyrir þessi flök.

Bóndinn myndi slátra beljunni

Hvað finnst þér um fiskveiðistjórnuna eftir öll þessi ár á sjónum?

„Það er níða það. Maður er orðinn mjög vantrúaður á þetta allt saman. Kvótinn minnkar stöðugt þrátt fyrir allar þessar friðanir. Við eru um búnir að vera með stöðugar friðanir í 18 ár og fáum alltaf minna úr beljunni. Bóndinn myndi slátra henni. Fiskifraði og veðurfraði eru freði sem ég hef alltaf sett spurningarmerkí fyrir aftan. Það er ósókn með góðan mannskap og vel settur með vinnslustjóra á báðum vöknum, sem eru með mikla reynslu úr frystihásum. Skipin hafa skipt veiðunum svolitið á milli sin eftir tegundum. Til dæmis hefur Gnúpur sér um úthafskarfann, meðan við vorum meira í grálöðunni. Svo var reynt að skipta heimildunum þannig níður að skipin að þau skilubu svipudum verðmætum. Það er líka með úthafskarfann að til þess að vinna hann þarf að hafa mjög stóra móttöku. Karfinn lýsir mjög flott ef það kemur sjór að honum, þegar búað er að hifa. Þess vegna er það mikilvægt að koma honum strax níður í móttöku og gæta þess að sjór komist ekki að honum. Því þarf móttakan að vera stórt til að geta tekið við öllu því, sem kemur upp. Ef karfinn nær að lýsast fellur hann ekki bara um gæðflokk, heldur einnig í verði, en fyrir Japani skipir útlitið á fiskinum álika miklu málí og bragðið.“

Bóndinn myndi slátra beljunni

Hvað finnst þér um fiskveiðistjórnuna eftir öll þessi ár á sjónum?

fríleitar þær hugmyndir að það eigi að senda frystitogarana út í hafsauga, út fyrir 200 milurnar og láta þá berja á því þar.

Trilluruglið er reynar einnig stórr ljóður á kerfinu. Þessir karlar sem hæst hafa þar, eru jafnvel búinir að fara upp í fjóra hrungi í kerfinu og hafa hagnazt á því í hvert einasta skipti. Þeir taka bara sveifluna upp og þegar þannig standur á flýja þeir kerfið sem, þeir hafa fullnýtt, selja þar og byrja að misnotu það næsta og svo koll af kolli.

Það má líka nefna einkennilega hluti eins og byggðakvóta, þar sem úthlutað er aflaheimildum til byggða, sem hafa hvorki bolmagn til að veiði fiskinn né vinna hamn án utanaðkomandi aðstobar.

Kvótalausa bátarnir eru annar þáttur. Þeir eru vissulega ákveðin leid inn í kerfið, en þetta hefur verið misnotuð og sjómenn notaðir sem hálfgerðir þrælar. Verið kauplittilr vegna kvótakappa. Þetta lagast sjálfskrafa, þegar menn verða látnir standa við skuldbindingar en það er alltöf mikil af svokölluðum kennitöflulökcurum í þessum hópi líka. Menn hafa verið að fara á hausinn og skilið eftir sig síðð af skuldum, sem lenda að hlutu til á ríkinu vegna manna launa. Svo fá þeir bara sama bátinn aftur eða annan og byrja á sama hrungnum.

Það má ekki loka þessari leid inn í kerfið en það verður að krefjast þess að þeir sem eru að þessu standi við skuldbindingar sinar og fari að lögum og reglum. Annars verður littil sem enginn möguleiki á endurnýjun. Því miður er það svo þannig alltaf með öll kerfi, að það er spilað á þau. Það verður seint lagið.

Dýrt að kaupa friðinn

Nú eru uppi hugmyndir um að fara að taka kvótann af þeim sem hafa yfirráðin yfir honum og bjóða hann upp. Það er náttúrulegum ljóst, að eigi að bjóða upp kvótann lendir hana einfaldlega aftur hjá þeim sem höldu hann áður og liklega í enn meiri mæli, því það eru þeir sem hafa peningana. Þá detta einyrkjarnir og minni útgerðirnar bara út. Æg held að þetta sé alls ekki rétt aðferð, en einhvers konar veiðileyfagjald í einhverju formi er allt annað. Það getur verið dýrt að kaupa friðinn og niðurstóðan kemur

Togað í Hafsvík.

Sveinn Sveinsson GK-363.

heldur ekki alltaf í ljós fyrir en jafnvel löngu seinna. Það er svo líka einkennilegt að heyra til þeirra sem eru alltaf deila á það að kvótinn fari frá einum stað til annars. Hvort er það að kenna þeim sem selur kvótann burt af staðnum eða þeim sem kaupir hann. Þegar menn selja kvótann sinn burt er það vegna þess að þeir hafa ekki trú að sér og sínu byggðarlagi og telja sig betur setta með því að hirða aurinn.

Þegar verið er að deila á þorbjörn Fiskanes fyrir að hafa verið að kaupa aflaheimildir frá stað eins og Bolungarvík, gleymist það alltaf að það hafa gifurlega miklar aflaheimildir farið héðan. Æg held að sé nálegt 19.000 tonnum.

Svo hafa menn verið að reikna það út líka, að miðað við kvótann í Grindavík og hlutfall Grindvikings á skipunum nú, þyrfti að búa yfir 10.000 manns í Grindavík. Mennt er máttur í raun. Fyrir vikið verður skortur á skipstjórnar-mönnum innan fárra ára, en það gati staðið til bota, þegar LIU er farið að reka skólann.

Slóppið við áföll

Hefur þú frá einhverju háskaförum að segja? „Æg hef nú verið svo lánsamur að hafa slóppið við áföll. Við fengum reyndar á okkur tvo brotsjói á fyrsta Gnúpnum, sem rústuðu hjá okkur brúnni. Æg heid að það hafi sjó gluggar gengið inn og ein harðin fór út og brúin fylltist af sjó. Það fóru tveir gluggar inn í fyrsta brotinu, en þá vorum við bara að lóna. Stýrimáðurinn hafði tekið trollið inn um nöttina. Svo vorum við rétt byrjaðir að dóla aftur í attina að Bjarginu þegar við fengum þennan líka stabbann á okkur. Það hreinsaðist bara allt úr brúnni. Við urðum auðvitað stjórnlausir um tíma og urðum að koma í land í fylgd varðskips. Eftir það hefur maður svo passað sig. Maður verður að gera sér grein fyrir því að maður ber ábyrgð á 25 mannlifum.

Mér finnst sóknin á togurunum hafa aukizt. Menn eru með þetta úti í verri veðrum, enda eru skipin örðin sterri. En þegar kvótinn var settur á með allri sinni hagræðingu finnst mér þetta hafa farið í ófuga átt. Menn ættu ekki að þrifa að vera að djöflast svona í vondum veðrum. Æg hef aldrei gert það. Mér finnst betra að vera með veiðarferlin í lagi, þegar lægir en þurfa að byrja á því að slæða þau upp, fyrir utan það að það geta alltaf skeð slys.“

Hvað ætlað þú að vera lengi á sjónum.

„Sjómannaskan er eitt ótryggasta starf sem um getur hér á landi í dag. Sé skipið seit eru atvinnulaus og ef maður fiskar ekki er maður rekinn. Frystitogarskipstjóri er undir gifurlegri pressu. Ef hann fiskar ekki, þá er það ekki nóg gott. Ef afflinn er í meðallagi gefst ráðnum til að vinna fiskinn í dýrari pakningar, en maður fær móral yfir því að fiska ekki nóg. Ef maður ætlað að beita sér eithvað meira, þá er afflinn orðinn af mikill og hann verður að vinna í ódýrari pakningar og þá fær maður aftur móral yfir því að vera að eyða kvótanum í eithvað sem maður fær ekki nóg mikil fyrir. Nú fiskar enginn eins og vitlaus maður og hugsar bara í tonnum. Nú er maður með reiknivélina á lofti allan tíminn. Á hverju kvöldi fær maður svo út medalaflaverð-

maeti yfir daginn, hvað er komið um borð og hver verðmætin eru. Þá sér maður hvernig maður að að haga sér. Þetta snýst allt um krónur og aura. Maður verður að fá sem mest út úr því sem maður veiðir.

Pantað beint af togurunum

Kaupendur eru í auknum mæli farnir að panta beint frá frystitogurunum. Maður fær kannski þeitun um að fiska i einn gím af tiltekkinn tegund í ákveðnum pakningum, sem ýmist eiga að fara til Bandaríkjanna eða Þýskalands, svo daemi sér tekin. Þennan fisk þarf því að vinna á mismunandi hátt, en við höfum verið að fá tölverft af svona pöntunum. Það skýrist meðal annars af því að við höfum verið með mikil gædi í gegnum tíðina. Við höfum sex sínum fengið viðarkenningu frá Coldwater í Bandaríkjum fyrir gallalausa vörum og það hefur ábyggilega hjálpað til þess að við höfum verið að fá beinði um sér-vinnslu og alls konar prufur. Það hefur til dæmis örugglega komið okkur til góða við vinnumálu á stóru flókum fyrir Spanverja. Svo höfum nána verið að senda inn prufur af heilfrystum ufsa og ufsaflökum með roði fyrir Japani. Þetta er eithvað sem þeir vilja skoda, en vegalengdirnar eru svo miklar að tekur alveg sex mánuði frá því við vinnum þetta og við faum viðbrögð frá kaupendum þarna eystra. Það væri gott að fara að fá meira fyrir ufsann, vinna hann í dýrari pakningar.

Þetta er allt að fara í ófuga átt við það sem ég hét að það myndi gera. Æg hét að frystitogararnir yrðu með forvinnslu fyrir fullvinnum í landi, þegar jafnvegi véri komið á þetta. Það eru að visu nokkrar útgerðir eins og HB og ÚA sem eru að þessu, en aðrir ekki. Ætli það sé ekki vegna þess að það fæst ekkert fólk í landi til að vinna í fiski og ekki er enda-laust haeft að flytja inn Pólverja.“

Ættum að geta lifað í sátt og samlyndi

Af hverju er alltaf þessu togstreyta milli útgerðarflokka?

„Ætli þetta sé ekki bara einhver lenzka. Auðvitað ættu allir að geta lifað í sátt og samlyndi. Þegar við erum út af Vestfjörðum og linubláarnir koma þar út, eru engin

Hilmar Helgason og greinarhöfundur Hjörtur Gíslason í anddyri sjómannastofunnar Vör.

vandamál. Það hafa hins vegar stundum skapast vandamál hér í Grindavíkardýpi, þegar menn taka sig til og merkja sér stórvæði, búa til stóra kassa með netnum eða línu. Fiskur gengur yfirleitt svo hratt að hana fer framhjá á hálfbum solarhring. Þess vegna þurfa þessi vandamál ekki að vera til staðar. Það hefur hins vegar verið að mikil að andúð á togurum síðari árin og snurvoðinni.

Það er alveg með ólikindum hvað menn eru að segja í landi, jafnvel einhverjar prófessorar. Að togveiðarferlin náiði botnin, er bara þvíæla. Þeir myndu segja mig ljúga því, ef ég segði við þa, að þegar ég er úti á Tongi á 800 fáðena dýpi með two kilómetra af virum úti, skiptir það málí hvort ég er með 5 metra til eða frá af virum úti. Það verður að halda viralengdinni þannig að trollið rétt svífi yfir botnimum.

Það er ét að hótt að við séum að rústa botnimum. Það kunnar reyndar að vera einhver kóralsvæði úti á Fjöllum sem ment hafa verið að berja á til að sléttu, en kóralinn kemur upp aftur og aftur. Æg tek ekfrið því hér við suðurströndina, baði i Breiðamerkur- og Skeiðarárdýpi, að þar er að vaxa upp kórali sem við höfum verið að draga fyrir ekkert svo löngu.

Miklar breytingar

I dag er þetta ekkert svipad og þegar ég var að byrjaði að sjó þegar fyrsti radarinn var settur í Hafrenning, er hreint ótrúleg. I dag er ég að hjálpa til að þróa tækí frá Rússlandi um borð hjá mér. Það er samþygð siglingatalva og radar. Þetta er mjög fullkomnið tækí sem á að geta sett inn hreyfimydaveðurkort og nánast allt sem manni getur dottið í hug. Þetta er hannað af mönnum sem hafa unnið með rússneska hernum. Siglingatölvurnar eru mesta byttingin þó fiskileitartekin hafa tekið stórtakum framförum. Nú getur maður séð botninn í þrívinn og á þann hátt, sem maður heilt vill. Framtíðin verður greinilega sú að þetta kemur allt að einn skjá eins og í StarWars myndunum. Skipstjórin er ekki lengur veðurhárinum kall með two höfuðlinum að trollinu, við erum með þrjá aflanerna, við erum með nema að undirþróðinu, sem segir okkur til ef netið risnar. Við eru með hleranema sem segja okkur til um fjarlægðina á milli hleranna. Það er óættin anzi mikill söngur í þessu þarna niðri, því allir þessir nemar senda út hljóðmerki. Æg var nýbúinn að kasta á tæplega 400 fáðma dýpi. Þá heymi ég allt i einu þessan svakalega hávádu og held að það sé allt að sliðna aftan

úr. Æg lit aftur úr en það er allt í góðu lagi. Það næsta sem ég sé er þyrla, beint fyrir ofan stefnið. Hún kom bara svona að mér eins og í biómynd. Hún fór svo með hlíðinni á okkur og stoppaði. Þá opnaðið botninn í henni og niður kom svakalegt hlustunardufl. Hún slak-aði því niður í sjóinn. Svo bakkaði hún með okkur á tegim og þeir hélðu greinilega að það væri kaf-bátur undir skipini, því það var svo mikil af merkjum sem troll-nemarnir voru að senda. Það var herskip þarna 80 til 100 milur suður í hafi. Æg hafði strax samband við Gæzluna, en þeir sögðu að þetta voru ábyggilega þeir, sem voru að leita að Keikó. Það var nú ekki því það var annaðhvort franska eða enska hermerkið á þyrlnuni. Það var allt sett af stað og það var dansk herskip þarna einhvers staður á sveimi. Þar viði men ekki neitt og lokur var talað við Verndarann. Hann vissi eittkvíð en vildi ekkert segja og aldrei kom í ljós hvaðan þyrlnan kom. Hún hiði bara upp duflid aftur, hallaði sér á hlíðina og hvarf til hafs.

Próunin í allri tekni og tækjabundið frá því eg byrjaði að sjó þegar fyrsti radarinn var settur í Hafrenning, er hreint ótrúleg. I dag er ég að hjálpa til að þróa tækí frá Rússlandi um borð hjá mér. Það er samþygð siglingatalva og radar. Þetta er mjög fullkomnið tækí sem á að geta sett inn hreyfimydaveðurkort og nánast allt sem manni getur dottið í hug. Þetta er hannað af mönnum sem hafa unnið með rússneska hernum. Siglingatölvurnar eru mesta byttingin þó fiskileitartekin hafa tekið stórtakum framförum. Nú getur maður séð botninn í þrívinn og á þann hátt, sem maður heilt vill. Framtíðin verður greinilega sú að þetta kemur allt að einn skjá eins og í StarWars myndunum. Skipstjórin er ekki lengur veðurhárinum kall með two höfuðlinum að trollinu, við erum með þrjá aflanerna, við erum með nema að undirþróðinu, sem segir okkur til ef netið risnar. Við eru með hleranema sem segja okkur til um fjarlægðina á milli hleranna. Það er óættin anzi mikill söngur í þessu þarna niðri, því allir þessir nemar senda út hljóðmerki. Æg var nýbúinn að kasta á tæplega 400 fáðma dýpi. Þá heymi ég allt i einu þessan svakalega hávádu og held að það sé allt að sliðna aftan

Heiðursbjón

Samkvæmt hefð frá árinu 1970 heiðrar Sjómanna-dagsráð Grindavíkur fyrri verandi sjómenn fyrir störf þeirra við hátiðahöld sjómannadagsins í Grindavík. Þetta er altaf ánægjulegt en dag sjómannadaginn 2. júní árið 2002 er heiðrunin sérstaklega ánægjuleg og jafnframt óvenjuleg þar sem við heiðrum hjónin Jóhönnu Pétursdóttur og Steinþór Þorvaldsson Staðarvör 2 hér í Grindavík, fyrir sjósókn og störf sem tengjast sjávarútvegi.

Að sögn Jóhönnu sáust þau Steinþór fyrst á sjó þar sem

bau voru saman í skipsrúmi á togaranum Jóni Baldvinssyni RE 208.

Skipið var komið vestur á Halamið þar sáumst við fyrst, kokkurinn Jóhanna Pétursdóttir og hásetinn Steinþór Þorvaldsson.

Þetta leiddi til frekari kynna og hjónabands sem varir enn, betta er sá sá staersti og vænsti þorskur sem veiðist hefur á Halamiðum sem eru fengsæl fiskimið útaf Vestfjörðum bætir Jóhanna við.

Jóhanna Pétursdóttir er fædd 27. október 1927 að Haukstöðum á Jökuldal. Dóttir hjónanna Ádalbjargar Jónsdóttur og Péturs Fr. Guðmundssonar. Hún fluttist til Eyjafjarðar með foreldrum sinum árs-gömul og ólst þar upp og kynntist þar hinum ýmsu störfum til sjávar og sveita. Jóhanna byrjaði til sjós árið 1948 sem matsveina á Minný frá Siglufirði á sumarsild-veiðum fyrir norður landi. Síðan taka við önnur störf í landi en 1952 fer Jóhanna sem matsveiminn á Jón Finnsson úr Garði á sildveiðar fyrir norðurlandi um sumarið og svo haustreknetaveiðar. Skipstjóri var Þorsteinn Jóhannesson sem var miðlungs hrifinn af því að ráða kvens-

kokk á skip sitt, en var þó ánægður í vertíðarlok þar sem vel fiskaðist á vertíðinni. Sumarið eftir fer Jóhanna kokkur á Guðbjörgu GK 6 frá Hafnarfirði.

Árið 1954 næður Jóhanna sig ásamt Disu systur sinni sem matsvein á togaranum Jón Baldvinsson RE. 208 þar sem hún kynnti eiginmanni sinum eins og að framan segir. Í Sjómannadagsblaði Grindavíkur 1997 birtist fróðleg og skemmtileg greinarskrift eftir Jóhönnu sem ber nafnið Úlólatur á Halamiðum á togaranum Jóni Baldvinssyni RE 208 árið 1954.

Eftir strand Jóns Baldvinssonar fór Jóhanna á tvö báta Hrafni VE og Keilir AK, milli þess sem

hún vann í Alþýðubrauðgerðinni. Síðan töku við ár barneigna og heimilishalds.

Eftir að Jóhanna flutti til Grindavíkur starfaði hún við fiskivinnslu. Starfslok hennar urðu þó í Hótel Bláa Lónið þar sem hún vann í nokkur ár.

Sjómanna og Véltjórafélagi Grindavíkur er það mikill heiður að veita þér Jóhanna Pétursdóttir viðurkenningu fyrir vel unnin störf til hagsbóta fyrir Íslenska sjómenn og sjávarútveginn. Æg óskar þér allra heilla, guðsblessunar og farseldar um ókomin ár. Megi þú njóta heiðursins.

Steinþór Þorvaldsson er fieddur 28. maí 1932. Hann er sonur hjónanna Guðrúnar Jónasdóttur og Þorvaldar Þórðarsonar sem bjuggu á Húsavík.

Steinþór kynntist ungr hefðbundnum störfum í sjávarplássum Húsavík eins og að stokka upp linu fyrir beitningu. Steinþór fór fyrst til sjós á sildveiðar fyrir Norðurlandi á svonsefndu tvilembingsskip, Hafþór og Freyju frá Nordfirði. Steinþór fór fyrst á vetrarvertið 1950 til Vestmannaeyja á Sefara með Sigurði Þórðarsyni skipstjóra. Síðan á ýmsum bátum til 1952 á

ráðinn í fast skipsrúm á togaranum Jón Baldvinsson RE 208 og er þar eins og eiginkonan Jóhanna Pétursdóttir en var í fritíð þegar hann strandar við Reykjanesskagi árið 1955.

Árið 1958 sest Steinþór á skólabekk Stýrimannaskóla í Reykjavík og likur fiskimannaprófi 1959. Eftir það er Steinþór stýrimaður eða skipstjóri á ýmsum bátum og um tíma átti hann hlut í tveimur bátum. Steinþór flutti til Grindavíkur með fjólskyldu sina árið 1974 og starfar við sjávarútveg hér næstu ár. Við Fiskeldi Grindavíkur starfar Steinþór í 8 ár og síð-

stu 10 árum starfsævingar lauk hann hjá Hitaveita Suðurnesja. Steinþór varð 70 ára síðastliðin þriðjudag. Í tilefní þess vil ég sérstaklega ósku honum og fjólskyldu hans til hamingju.

Sjómanna- og vélstjórafélag Grindavíkur er það mikill heiður að veita þér Steinþór Þorvaldsson viðurkenningu fyrir vel unnin störf til hagsbóta fyrir Íslenska sjómenn og sjávarútveginn. Æg óskar þér allra heilla, guðsblessunar og farseldar um ókomin ár, megin þú njóta heiðursins.

Á sjómannadaginn 1984 voru þeir Þorleifur Þorleifsson frá Hraunteigi, Valdimar Einarsson Felli, Július Danielsson Brautarholtt og Ragnar Magnússon Búðum heiðraðir.

Gamlar heiðranir

Sjómannadagsblað Grindavíkur hefur í síðustu blöðum birt myndir úr safni sjómannadagsráðs af fyrri heirunum í Grindavík.

Á sjómannadaginn 1983 var Einar Indriðason frá Auðsholti heiðraður.

SJÓMENN - ÚTGERÐARMENN

Afgreiðum 35 tonn á tímann
Eigum ávallt nægar birgöir af

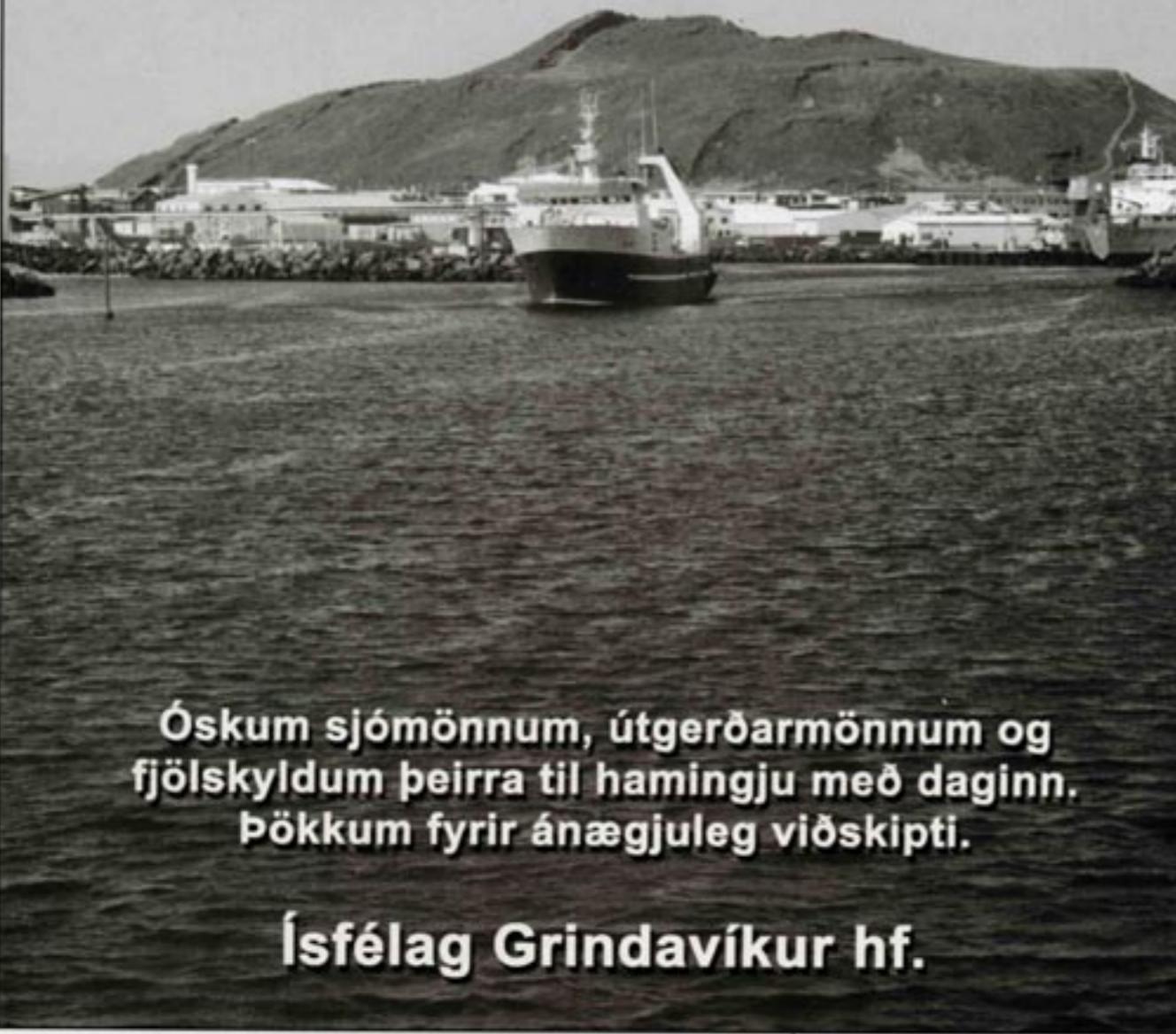
SKIPSTJÓRAÍS

Pessum góða frá Ísfélaginu.

Afgreiddur beint um borð á bilpalli
eða í aðrar flutningaumbúðir.

Afgreiðslutími 08:00 - 19:00
alla virka daga nema laugardaga.

Eftir lokun visar símsvari á
vakthafandi afgreiðslumann í síma 426-8665.

Óskum sjómönnum, útgerðarmönnum og
fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn.
Þökkum fyrir ánægjuleg viðskipti.

Ísfélag Grindavíkur hf.

*Sendum sjómönnum og fjölskyldum þeirra
hátiðarkveðjur á sjómannadegi*

Lyftaraþjónusta
Grindavíkur

TRYGGINGAMIÐSTÖÐIN HF.

Flakkarinn

ÍSLANDSBANKI

Fiskverkun
Staðarsundi 16 b - 240 Grindavík

Bílar Ó Sport

BLUE LAGOON
ICELAND

Merki Prent

Tækknivík

Sendum sjómönnum og fjölskyldum þeirra hátiðarkveðjur á sjómannadegi

Samband Sveitafélaga á Suðurnesjum	Rafþjónusta Birgis	Verkalýðs- og sjómannafélag Keflavíkur og nágrennis
Festi hf.	Jón og Margeir ehf.	
Farsæll ehf.	Brimruín	Útvegsmannafélag Suðurnesja
Farsæll GK-162	EB - Þjónusta	
Selháls ehf.	Ádal - Braut ehf.	Hafrannsóknar- stofnun rannsóknarstöð Stað
Porsteinn Gíslason GK-2	Ádal - Vídeo	
Besa ehf	Veitingahúsið Sjávarperlan	Farmanna og fiskimannasambandið
Dúddi Gísla GK-43	Sjómannastofan	
Gísli Einars GK-104	Vör	Gerðahreppur
Jens Óskarsson	Rafborg ehf.	Verkalýðs- og sjómannafélag Sandgerðis
Askur GK-65	Reykjaneshöfn	Lloyd's Register shipping
Manni GK-38	Verslunarmannafélag	Stjórnufiskur ehf.
Árni í Teigi GK-1	Suðurnesja	Grimsnes ehf.
Grindin ehf.	Vestmannaeyjahöfn	Tannlækningastofan
Bókabúð Grindavíkur	Lögbók ehf.	Vískurbraut 62
	Sjómannafélag Ólafsfjarðar	Guðmundur Pálsson
		Sími 426 7321

Guðjón Árman Eyjólfsson

Fyrsta landlegan

Á reknetum fyrir meira en hálfi öld

Við hófum sildveiðarnar í júlimánuði og ég var himinlifandi, en ég hafði ráðið mig til sjós að móður minni forspurðri, sem mátti ekki heyra nefnt að ég yrði sjómaður. Ólafur var góðkunningi föður míns og var alltaf sérstaklega jákvæður í garð okkar stríkanna sem vorum að sniglast á bryggjunum. Ólafur og Þorsteinn á Blátindi voru okkur stríkum, sem vorum að safna í brennu fyrir Gamliárvöld eins og allir stríkar í Vestmannaeyjum gerðu í þá daga, mjög hjálplegir og eitt sinn gáfu þeir okkur oltutunnu og mikinn netaafskurð, sem þeir keyrðu auk þess alveg upp að rótum Helgafells, þar sem brennan var haldin á Gamliárvöld.

Eyjabátar á reknetum

Það var stundum sagt í gamni um Vestmannaeyjabáta í þá daga, að þeir mattu ekki missa sjónar af fjallatoppum á Eyjunum og að þeir héldu sig mest á heimamíðum. Eithvert sanneikskorn var í þessu, en það átti ekki við

Sumarið 1951 var ég 16 ára gamall ráðinn háseti á m/b Ófeig II VE 324, um 30 tonna bát, sem gerður var út frá Vestmannaeyjum og haldið sít á línu og net á vetrarverfið, en á sumrin, frá því í byrjun júlí og fram á haustið, á sildveidum með reknetum. Flestir bátar af þessari stærð voru með 40 til 60 net í trossu og var verið að veiðum hér við suðurströndina, austan og vestan Vestmannaeyja, í Grindavíkur- og Miðnessjó og vestur undir Jökuldjúp.

Mest var veiðin í Grindavíkur- og Miðnessjó. Ófeigur var ágætur báttur, byggður í Danmörku 1935, en lengdur drið 1948, með 120 bestafla Hundestedvél. Skipstjóri var Ólafur Sigurðsson í Skuld, þekktur sjómaður og mikill aflamaður. Hann átti Ófeig II á móti hjónunum Önnu Jónsdóttur frá Hólmi í Vestmannaeyjum og Þorsteini Sigurðssyni, sem kenndur var við Melstað og síðar Bláttind í Eyjum. Fadír Önnu var Jón Ólafsson á Hólmi, sem hafði dður dtt báttinn og ósamt fleirum Ófeig I VE 217, sem först með allri dhöfni, 4 mánonum 1. mars 1942.

Nokkrum árum eftir að felagsúngerð þeirra Ólafsi og Þorsteins böfist eða drið 1954 létu þeir smíða 66 rúmlesta stálbáti í Hollandi. Þeir nefndu hann Ófeig III VE 325 og var það fyrsti stálfuskibáttur Íslendinga, sem kom til landsins 21. febrúar 1955.

Óla í Skuld. Ég man að Ófeigur II og Már VE 275, sem Jóhann Pálsson var með, voru íðalega einu Eyjabátnir sem voru í Miðnessjó og fengu oft góðan afla.

Á Ófeigi VE 324 var sjó manna áhöfn eins og á fleetum reknetabánum af þessari stærð. Við vorum með 40 net, sem voru bundin við sveran kapal eða trossu, sem legið var fyrir á driftinni. Frá korkateinum lá venjulegt sisaltó. Þetta var svoneindur sjerti með lykkju á endanum, sem var fjar netinum og var sjertanum smeygt upp á allháan jánstaut á borðstokknum sjörnbordsmegin, þegar netin voru lögð niður aftur á hekkil.

Með litlum járdiski var venjulega stríð sem svaraði einum hnæfa af salti yfir netin við hver netaskil, en saltið var geymt í tunnu, sem síði aftan við stýrishúsöld. Þetta var gert til þess að ekki hitnaði í netunum. Þegar netin voru lögð í sjó var lagt með haegstu ferð og sjertinn bundinn á kapalinn, síðan var belgurinn bundinn með um

Sjómenn hrista sild úr reknetum. Ljósm. Svarav Árnason.

tveggja faðma bandi i lykkjuna á sjertanum.

Nitin lögð

Nitin voru lögð að kvöldinu, venjulega frá klukkan niu til ellefu, en ég man að Ólafur í Skuld lagði yfirleitt aldrei fyrir en hann hafði fundið einhverjar löðningar á dýptarmælinn og var stundum að leita að sild eða punktum sem hann kallaði langt fram á kvöld. Það var ætið verk stýrimannsins að binda sjertana sem lágu frí netum á kapalinn, en hæseti hafði það verk að binda belgina í augað á sjertunum og kasta hvernig belg með tilþrifum fyrir bord. Það var kallaðuð afslamellur ef small vel i, þegar belgurinn lenti í sjónum! Belgurinn voru tjörubelgir af öllum litum, geymdir í stu, sem var miðskipta fyrir framan rúffio eins og yfirbygging yfir vélarrúmið og framan við stýrhusið var nefnd.

A þessum árum var mikil af ríssneskum reknetaskipum á miðum. Miðað við íslenska reknetafotann, voru þetta stóri og öflug skip og stundum misstu þau belgi. Þetta voru stóri og grár belgir, venjulega nefndir

Rússatuður og voru bundnir við fimmta hvert net, ef til voru fleiri en ein tuðra eða þá á miða trossuna.

Reknetakapallinn var sver og mikil grastrossa, sem var listilega hringuð niður frammá um stjórnborða, en gengið var niður í lúkarinn og varð stundum af þessu slæmt loft, þegar leka varð lúkarappanum í mikilli ágjöf. Í bekkjunum fyrir framan kojurnar sem voru meðfram skipssúðinni voru oft höfd verkfari eins og merlspirur og skófatnaður, til nota þegar farið var í land. Í einum bekknum voru íbulega geymd kol, þegar kabysan var kolakrynt og kartöflur voru í örðum. Á milli kojanna og bekkjanna í hvorri síðu var bord, sem lagaði sig að skipssúðinni og var breiðast í annan endann; við það var setið, bordað, lesið og spilað á spil, ef timi var til. Á Ófeigi var kabysan oliukynt, hún var í litlum króki við þilið stjórnborðsmegin og þar var ef ég man rétt litill vaskur, sem potti þá luxus, en fyrir ofan litlið bord við vaskinn var skápur með matardiskum og áböldum, göflum, hnifum og skeidum. Hver maður hafði sín könnu sem hékk á bita yfir kabysunni. Sæmilegar kojur voru fyrir 6 menn, en fremst í lúkarnum, þar sem kallað var „frammá i ló“ var í raun og veru aðeins hálf koja og þar svaf ég, sá yngsti, í skipshöfninni.

Lúkarinn

Í lúkarnum voru geymdir stakkar

og stigvél, bak við og til hliðar við stigann, þegar gengið var niður í lúkarinn og varð stundum af þessu slæmt loft, þegar leka varð lúkarappanum í mikilli ágjöf. Allir á besta aldi, Ólafur skipstjóri 36 ára gamall, friskur maður og gamansamur, en sá sem var elstur skipverja var rúmlega fimm-tugur að aldri. Hann hét Magnús Valtýsson, mikill ágætis karl. Mér fannst hann þá gamall, en hann var þó harðfriskur maður og léthyndur. Magnús var móðurafni Ragnars Óskarssonar, fyrrum bœjarfulltrúa Alþýðubandalagsins og forseta bœjarstjórnar í Vestmanneyjum. Magnús var líhaldsmaður af gamla skólanum og hafði gaman að karpa um pólitik við strákemling, sem var frekar röttækur á þeim árum, og sá ýmislegt athugavert við landssjörnina eins og titt er um unga menn.

Það var byrjað að draga netin klukkan um fjögur á nótturni. Maður var þá stundum syfjaður, af því að eftir að búað var að leggja á kvöldin var ég íbulega að smudda í ufsaveiði með færi eða löngum slóða, sem svo var nefndur en það var einfaldlega fieralengja með möégum krókum á. Yfir nöttna skiptu menn með sér vöktum þann

timi sem var látið reka og þá að minnsta kosti klukkutíma vakt á hvern háseta ábur en farið var að draga dresuna, klukkan fjögur til fimm á morgnana.

Hrist úr netunum

Það þótti ágætum að fá 2 tunnar i net og 3 tunnar var prýðisafli. Ef aflinn fór upp í 5 tunnar, sem stundum gerðist var það í raun og veru of mikil fyrir bönmullar- og hampnet, sem gátu sum verið fisín og fuin. Sildin var hrist úr með því að menn röðuðu sér meðfram lunnuguni bakborðsmegin og töku korkateininn upp á vinstri hand-legginn og hristu úr netinu á milli sin með hægri hendi. Ef gerði braðu var netunum stundum skóflað inn og þau dregin astur í gangana og hrist úr þeim sildin þegar komið var í land eða í var. Það var erfitt starf og leiðinlegt, af því að þá var sildin steindauð og stundum kramin.

Þegar sildin hafði verið hrist úr voru netin dregin aftast í ganginn og greidd niður á landleidinni eftir að búað var að draga og menn höfðu hressst sig á kaffsopa eftir netadráttinni.

Þegar lokði var við að hrista úr netunum var andlitið á mómenum stift af hreistri, blöði og hrognum sem komu úr sildinni. Verst var þó marglyttan, sem brenndi baði andlit og hendur, en árið 1951 voru allir með ullarsjóvettinga. Mig sveid stundum svo mikil að ég hafði það ráð að vegja hendurnar í handklæði og síðan lagdist ég á þær svo að ég varð dofinn og fann þá ekki fyrir svíðanum og gat sofnad. Fljótelega eftir þetta fóru að koma betri vinnuvettlingar og hlífðarbört. Stakkurinn minn var t.d. svartur og hélt illa sjó eða regni og maður var oft hundblautur. Þannig var allur hlífðarbüningur allt annar í þá daga en nú er; allir voru í klofháum stigvélum og sjóstökum sem náðu niður fyrir hnæ. I pusi og regni voru menn með sjóhatta, en öll vinna fór fram á opnu þilfari. Það sem bjargaði málum og skipti öllu var að festalíð sjómenn klæddust ullarnærfötum og voru í ullarnær-buxum, en eins og allir vita þá finnst aldrei fyrir raka eða kulda ef verið er í ull innst fata. Íslenska ullin hefur því áreiðanlega, baði fyrir og síðar, bjargað möégum

það var þetta fyrsta sumar mitt á Ófeigi, árið 1951, að haldið var vestur í Grindavíkursjó, strax eftir eina drift við Eyjar, en drift var ein lögum kölluð, þ.e. netin voru lögð að kveldi, látið reka með netatrossuna fram af bánum yfir kvöldi og nótina fram til klukkan fjögur/fimm að morgni,

Ófeigur II VE 324. „Ég er þarsa þriðji frá hægri, stend við lunninguna. „Ég var 16 ára gamall og mikil ófundaður af mörgum jafnöldrum minum.“

dag ljósifandi fyrir hugskots-sjónum og var í raun og veru upphaf þessara skrifa, þó að langt mál hafi farið í að lýsa öllum aðstæðum við reknetaeidar, sem eru nú löngu horfnar og sagan ein. En vinna við að hrista úr sildina var vélvædd, þegar hér við land var síðast verið á reknetaeidum frá Hornafirði.

Betta var í júlimánuði og næri því hvassviðri af norðri. Sölín skein, en úti fyrir ströndinni faldaði hver bára hvitu. Mér fannst að sjóinn væri himinblár eiginlega skerblár eins og sést í svo mörgum málverkum Gunnlaugs Schevings, sem bjó nokkur ár í Grindavík og málæði þar frábær málverk af sjó og sjómönnum og fallegum hvítum búsum með raudum þökum. „Það skýtur í fuglsbringu“, sagði fáðir minn, þegar bryddaði þannig í báru.

I þá daga var í raun og veru aðeins ein bryggja í Grindavík, sem jafnframt var hafnargardur. Stuttur bryggjastúfur var þó aðeins innar og mér virtist hann vera næri undir sjó á flóðinu. Til hafnar var sight inn örjmjóla lenu og þar fyrir innan, var hringlagla lón, kallað Höpið hét þar áður Rif, sem skurður var grafinn í gegnum. Barna þótti mér strax vinalegt.

Sjóslysir 1. mars 1942

Nágrannakona í næsta húsi við eskuheimili mitt, var ættuð úr Grindavík og ég hafði heyrta hana tala um staðinn og skemmtileg askuár. Grindavík var umtölduð í

Verkstjóri:
Sími 426-8089

Útgerð:
Sími 426-8640

Hákon EA-250
Vörður PH-4
Oddgeir PH-222
Áskell EA-48

Forstjóri:

Guðmundur Þorbjörnsson

GJÖGUR HF.
HAFNARGÖTU 18

Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvikingum famingju- og
heiðlaóskir á sjómannadaginn

Útgerð - Fiskverkun
Sími: 426-8216

Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvikingum famingju- og
heiðlaóskir á sjómannadaginn

HÓP HF.
ÆGISGÖTU 1

Sjómannadagsblað Grindavíkur

Tattugu ár eru löðin frá því að fyrsta skóflustungan var tekin við Viðbílið, heimili aldraðra í Grindavík. Í tilefnim þessara tilmánuða birtir Sjómannadagsblað Grindavíkur fréttatíkynningu frá Öldrunarráði Grindavíkur sem birtist í Bauðarbóti í júní 1983. Ábstandendum Bauðarbótar, Birgi Björnssyni og Íjósmýndara blaðsíles, Gunnari Vilbergssyni eru farðar þakkr fyrir leyfi þeirra til þessarar birtilegðar.

Heimili aldraðra í Grindavík

Heimili fyrir aldraða í Grindavík

Núna að liðnum sjómannadegi man flestu í Grindavík ljóst að til stendur að byggja heimili fyrir aldraða hér í bæ. Þau eru orðin nokkuð mörk árin síðan byrjað var að neða þessi mál. Við höfum þurfst að horfa á eftir fólkinn inn á stofnanir til Reykjavíkur og viðar, sem svo sannarlega hefði heldur kosið að eyða síðustu árunum í heimabyggð sínum. Öllum má ljóst vera hvaða átkök það eru fyrir hvern og einn að leysa upp heimili sitt, kannski eftir að hafa fylgt maka sínum síðasta spölinn, að þurfa þar að auki að skipa algjörlega um umþverfi.

Borgarafundur

Það má segja að þá fyrst hafi eittihvað farið að gerast í þessu málí, þegar Kiwanisklúbburinn Boði gekkst fyrir opnum fundi í Festi þar sem miklar og almennar umfæður fóru fram. Þetta var í janúarmánuði árið 1981. A þann fund kom Pétur Sigurðsson alþingismaður, sem er þessum málum vel kunnugur. Hann svaraði fyrirsprungum fólkis og veitti þær upplýsingar sem að gagni mettu koma.

Stofnfundur

Svo var það í september 1982 sem Kjartan Kristófesson laðgi fram skipulags-skrá fyrir sjálfsceignarstofnun þá er skyldi standa að byggingu fyrir aldraða í Grindavík. Áður hafði Kjartan safnað saman hinum ýmsu félögum og klúbbum í þeum til

Vilmundur Ingimarsson til hægri, gjaldkeri Öldrunarráðs Grindavíkur, sést hér afhenda Jóni Gunnari Stefánssyni þársjálfaréfli. Ljósom. SPT

Verkalýðsfélag Grindavíkur

Fulltrúi, Indriði Sigurðsson

Sjómannadagsráð Reykjavíkur

en fulltrúi þaðan er ekki ákveðin.

Kvenfélög Grindavíkur

Fulltrúi, Birna Óladóttir

Lionsklúbbur Grindavíkur

Fulltrúi, Sverrir Jóhannsson

Sjómann- og vélstjórafélag Grindavíkur

Fulltrúi, Vilmundur Ingimarsson

Rauðakrossdeild Grindavíkur

Fulltrúi, Kristján Sigurðsson

Grindavíkurbaer

Fulltrúi, Ólina Ragnarsdóttir

J.C Grindavík

Fulltrúi, Guðrún Sigurðardóttir

Útvegsmenn í Grindavík

Fulltrúi, Tómas Þorvaldsson

Síða Jón Ární Sigurðsson flutti þær við athöfnina. Ljósom. GK

Lóðarval og ráðning arkitekt

Í janúarmánuði síðastliðnum var svo óldrunarráðinu kosin stjórn. Hana skipta fulltrúar frá Kiwanisklúbbnum, Kvenfélöginn og Sjómannagélstjórafélöginn og til vara fulltrúar frá Lionsklúbbnum og útvegsmönnum. Það var helsta sem hefur skeð síðastliðna mánuði er að Halldór Guðmundsson arkitekt hefur verið ráðinn. Halldór er einn fárra sem hafa framkvæmdir á löðinni scína í sumar og ef vel gengur, að steypa grunn undir fyrsta áfangann í haust.

Fyrsta skóflustungan tekin

Síðastliðin sjómannadag var fyrsta skóflustungan tekin. Það var Árni Guðmundsson frá Teigí, sem það gerði en hann er elstur bæjarbúa. Við það tekifæri flutti Jón Ární Sigurðsson þuen. Þá voru frumteikningar til sýnis almenningu í félagsheimilini. Vonir standa til að hægt verði að hefja framkvæmdir á löðinni scína í sumar og ef vel gengur, að steypa grunn undir fyrsta áfangann í haust.

Fjármögun

Öllum má ljóst vera að hér er ráðist í frjárfreka framkvæmd. Lausleg ætlan gerir ráð fyrir að fyrsti áfangi munu kosta um sextu millónir króna. Húsnæðistjóren rikisins lánar til framkvæmdanna, þá veitir styrktarsjóður aldraðra styrk til síkra framkvæmda. Einnig lánar byggjarsjóður aldraðra einhverja upphaf. Fram að þessu hafa framlög stofnablað fíjmagnad undirbuning, en endanlega framlög stofnablaða munu verba 750.000,00. Þá hafa verið gefin út minningarkort til ágða fyrir heimilið. Auk þessa hafa nái þegar borist nokkrar peningagáfir. En betur má ef duga skal. Því hefur óldrunarráðið sent inn á hvert heimili og fyrirtæki ótífilt gafabréf og er það von okkar að bæjarbær taki þessari málaleitan vel svo unnt verði að framkvæma það sem fyrirhugað er að gera á þessu ári.

Öldrunarráð Grindavíkur

Langhráð stand runnir upp. Ljósom. GK

Bátar í brimi eftir að sundinu til Grindavíkur var breytt 1999

2001, Hrungnir GK-50. Ljós. H. Bergsson.

Febrúar 2003, Þorsteinn GK-16. Ljós. H. Bergsson.

19. janúar 2002, Albatros GK-60. Ljós. Ólafur Rúnar.

Febrúar 2003, Eldhamar GK-13. Ljós. H. Bergsson.

HAPPDRÆTTI

- þar sem
vinnungarnir fást

Sendum sjómnönum,

fiskvinnslufólki og öðrum

*Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

FAGMENN

TÚRBÍNUR

A+

Túrbínur fyrir allar vélar og tæki til lands og sjávar,
eigum nýjar og uppgerðar túrbínur.
Varahlutir, viðgerðir og ballanseringar.

GARRETT
Turbochargers

TURBONED
Schwitzer
TURBOCHARGERS

PJ Diesel

MITSUBISHI

HOLSET
FURNIER

Turbolader

IHI

FAGMENN

OLÍUVERK

A+

Sérhaeft dieselverkstæði fyrir allar stærðir dieselkerfa til lands og sjávar.
Samþyggið oliuverk, stakar dælur, spissar, fæðidælur o.fl. Oliuverk prófuð
og stillt í tölvustýrðum BOSCH stillibekk. Viðgerðir, stillingar og
varahlutir. Önumst allt verkið frá upphafi til enda.

DIESEL
KIKI

PJ Diesel

ZEXEL

BOSCH

VELALAND
VÉLASALA • TÚRBÍNUR
VARAHLUTIR • VIÐGERÐIR

Sjómannadagurinn 2002

Edda Björgvinsdóttir flutti sjómannadagsræðuna í gervi hinnar fareysku Trúlu.

Skemmtisiglingin var í boði Perþjörns Fiskaness með Geirfugli GK. 66.

Meistari í Kassaklifri.

Kraftakeppendur Sjóarans síkáta. Til haugri stjórnandinn Jón Valgeirsson, Tómas Guðmundsson, Kristinn Gunnarsson, Gylfi Ísliefsson, Þorsteinn Einarsson, Þorlákur Halldórsson, Þormar Ómarsson og Sigurbur H. Bergmann.

Tómas Guðmundsson.

Þorsteinn Einarsson.

Þorlákur Halldórsson 1. sæti.

Röðrarsveit Hrafn Sveinbjarnarsonar GK-255, hafði bestan tíma sjósveita karla 1.52.53 min. Fálibaðir Röðrarkappar mættu til að taka á móti verblaunabikarnum á sjómannadaginn 2002.

Röðrarsveit Sjávarperlinnar hafði bestan röðartíma allra sveita 2002, 1.51.5 min. Hér maetir hluti sveitarinnar til verblaunaafhendingar.

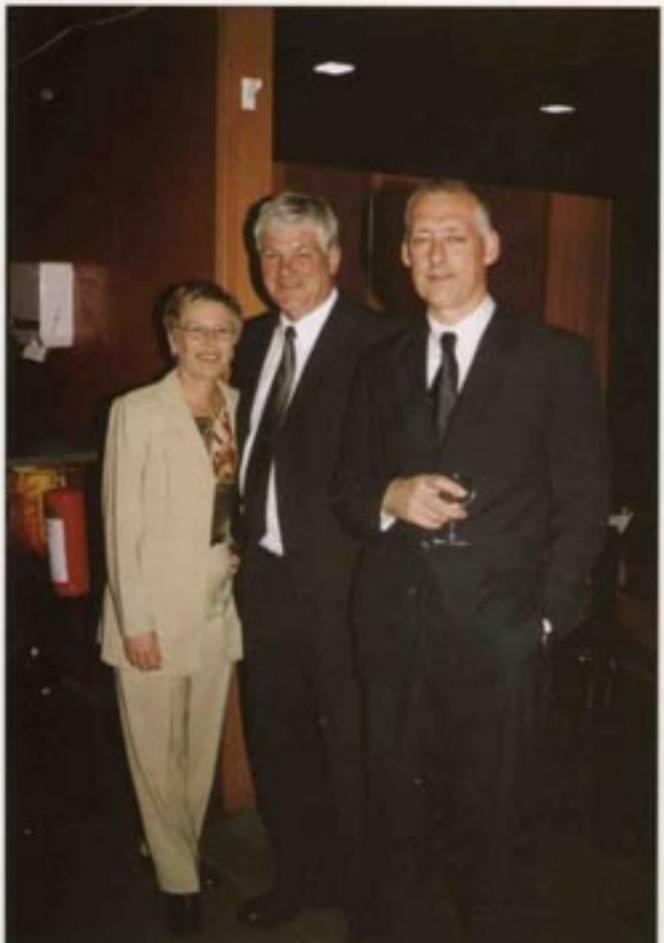
Sjó fyrirtæki áttu lið í landsveitarkeppninni Konur röður 2002 í Grindavík. Sigurlíðið leikskólinn Krókur sigrabí ó timanum 2.16.5 min.

Klakalistaverk Ottóss Magnússonar 2002 til sýnis á Ísstöðvarplaninu.

Veislustjórar í sjómannahéfi Festi 2002. Ómar Ragnarsson og Viðar Geirsson.

Festi 2002, Svava Jónsdóttir, Benóný Pórhalísson og Hilmar Knútsson.

Svipmyndir frá sjómannahófum í Grindavík

Sjómannadagshófið í Festi 2002. Frá vinstrí: Einar, Guðbjörg, Guðjón, Jóhanna, Pórarinn, Águst, Gunnar, Reyneir Sig. Á næsta borði Sveinn Eyfjörð og Auður.

Vör 1996. Frá vinstrí Eva Pórólfs, Guðmundur, Ragnheiður, Sjöfn, Finnþogi og Kjartan Schmidt.

Vör 1997. Frá vinstrí Anna Sofía, Hölmfríður, Pétur Vilbergs, Björn Gunnars, Borgþór, Bragi og Kristin Gunnþórs.

Vör 1995. Frá vinstrí: Pórey, Pórunn, Elín Þorsteins, Sverrir, Katrín, Ölver, Óli Pór og Lúðvík.

Sjómannadagshófið Festi 1998. Frá vinstrí: Sævar, Stefán, Hinrik og Óli B.

Sjómannadagshófið 2000 Vör. Björgvin Gunnarsson og fjölskylda

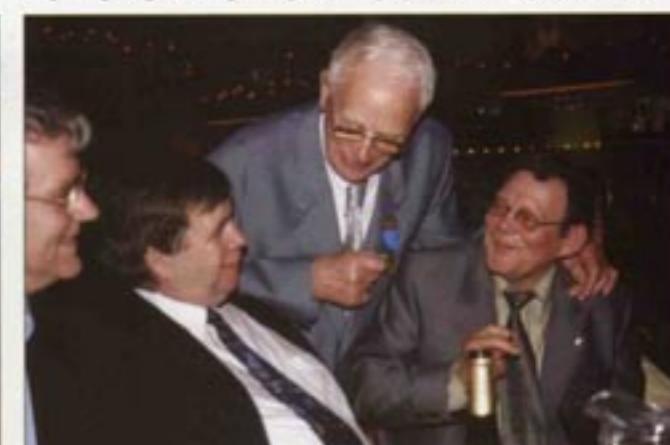
Festi 2002. Frá vinstrí: Pórarinn, Hrönn, Þorvaldur, Pórunn, Hermann, Magnús, Tryggvi og Steinunn.

Vör 1994. Frá vinstrí: Svanborg, Helgi, Brynhildur, Sigurður, Gestur og Arnar Ólafsson.

Sjómannadagshófið Vör 1999. Vinstra megin: Únundur, Sveinn, Einar, Reynir og Magnús. Hägra megin: Þorbjörg, Auður, Guðbjörg og Hrönn.

Frá sjómannadagshólinu á Vör 2001. Fá vinstrí: Sævar, Sverrir, Jón Guðmundsson og Ólafur Rúnar.

Festi 1998. Frá vinstrí: Ólöf, Sævar og Guðný.

*Sendum sjómönum og fjölskyldum þeirra
hátiðarkveðjur á sjómannadagi*

Sjómannasamband
Íslands

Sjómannafélag
Reykjavíkur

HÚSASMIÐJAN

Grindavík - SÍMI 426 7500

KROSSHÚS
NETAGERÐ

FISKMARKAÐUR
SUÐURMESJA

Austurglugginn
Fjarðarbyggð

Útgerðarfélagið
Einhamar ehf.

**Sendum sjómönum, fiskvinnslufólki
og öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn**

VÍSIR

FÉLAG SKIPSTJÓRNARMANNA
Á SUÐURNESJUM
Hafnargötu 90 - 230 Keflavík - Sími 421-4942

**Sendum sjómönum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn**

BAKARÍ
GERDAVELLIR 17
240 GRINDAVÍK
S: 426-8111

Ávallt nýbakað - Ávallt ferskir
Beint úr ofninum - Bakað fyrir þig

Á milli Kónga og Strýthóla

Viðtal við
Pétur Guðjónsson
frá Höfn

Pórkötlustaðanesið í Grindavík er áhuga-verður staður. Minjamar, sem þar eru ofan við Nesvörina, eiga sér merka sögu mannlifs, atvinnuháttu; útgerðar og búskapar. Þar eru m.a. gamlir burrkarðar, þurkbyrgi, fjárskjól, gerði og töttir frá fyrri tið, auk fiskhúsa, ískofa, lifrabräeðslu, saltþróa, varar, bryggju, grunna og veggi íbúðarhúsa, beitningaskúra og innsiglingamerkjá frá fyrri hluta síðustu aldar. Fróðlegt og friðsælt er að ganga um svæðið á góðum degi, anda að sér sjávaranganinni og skoða og rifja upp söguna. Fyrir skömmu var gengið um Nesið á milli Kónga og Strýthóla í fylgd Grindvikingsins Péturs Guðjónssonar, en hann fæddist í einu húsanna, sem þar voru.

Gamla spilið.

Pétur skyrði svo frá:
Jú, það er rétt. Ég fæddist í Höfn árið 1931 og er alinn upp á Þorkötlustabanesinu fram yfir fermingu. Foreldrar minir voru Guðjón Jónasson og Guðbjörg Pétursdóttir, bæði úr Þorkötlustabahverfinu.

Hann var frá Einlandi og hún frá Valhöll. Þau höfðu flutt út á Nesíð árið 1928. Húsið, sem þau nefndu Höfn, höfðu þau byggt árið áður. Systkini min voru finim; fjörstrákar og ein stelpa. Haukur var elstur, en hann er láttinn, síðan Guðmundur sem býr nú í Höfn við Tungötuna, þá ég og Jón Elli.

Sjálfur bý ég við Hvassahraun, en Elli býr í Grafarvogi. Systir okkar heitir Guðjörg, kölluð Stella. Hún býr við Litluvelli í Grindavík.

A Þorkötlustabanesinu voru auk Hafnar, húsin Arnarhvol og Þórhamar. Í Arnarhvöli, sem var vestan við Höfn, bjuggu Engelbert Jónasson og Jóhanna Einarssdóttir. Hafliði Jónasson og Gislina Guðmundsdóttir bjuggu í Þórshamri, en húsið standur að hluta til enn sunnan við Fleðjörðinu.

Fólkis mið á Höfn hélt skepnur; 2-3 beljur, 50-60 kindur, 5-6 hesta og 12-15 hensur, líkt og á öðrum bæjum á Nesinu og úti í hverfi. Engar skepnur voru þó Arnar-

Stýrikengur

hloli, en fe var í Þórshamri. Alltaf var eitt hvert stüss i kringum dýrin. Við krakkanir sáum adallega um gjöfina. Fjárhúsáð okkar var sunnan við Arnarhvol. Síðan var byggður skur, hestus og fjárhús fyrir gemlinga heima við húsið. Umstangið gat verið erfitt hjá okkur eins og öðrum. En þrátt fyrir barninginn var alltaf nóg að bita og brennia. Eðilega var mest um fiskmeti yfir vertiðina. Það var rauðmagi bæði sótur í Bótina og hirtur upp í sjórunni. Ég er ekki frá því að vatn væri sótt alla leið upp í Seltjörn. Kom þó sjaldan fyrir, sem betur fer. Hvergi var vatn að fá í hrauninu, en á veturnar og þegar mikil rígndi var vatn stundum sótt í polla handa fénu. Allt var þó nýtt til hins ýrasta. Ekkert rafmagn var í Nesinu. Það kom ekki til Grindavíkur fyrir en 1947. Þangað til voru gasluktírnar

mest notaðar, bæði við beitningu og annað sem til þurfti. Bólvað stüss i kringum það. Umstangið gat verið erfitt hjá okkur eins og öðrum. En þrátt fyrir barninginn var alltaf nóg að bita og brennia. Eðilega var mest um fiskmeti yfir vertiðina. Það var rauðmagi bæði sótur í Bótina og hirtur upp í sjórunni. Ég er ekki frá því að rekni rauðmaginn hafi bara bragðast betur eftir að hafa velst þarna um í þanginu. Fugl var skotinn, bæði mávar og skarfur. Einkum var máavarunginn hirtur. Allt var þó nýtt til hins ýrasta. Oft var soðið úr þessu hin finasta kjötsipa. Hún fést ekki betri í dag, en það vieri varla hægt að

Þorkötlustabárhverfi og nesíð.

vörubilar föru að fara á milli staða. Það var hringi í Höfn og krakkarnir síðan látnir hlaupa eftir formönnum og sekja þá í simann. Það voru þegar fiskkaupmennir sem voru að panta. Þessi hlaup lento yfirleitt á Stellu systur minni. Einar Þorgilsson í Hafnarfirði keypti t.d. talsverðan fisk af þeim.

Folk kom við að á vertið, jafnvel frá Vestjörðum. Þetta folk bjó á viðkomandi bæjum. Í Höfn var t.a.m. um 25 manns þegar mest var. Hér var því mannmargt í litlu húsi. Áður lento bátanir í Nessvörinni og var fiskurinn þá áður seilaður út á Bótini, aflinni síðan dreginn í land og honum síðan skipt á skiptivellinum ofan við vörlina. Hver varð síðan að bera sinn afla upp að skúrunum. Fyrsti skúrinn var byggður um 1928, sennilega af folki frá Einaldi. Mörög handtíkin voru við fiskinn eftir að honum hafði verið komið í land. Á meðan ég átti heima í Nesi var mest um að fiskurinn væri saltadur, enda bera saltbraernar þess glögg merki. Allur þorskur og usfi var t.d. flattur og saltadur. Einnig var eitt hval um að fiskur væri þurrkadur þegar vel veiddist. Mikil þurrkgarður voru sem daemi beint upp af bryggjuni, svonefndir Hraunsgardar.

Bryggjan, um 70 metra löng og 10 metra breið steinbryggja, var síðan byggð um 1933 enda vélar þá komnar í flesta báta. Fiskinum var

eftir það kastað upp á bryggjuna og af henni upp á bila. Gamall Fordbill var til í Höfn um tímum, en hann grotnaði síðar niður undir húsgaflinum. Það var keyptur bill i félagi útgerðarmannana, nefndur „félagsbillinn“. Á honum var fiskinum ekki upp í fiskhúsin. Þegar snjóðaði á vetrum hlupu menn út og velta snjóboltum og rúlluðu inn í iskofana. Snjörinn var notaður í kæligeymslunar, en þær voru tvöfaldir hólfadír kassar. Höfin, sem voru ca. 20 cm breið, voru fyllt af snjó og salti stráð í. Með því var hægt að halda bjóð-

um og beitu frosinni. Bætt var á snjó og salti eftir því sem bráðnabi.

Áður en bryggjan var byggð voru bátanir drengir á land upp á kambinn norðan hennar. Síðan, þegar stokkarnir voru byggðir um 1938-1939, skömmu áður en bryggjan var lengd, voru bátanir dregnir upp á þeim og ræðað á kambinn ofan við þá. Spilið, sem enn sérst, sá um það. Það var bensinvelarknúið með Ford-vél. Vélarhúsíð við það er horfið. Jánkengir framan við spilið voru til að stýra uppsetningum. Það var blökk hengd í hvern

kenginn á eftir öðrum og bátanir dregnir upp eftir því sem þeir komu að landi.

þegar bryggjan var lengd voru ker forsteypit uppi á kambinum og þeim rennt niður stokkana og síðan sökkt ofan á sandpokahlöðslur, sem búið var að ráða undir þau af kafórum.

En eftir að grafið hafði verið inn í Höpið úti í hverfi árið 1939 og alvöru hafnargerð hófst þar innan við eftir 1944, voru flestir hættir að gera út héna. Segja má að útgerðin hafi verið aflögð árið 1946. Höfn var flutt út í Jángerðarstaða-

Stýrikengur og salthús.

Pórshamar og Flæðitjörn.

hverfi árið eftir. Arnarhvol var svo flutt þangað árið eftir, en húsið hafði verið byggt í Nesinu um 1930. Það stendur nú að Arnarhrauni 2.

Jóhann vitavörður Pétursson bjó um tima í Pórshamri, en húsið var byggt laust eftir 1930. Eftir að flutt var úr hinum húsumum í Nesinu var Jóhann eittvað að breyta veggjum hjá sér. Varð það til þess að einn þeirra felli á hann og slasdi hann talsvert.

Fiskbyrgin og garðarnir fylmörgu í Strýthólahrauni voru notaðir löngu áður en ég fieddist. Ekkert var þurrkað þar i minni tíð í Nesinu. Strýthólaranir eru syðst í hrauninu, en Leifrunarhóll austast, suðaustan við Pórshamar. Helsti hlífðarfatnaður sjómanna voru stakkar, sjóhattar og klofstigvél. Ullavettinglar voru á höendum. Alltaf þurfti að eiga slatta af þeim þeir þófnaðu og urðu fljótt af

lítill, auk þess þeir áttu það til að harðna. Konurnar sátu við og þrjónuðu á karlana. Sums staðar þurflu húsbændurnir að skaffa sjómönnum vettlinga og jafnvel annan fatnað sem og kost. Útgerðarmennir uppi í hverfi og á Hrauni komu gangandi suður í Nes snemma á morgana þegar gaf og föru síðan fótgangandi heim afur á kvöldin.

Flestir minjar í Nesinu eru gömlu hlöðmu ískofarnir, fiskhúsir, lifrabæðslan og grunnar beitningaskúranna. Lifrabæðslan var að mig minnir byggð um 1934-35. Óll lífrír var braedd. Guðmann Guðmundsson í lifrabæðslunni keypti alla gotu. Hann bjó í braeðslunni, í skúr nyrst í braeðslunni, kölluð kompan. Þar svaf karlina á einum bedda. Seldi malt og appelsín.

Grútartjörnin eða Grútarskotti var norðan við lifrabæðsluna. Hún

þornaði á sumrum þegar ekki var verið að vinna þar. Það kom fyrir að grútutinn væri skorinn upp og hann notaður í eldinn. Hann var reyndar ekki notaður af fólkini í Nesinu, en fólk kom utan úr hverfi og sötti grút í eldinn. Ég man þó ekki eftir að bátur hafi brotnað á siglingu inn, en í miklum veðrum gekk sjóinn upp á og inn yfir kambinn. Og það kom fyrir að skip, sem þar stóðu, brotnuðu. Ég man eftir því er sjóinn braut hlíðar í skúrum næst sjónum í afar vondu veðri, t.d. á skúr afa þíns, hars Árna í Teigi.

Heilmikit útgerð var líka við Flæðitjörnina norðan við Pórshamar. Aballeiksviði barnanna var við tjörnina og þar var verið öllum stundum, ýmist við röðra, veðar og aðgerð. Bóklærðemurinn fór því oft fyrir lítið. Ef ekki var verið við tjörnina var farið niður á bryggju eða út með ströndinni.

Mikil hleðsla var ofan við uppsártið. Hún var hirt upp á vörubil, líkt og aðrar hleðslur og garðar í og við Grindavík þegar þegar verið var að gera bryggjuna í Hópinu. Við vegginn var hlæðinn djúpur brunnur, sem sjór var sóttur í fyrir fiskþvott. Við hann var dæla, sem notuð var til að dæla sjónum upp upp ír. Nú er búið að stúta yfir bruninni.

Þetta voru ágætis á þratt fyrir erfða tima á stundum. Allir urðu að hafa eittvað fyrir staðni. Erfitt gat verið að sekja sjóinn, en þau voru líka mórg handtíkin í landi.

Þegar grafló hafði verið inn í Höpið breyttist allt. Það lagðist allt af í Þórkötlustaðanesinu og atvinnulífið færðist út í Járngerðarstaðahverfið.

Nú standa minjarnar hér eftir sem tákni hins liðna en áhugaverða.

Ómar Smári Ármansson
skráði.

Bryggjan

anverðu Hópnesi. Vitinn hafði verið byggður á fyrstu árum aldarinnar. Ruddur slöði var út að honum, en hann var síðar lagabur. Nú er kominn hringvegur um Nesið. Innsiglingavörðurnar voru fyrir framan við Budlungu, þar sem steypi veggurinn er nú, og önnur upp í heiðinni. Eftir þeim var sigt inn í djúpsundið. Síðan var vent til vesturs þegar komið var á móts við innsiglingavörðurnar ofan við Nesbryggjuna. Á þeirri siglingu braut yfirleitt á hlíð á bátnum, sem gat stundum verið slæmt. Áð jafnaði var ekki mikil um brim inni á Bóttini. Hins vegar braut oft talsvart sitt hvoru megin, einkum ef eittvað var að veðri. Auðvitað komu hér líka mjög slæm veður. Ég man þó ekki eftir að bátur hafi brotnað á siglingu inn, en í miklum veðrum gekk sjóinn upp á og inn yfir kambinn. Og það kom fyrir að skip, sem þar stóðu, brotnuðu. Ég man eftir því er sjóinn braut hlíðar í skúrum næst sjónum í afar vondu veðri, t.d. á skúr afa þíns, hars Árna í Teigi. Heilmikit útgerð var líka við Flæðitjörnina norðan við Pórshamar. Aballeiksviði barnanna var við tjörnina og þar var verið öllum stundum, ýmist við röðra, veðar og aðgerð. Bóklærðemurinn fór því oft fyrir lítið. Ef ekki var verið við tjörnina var farið niður á bryggju eða út með ströndinni.

Mikil hleðsla var ofan við uppsártið. Hún var hirt upp á vörubil, líkt og aðrar hleðslur og garðar í og við Grindavík þegar þegar verið var að gera bryggjuna í Hópinu. Við vegginn var hlæðinn djúpur brunnur, sem sjór var sóttur í fyrir fiskþvott. Við hann var dæla, sem notuð var til að dæla sjónum upp upp ír. Nú er búið að stúta yfir bruninni.

Þetta voru ágætis á þratt fyrir erfða tima á stundum. Allir urðu að hafa eittvað fyrir staðni. Erfitt gat verið að sekja sjóinn, en þau voru líka mórg handtíkin í landi.

Þegar grafló hafði verið inn í Höpið breyttist allt. Það lagðist allt af í Þórkötlustaðanesinu og atvinnulífið færðist út í Járngerðarstaðahverfið.

Nú standa minjarnar hér eftir sem tákni hins liðna en áhugaverða.

Óskum sjómönnum og fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn.

Stingandi kráarstemning

Góður matur:

m.a. fiskur, pizzur, grill, léttir réttir, tex mex, kaffi o.fl.

Boltinn · breiðtjaldi

Ahlíða veislutjónusta

Cactus
Hafnargötu 6 - Grindavík - Sími 426 9999

**Fjölbautaskóli
Suðurnesja**

Sunnubraut 36 - 230 Keflavík - Sími 421 3100

Sendum sjómönnum, fiskvinnslufólk
og öðrum Grindvikingum hamingju-
og heillaóskir á sjómannadaginn

Auk náms á vélstjórnarbrautum (1. og 2. stigs) og veiðarfæragerð (Netagerðarbraut) býður Fjölbautaskóli Suðurnesja fram nám á fjölda starfsnáms-, iðn- og stúdentabrauta og starfraelkir eina óflugustu Oldungadeild (kvöldskóla) utan höfuðborgarsvæðisins. FS er kjarnaskóli í netagerð og er því eini skólinn á landinu sem býður fram þetta nám.

Þá sinnir skólinn einnig viðamiklu próunarstarfi og endurmenntun í greininni. Við viljum vekja sérstaklega athygli á því að hægt er að taka einstaka áflanga faggreina netagerðar í fjarnámi.

Innritun á haustönn 2003 fer fram í skólanum 10. og 11. júní. Frekari upplýsingar fást á skrifstofu skólans.

Skólameistarli

Sævar Gunnarsson formáður
og Hólmgeir Jóesson
framkvæmdastjóri S.S.Í.

Starfsmenntamál:

Starfsmenntasjóður fyrir félagsmenn í aðildarfélögum SSÍ.

Fyrir réttu ári gerðu Samtök atvinnulifssins, Landsband íslenskra útvegsmanna og Sjómennasamband Íslands með sér samkomulag um starfsmenntamál. Verkefnið hefur verið nefnt Sjómennt.

Markmiðið með Sjómennt er að treysta stöðu sjómanna á vinnu- markaði með því að gefi þeim kost að að efla og endurnýja þekkingu sína og gera þá hæfari til að takast að við ný og breytt verkefni. Stjórn Sjómenntar ákvæð strax að leita eftir samstarfi við Landsmennt sem er samþærilegur sjóbur stéttarfélaga innan Starfseignasambadsins en utan flóabandalagsfélaganna. Í framhaldi af þeiri málaleitan var gerður samningur við Landsmennt um rekstur Sjómenntar. Til að reyna að bræða störfum sem mest var skipuð verkefnastjóri sem síðan réði til tímabundinna starfa sem verkefnistjóra Helga Kristjánsson fyrver-

andi skipstjóra til að gera þarfagreiningu og koma með tillögur að starfslýsingum, starfsfræðslu og námsefnisgerð fyrir háseta á íslenskum fiskiskipum. Í byrjun mars boðaði Sjómennt til fundar með útgerðarmönnum útgerðarstjórum og starfandi sjómönnum, til að útvíkka hugmyndir að því hvernig starfsmáni væri best fyrir komið til að það gagnaðist sem flestum. Um það bíl tuttuga manns söttu fundin. Fundurinn stóð daglangt og var fundarmönnum skipt í fjóra vinnuhópa, sem síðan skiliðu állið í lok fundarins til verkefnisstjóra. Helgi og það fólk sem vann með honum að verkefnumi vann hratt og vel, og skiliðu tillögum til stjórnar Sjómenntar í byrjun apríl. Verið er að safna saman upplýsingum um það kennsluefti sem til er og fellur inn í þær tillögur um starfsmánum sem fyrir liggja. Sjómennt hefur markað þá stefnu að leita eftir sem við-

tekust samstarfi við þær menntastofnanir sem fyrir eru um námiskeiðahald, og er þá meðal annars horft til Sjómannaskólangs í Reykjavík og símenntunarstöðva og verkmenntaskóla úti á landi. Æg hvet sjómenn til að afla sér upplýsinga um Sjómennt hjá sinu stéttarfélagi, og nota eins og kostur þá möguleika sem i boði eru til að bæta við menntun sína og þekkingu.

Sjómennt hefur þegar greitt út nokkra einstaklingsstyrki en að minn mati hefur eftirsókn í styrki ekki verið nógum mikil hingað til. Þá hefur verið greiddur styrkur til stéttarfélags vegna tölvunámskeiða í fjarnámi, og veit hefur verið styrkloferð til að minnsta kosti tveggja fyrirtækja vegna fræðsluverkefna fyrir starfssólf þeirra.

Ég sendi sjómönnum og fjólskyldum þeira bestu heilla og haminguðskir á sjómennadaginn. Sævar Gunnarsson

Fiskvinnsla
Sími: 420-8000

*Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heiðlaóskir á sjómannadaginn*

BIFREIÐAEIGENDUR

KUHMO

gæðahjólbarðar
frá Kóreu
á góðu verði.

Komdu við eða
hringdu og
pantaðu tíma.

Felgur

Hvítar felgur
Krómfelgur
Álfelgur

Öll hjólbarða-
þjónusta.

HJÓLBARDAVERKSTÆÐI GRINDAVÍKUR
SÍMI 426-8397

Grindavíkurbátar 1961-1970

Á árunum 1961-1970 var mikill uppgangur í útgerðarmálum Grindvikinga, bánum fjölgæði og ný útgerðarfyrirtæki litu dagsins ljós. Framkvæmdir við Grindavíkurhöfn héldu áfram og árið 1963, var hafin gerð löndunar-og viðlegugarðs i norðanverðu Höpinu, (Miðgarðs). Ýmsir töldu að þær framkvæmdir Vita -og hafnarmálastofnunar orkuðu tvímaelis, þar sem u.p.b. einn fjórði hluti Höpsins var tekinn undir uppfyllingar. Mat á aðstæðum og umhverfisþáttum var þá ekki eins mikið til umræðu og nú.

Útgerðarfyrirtækin Höpsnes, Hóp, Víðir, Fiskanes, Þróttur og Hælvík voru stofnuð á árunum 1965-1969. Gjögur h/f á Grenivík, hóf útgerð vertiðarbáta og fiskvinnslu í Grindavík á sjötta áratug nýliðinnar aldar. Fyrirtækið hefur verið atvinnulífi staðarins styrk stoð síðustu hálfa öld, enda bátar þess jafnan í fremstu röð hvað aflabréðgð varðar.

Undir lok sjöunda áratugar síðustu aldar, var Grindavíkurhöfn orðin ein mesta bolfisklöndunahöfn landsins á vetrarvertiðum. Árið 1968 var landað þar rúnum 33 þúsund lestum af fiski, 1969, 36 þúsund lestum og 1970 um 42 þúsund lestum. Nokkrir bátar höfu sildveiðar í Norðursjó í lok sjöunda áratugarins. Lönduðu þeir þá oft afta sinum í Danmörku einkum í Hirtshals, sem nú er vinabær Grindavíkur.

Eftir Ólaf Rúnar Þorvarðarson

Hrafn Sveinbjarnarson II. G.K. 10

Smiðaður í Noregi 1960. Stál. 110 brl. Vél: Alpha dieselvél, 350 ha. Eigandi Þorbjörn h/f, Grindavík. Kom til Grindavíkur 9. júlí 1960. Báturinn var endurmeldur 1969 og maeldist þá 102 brl. Árið 1975 var sett í hann 550 ha. Alpha dieselvél. Skipstjórar voru Sigurður Magnússon, Bjarni Þórarinsson, Magnus Gunnþorsson, Jón Sæmundsson og Pétur Guðjónsson. Hrafn Sveinbjarnarson II. var gerður út frá Grindavík til 1979, en var þá seldur til Stykkishólms og hét þar Jón Freyr S.H. 115. Var gerður út frá Stykkishólmi til 1994, en var þá seldur til Ólafsvíkur og hét Halldór Jónsson S.H. 217. Frá 1995 hefur báturinn verið gerður út frá Sandgerði og heitir Siggi Bjarna G.K. 5. Eigandi er Nesfiskur ehf. Garði.

Sigfús Bergmann G.K. 38

Smiðaður í Þýskalandi 1962. Stál. 155 brl. Vél: Lister dieselvél, 495 ha. Eigandi Hafrenningur h/f, Grindavík. Kom til Grindavíkur 28. ágúst 1962. Báturinn var lengdur í Risör í Noregi 1966 og maeldist eftir það 181 brl. Árið 1979 var sett í hann Mirless Blackstone dieselvél, 600 ha. og sama ár var hann endurmeldur og maeldist þá 154 brl. að sterð. Skipstjórar voru Helgi Áðalgeirsson, Sæmundur Jónsson, Pálmi Karlsson, Simon Þorsteinsson, Jóhann Alfredsson, Jóhannes Jónsson, Viðar Benediktsson, Rúnar Björgvinsson og Ragnar Alfredsson. Báturinn var seldur til Danmerkur og tekinn af skrá 9. júní 1982.

Hrafn Sveinbjarnarson III. G.K. 11

Smiðaður í Noregi 1963. Stál. 194 brl. Vél: Stork dieselvél, 450 ha. Eigandi Þorbjörn h/f, Grindavík. Skipstjórar voru Björgvin Gunnarsson, Sigurður Rúnar Steingrimsson, Ólafur Sæmundsson, Sigurður Magnússon, Sveinn Ísaksson, Bjarni Þórarinsson og Pétur Guðjónsson. Árið 1978 var sett í báttin Caterpillar dieselvél, 750 ha. og 1982 var hann lengdur og yfirbyggður og maeldur eftir það 175 brl. að sterð. Báturinn strandaði við Hópsnes 12. febrúar 1988 og eyðilagðist. Þyrla Landhelgisgæslunnar bjargaði áhöfnum, 11 mönnum, til lands.

Þorbjörn II. G.K. 541

Smiðaður í Svíþjóð 1964. Eik. 168 brl. Vél: Deutz dieselvél, 600 ha. Eigandi Hraðfrystihús Þórkötlustaða h/f, Grindavík. Árið 1970 var sett í báttin Cummins dieselvél, 700 ha. og sama ár var hann endurmældur og maeldist þá 131 brl. Skipstjórar voru Þórarinn Ólafsson, Guðmundur Karlsson, Hjálmar Júlíusson, Helgi Ádalgeirsson, Guðmundur Guðmundsson, Gunnar Ólafsson, Ingimundur Leifsson og Gunnar Ellert Svavarsson. Báturinn var seldur til Vestmannaeyja 1977 og fékk þá nafnið Gandi V.E. 171. Árið 1985 var hann seldur til Húsavíkur þar sem hann hét Björg Jónsdóttir þ.H. 321. Seldur til Dalvíkur 1988 og hét þá Hafsteinn E.A. 262. Báturinn var gerður út frá Síglufirði á árunum 1989-1991 og hét Hafsteinn S.I. 151. Eftir það var hann aftur skráður á Dalvík og bar þá nafnið Valeska E.A. 417. Báturinn var seldur til Noregs 1992.

Staðarberg G.K. 350

Smiðað í Hollandi 1955. Stál. 61 brl. Vél: Kromhout dieselvél, 240 ha. Hét upphaflega Arnfirðingur R.E. 212. Eigendur voru Hermann Kristjánsson, Óskar Hermannsson og Gunnar Magnússon, Reykjavík. Skipstjóri var Gunnar Magnússon. Báturinn var seldur 12. apríl 1963, Einari Simonarsyni og Sigurðáli Einarssyni, Grindavík. Hét þá Staðarberg G.K. 350. Árið 1970 var sett í báttin Wichmann dieselvél, 360 ha. Skipstjórar bátsins í Grindavík voru Einari Simonarson, Sigurðáll Einarsson og Eyjólfur Vilbergsson. Báturinn var seldur til Hellissands 1973 og hét þar Krossvík S.H. 206 og 1976 var hann seldur til Þorlákshafnar þar sem hann fík nafnið Jóhanna Á.R. 206. Á árunum 1980-1983 var báturinn gerður út frá Ísafirði og hét þar Eiríkur Finnssoo Í.S. 26 og síðan Morgunstjarna Í.S. 87. Seldur til Vestmannaeyja 1983. Hét þar Nanna V.E. 294. Báturinn fórst út af Reynisfjalli í Mýrdal, 7. mars 1989. Áhöfnin, 7 menn, bjargaðist um bord í Þórunni Sveinsdóttur VE. 401.

Arnfirðingur R.E. 212

Smiðaður í Noregi 1963. Stál. 198 brl. Vél: Lister dieselvél, 660 ha. Eigandi Arnarvik h/f, Grindavík. Báturinn var lengdur 1966. Skipstjórar voru Gunnar Magnússon, Dagbjartur Einarsson, Árni Kristjánsson og Ólafur Finnbugason. Seldur 1971, Sandafelli s/f, Grindavík og hét þá Sandafell G.K. 82. Árið 1977 var báturinn yfirbyggður og sett var í hann Wärtsilä dieselvél, 1100 ha. Eftir breytinguna maeldist hann 185 brl. að sterð. Báturinn var seldur til Breiðdalsvíkur 1985 og hét þar Sandafell S.U. 210. Á árunum 1988-1990 var hann gerður út af eigendum á Eyrarbakka og hét þá Freyr Á.R. 170 og eftir það var hann skráður á Ólafsfirði og hét Freyr Ó.F. 36. Seldur til Þorlákshafnar 1992 og hét þar Freyr Á.R. 102. Visir h/f í Grindavík keypti báttin 1996 og hét hann þá Freyr G.K. 157. Báturinn er nú skráður á Húsavík og heitir Freyr þ.H. 1. Eigandi er Visir h/f, Grindavík.

Gullfari G.K. 111

Smiðaður í Njarðvík 1943. Eik. 28 brl. Vél: Bolinder, 120 ha. Báturinn hét upphaflega Guðfinnur G.K. 132 og var gerður út frá Keflavík. Seldur til Grundarfjarðar 1949 og hét þar Farsell S.H. 30. Báturinn var gerður út frá Eyrarbakka á árunum 1953-1963 og hét þá Jóhann Þorkelsson Á.R. 24. Árið 1955 var sett í hann Kelvin dieselvél, 132 ha. Seldur 12. nóv. 1963, Hafsteini Sæmundssyni, Ragnari Jóhannssyni og Jóhanni Ragnarssyni, Grindavík. Fékk þá nafnið Gullfari G.K. 111. Sett var 240 ha. G.M. dieselvél í báttinn 1966 og 1967 er skráður eigandi, Gullfari s/f, Grindavík. Gullfari var gerður út frá Grindavík til 1971. Skipstjórar voru Ragnar Jóhannesson, Hafsteinn Sæmundsson og Sigurjón Þórhallsson. Seldur til Ísafjarðar 1971 og hét þar Sigi Gummi Í.S. 111. Báturinn sökk á Fljótavík, 13. júlí 1975. Mannbjörg varð.

Farsæll G.K. 162

Smiðaður í Hafnarfirði 1961. Eik og fura. 11 brl. Vél: Lister dieselvél, 54 ha. Eigandi var Þorgeir Þórarinsson, Hafnarfirði, sem gerði báttinn lengst af út frá Grindavík. Árið 1973 var sett í báttinn Lister dieselvél, 88 ha. Hann var seldur árið 1983, Jens Óskarssyni, Jóni Thorberg Jenssyni og Óskari Jenssyni. Sama ár var sett 74 kw. Mitsubishi dieselvél í báttinn. Hét hann þá Fengsæll G.K. 262. Árið 1988 komst báturinn í eigu Ólafs Sigurpálssonar og Eyjólfss Vilbergssonar. Þeir áttu hann í skamman tíma og seldu hann Haraldi Þorgeirssyni, Hafnarfirði. Hét báturinn þá Ingólfur G.K. 125. Báturinn var afskráður 1991 og var síðast í eigu Guðlaugs Einarssonar, Reykjavík.

Ólafur G.K. 33

Smiðaður í Danmörku 1945. Eik. 36 brl. Vél: Völund dieselvél, 150 ha. Báturinn var keyptur frá Danmörku 1955 af Hafnarnesi h/f, Þorlákshöfn og hét Friðrik Sigurbjörn Á.R. 7. Sama ár var sett í hann 240 ha, G.M. dieselvél. Seldur 20. maí 1964, Einari Dagbjartssyni, Guðmundi Dagbjartssyni og Gisla Jóhannssyni, Grindavík. Fékk báturinn þá nafnið Ólafur G.K. 33. Árið 1979 voru skráðir eigendur bátsins þeir Einari Dagbjartsson, Guðmundur Dagbjartsson og Sigurpáll Ádalgeirsson. Fiskanes h/f i Grindavík keypti báttinn 1987 og gerði hann út til 1994. Skipstjórar á Ólafi G.K. 33 voru Einari Dagbjartsson, Sigurpáll Ádalgeirsson, Sveinn Sigurjónsson, Árni B. Kristinsson, Eyjólfur Vilbergsson og Eirikur Dagbjartsson. Báturinn var tekinn af skrá 1. nóv. 1994.

Höpsnes G.K. 77

Smiðað í Hollandi 1955. Stál. 68 brl. Vél: Krombouth dieselvél, 240 ha. Var gert út frá Fáskrúðsfirði á árunum 1956-1965 og hét þá Búðafell S.U. 90. Selt 1. maí 1965, Edvard Júliussyni, Guðlaugi Óskarssyni og Jens Óskarssyni, Grindavík, en þeir voru m.a. stofnendur Höpsness h/f. Báturinn fékk nafnið Höpsnes G.K. 77 og skipstjóri var Edvard Júliusson. Hælsvik s/f i Grindavík keypti báttinn 1969 og hét hann eftir það Hafberg G.K. 377. Báturinn var seldur til Keflavíkur 1972 og hét þar Torfhildur K.E. 32. Hann komst aftur í eigu Hælsvikur s/f, 1973 og árið eftir var sett í hann Cummins dieselvél, 458 ha. Báturinn var seldur til Hellissands 1975 og hét þar Bjargey S.H. 230. Árið 1979 var báturinn seldur til Blönduóss og fékk þar nafnið Þróstur H.U. 131, 1980 var hann skráður á Ísafirði og hét Þróstur Í.S. 222 og 1983 hét hann Þróstur H.F. 51 og var þá skráður í Hafnarfirði. Frá 1984 hefur báturinn verið skráður í Keflavík og hét þar fyrst Þróstur K.E. 51, en heitir nú Ósk K.E. 5. Eigandi er Útgerðarfélagið Ósk ehf. Keflavík.

Blátindur G.K. 88

Smiðaður í Vestmannaeyjum 1947. Eik. 45 brl. Vél: Alpha dieselvél, 150 ha. Var gerður út frá Vestmannaeyjum á árunum 1948-1959 og hét þá Blátindur V.E. 21. Seldur til Keflavíkur 1960 og hét þar Blátindur K.E. 88. Árið 1961 var sett í báttinn Alpha dieselvél, 220 ha. Eigandi bátsins á árunum 1963-1966 var Atlantor h/f, Reykjavík. Seldur 31. maí 1966, Sæmundur Jónssyni, Gisla Jónssyni og Bjarna Ágústssyni, Grindavík. Þeir gerðu báttinn út til 1970 og hét hann þá Blátindur G.K. 88. Skipstjóri var Sæmundur Jónsson. Báturinn var seldur 18. mars 1970, Lúðvík Gizurarsyni, Reykjavík, sem seldi hann til Sauðárkröks 1972. Þaðan var hann gerður út til ársins 1991 og hét þá Blátindur S.K. 88. Hann var síðan seldur Sæbergi h/f, Ólafsfirði og hét Blátindur Ó.F. 61. Báturinn var afskráður 1. ágúst 1992, en hefur nú verið gerður upp til varðveislu í Vestmannaeyjum.

Sveinn Sveinsson G.K. 363

Smiðaður í Svíþjóð 1954. Eik. 54 brl. Vél: June Munktell, 180 ha. Báturinn hét upphaflega Frosti V.E. 363 og var gerður út frá Vestmannaeyjum af Helga Benediktssyni. Seldur 1964, Þórólf Sveinssyni, Grindavík. Fókk báturinn þá nafnið Sveinn Sveinsson G.K. 363. Árið 1970 var skipt um vél í bátnum og sett í hann Caterpillar dieselvél, 335 ha. Skipstjóri var Þórólfur Sveinsson. Báturinn var seldur til Siglufjarðar 1975 og hét þar Kristinn Ásgrimsson S.I. 36. Hann komst aftur í eigu Þórólfs Sveinssonar árið 1976. Hét hann eftir það Völsungur G.K. 363. Báturinn var tekinn af skrá 11. desember 1979.

Geirfugl G.K. 66

Smiðaður í Noregi 1960. Stál. 145 brl. Vél: Stork dieselvél, 400 ha. Hét upphaflega Héðinn P.H. 57 og var gerður út frá Húsavík. Báturinn var seldur Fiskanesi h/f, Grindavík, 29. des. 1965 og hét eftir það Geirfugl G.K. 66. Skipstjórar á Geirfugli voru í fyrstu Willard Fiske Ólason, Dagbjartur Einarsson og Björgvín Gunnarsson, en þeir voru m.a. stofnendur Fiskaness ásamt Kristjáni Finnboagssyni, vélstjóra. Með báttinn voru síðar þeir Reynir Jóhannesson, Guðjón Einarsson, Rúnar Björgvínsson og Ólver Skúlason. Árið 1977 var sett í báttinn Stork Werkspoor dieselvél, 600 ha. Árið 1981 var hann lengdur og 1985 yfirbyggður og mældist eftir það 148 brl. Geirfugl var gerður út frá Grindavík til ársins 2001 og var þar síðast í eigu Þorbjörns-Fiskaness h/f. Báturinn heitir nú Kópnes S.T. 46 og skráður eigandi er Kópnes ehf. Hólmavík.

Már G.K. 55

Smiðaður í Íþýskalandi 1961. Stál. 101 brl. Vél: MWM dieselvél, 400 ha. Var gerður út frá Dalvík til ársins 1966 og hét þá Baldur E.A. 12. Seldur Hraðfrystíhusi Grindavíkur hf, Grindavík, 31. október 1966. Hét báturinn eftir það Már G.K. 55. Árið 1979 var sett í hann Mirrless Blackstone dieselvél, 400 ha. Skipstjórar bátsins í Grindavík voru Haukur Guðjónsson og Guðmundur Óli Sigurgeirsson. H.G. gerði báttinn út til ársins 1989, en þá komst hann í eigu Visvis h/f. Báturinn var tekinn af skrá árið 1990.

Sigurður Bjarni G.K. 410

Smiðuð í Hollandi 1960. Stál. 122 brl. Vél: Kromhout dieselvél, 500 ha. Var gerður út frá Vestmannaeyjum til 1963 og hét Gjafar V.E. 300. Seldur til Garðs í Gullbringusýslu 4. okt. 1963 og hét þar Kristján Valgeir G.K. 410. Báturinn var endurmældur 1965 og mældist þá 120 brl. Seldur 31. maí 1966, Neptúmusi h/f, Grindavík. Gerður út frá Grindavík til 1968. Hét þá Sigurður Bjarni G.K. 410. Skipstjóri var Símon Þorsteinsson. Báturinn var seldur til Ólafsvíkur 1968 og hét þar Lárus Sveinsson S.H. 126. Var endurmældur að nýju 1969 og mældist þá 105 brl. Árið 1972 var sett í hann 565 ha. Caterpillar dieselvél. Seldur til Stokkseyrar 1973 og fikk þar nafnið Njörður Á.R. 9 og síðar Njörður Á.R. 38. Báturinn var gerður út frá Þorlákshöfn á árunum 1992-2001 og hét þá Jóhanna Á.R. 206 og síðar Sandvíkingur Á.R. 14. Báturinn heitir nú Þórdís B.A. 74 og skráður eigandi er Þórdur Jónasson ehf. Bildudal.

Bryndis G.K. 17

Smiðuð á Akureyri 1960. Eik. 27 brl. Vél: G.M. dieselvél, 240 ha. Báturinn hét upphaflega Björgvin E.A. 75 og var gerður út frá Akureyri. Seldur til Ólafsfjarðar 1963 og hét þar Leifur Ö.F. 4. Seldur til Grindavíkur, 12. febrúar 1966. Eigandi og skipstjóri í Grindavík var Helgi Th. Andersen og hét báturinn þá Bryndis G.K. 17. Helgi gerði bátinn út til 1969, en seldi hann þá til Ísafjarðar þar sem hann fikk nafnið Hinrik I.S. 26. Báturinn var endurmældur 1970 og mældist þá 25 brl. að sterð. Hann var gerður út frá Hvammstanga á árunum 1972-1977 og hét þá Hinrik H.U. 8. Báturinn heitir nú Auðbjörg H.U. 6 og eigandi er Gunnar Árni Sveinsson, Skagaströnd.

Ólaffia G.K. 98

Smiðuð í Svíþjóð 1947. Eik. 102 brl. Vél: Polar dieselvél, 260 ha. Báturinn hét upphaflega Haukur I. E.A. 100 og var í eigu Ríkissjóðs Íslands en var seldur til Ólafsfjarðar 1948 og hét þá Haukur I. Ö.F. 5. Gerður út frá Ólafsfirði til 1957 en var þá seldur til Akureyrar og hét Kópur E.A. 33. Sett var 360 ha. Lister dieselvél í báttinn 1957, en 1958 var hann seldur til Akraness og hét þar Sæfari A.K. 55. Seldur 23. des. 1965, Magnúsi Sverrisyni og Ólafi Sverrisyni, Grindavík. Báturinn var gerður út frá Grindavík til 1971 og hét þá Ólaffia G.K. 98. Skipstjórar voru Ólafur Sverrisson og Guðmundur Óli Sigurgeirsson. Árið 1969 var báturinn endurmældur og mældist þá 92 brl. Hann var seldur til Reykjavíkur 1971 og til Kópavogs ári síðar og hét þá Sigmundur Sveinsson R.E. 317. Báturinn var tekinn af skrá 20. ágúst 1974.

Álfanes G.K. 51

Smiðuð í Þýskalandi 1957. Stál. 75 brl. Vél: MWM dieselvél, 280 ha. Eigandi Íshús Hafnarfjarðar h/f. Báturinn var seldur til Grindavíkur 1966. Eigendur í Grindavík voru Karl Simonarson, Jóhanna Sigurðardóttir og Þorkell Árnason. Skipstjóri var Karl Simonarson. Báturinn fört um 3 sjómilur suð-austur af Höpsnesi, 12. apríl 1976. Skipshöfnin á Hrafn Sveinbjarnarsyni II. G.K. 10 bjargaði sex mönnum af áhöfninni, en tveir menn fórust.

Albert G.K. 31

Smiðaður í Noregi 1963. Stál. 220 brl. Vél: MWM dieselvél, 660 ha. Báturinn hét upphaflega Eldborg G.K. 13 og var gerður út frá Hafnarfirði. Seldur í des. 1966, þrótti h/f, Grindavík, útgerðarfyrirteki, sem stofnað var af braðrunum Þórarni og Helga Ólafssonum og Helga Hjartarsyni. Fókk báturinn nafnið Albert G.K. 31. Skipstjóri var börarinn Ólafsson. Félagið gerði bátinn út til 1972 en þá var hann seldur til Rifs á Snæfellsnesi og hét eftir það Hamrasvanur S.H. 201. Árið 1978 var sett í bátinn 825 ha. Lister dieselvél. Báturinn var skráður í Stykkishólmi 15. apríl 1996 og hét þá Hamrasvanur II. S.H. 261. Hann var tekinn af skrá 21. júní 1996 og seldur til Hollands.

Pórkatla II. G.K. 197

Smiðuð í Noregi 1966. Stál. 256 brl. Vél: Stork dieselvél, 660 ha. Eigandi Hraðfrystihús borkötlustaða h/f, Grindavík. Báturinn var endurmældur 1971 og mældist þá 198 brl. Árið 1980 var sett í hann Stork Werkspoor dieselvél, 800 ha. og 1984 var hann yfirbyggður og mældist eftir það 201 brl. Skipstjórar á borkölu II. voru Erling Kristjánsson, Oddgeir Ísaksson, Þorsteinn Árnason, Snorri Gestsson, Helgi Ólafsson, Guðmundur Guðmundsson, Einar Kristjánsson, Hjálmar Júliusson, Jón Sæmundsson, Jóhannes Guðmundsson, Arnþórn Gunnarsson, Kristinn Sófus Pálmason og Sigurður A. Þórðarson. Báturinn var seldur til Hornafjarðar 1987 þar sem hann hét Akurey S.F. 31 og 1989 var hann seldur til Grenivíkur og hét þá Sjöfn B.H. 142. Var gerður út frá Grenivík til ársins 1998 en var þá seldur til Árskögssands, þar sem hann fókk nafnið Sólrun E.A. 351. Báturinn heitir nú Halli Eggerts Í.S. 197 og skráður eigandi er Fiskvinnslan Kambur ehf. Flateyri.

Visir G.K. 101

Smiðaður á Ísafirði 1946. Eik. 53 brl. Vél: June Munktell, 200 ha. Eigandi var Útgerðarfélag Keflavíkur h/f, Keflavík. Báturinn hét upphaflega Visir G.K. 70 og síðar Visir K.E. 70. Árið 1961 var sett í hann Caterpillar dieselvél, 220 ha. Sævik h/f i Grindavík keypti bátinn 1962 og gerði hann út til 1965. Báturinn var síðan í eigu Visis s/f, útgerðar-og fiskvinnslufyrirtækis, sem stofnað var af Páli H. Pálsyni, Ásgeiri Lúðvíkssyni og Kristmundi Finnborgasyni. Skipanaust h/f, gerði bátinn út á árunum 1968-1971. Hét hann þá Visir G.K. 101. Skipstjórar bátsins í Grindavík voru Björn Óskarsson, Jón Ragnarsson og Guðmundur Haraldsson. Sett var 350 ha. Caterpillar dieselvél í bátinn 1974, en þá var skráður eigandi hans Guðmundur Haraldsson, Grindavík. Báturinn var seldur til Djúpavogs 1977 og hét þá Máni S.U. 38. Árið 1980 var hann seldur til Vestmannaeyja og hét Nökkvi V.E. 65. Hann strandaði á Kóngsfjöru, vestan Ingólfshöfða, 9. maí 1980. Björgunarsveit Önefinga bjargaði áhöfninni, fjórum mónum, til lands.

Kári G.K. 146

Smiðaður í Svíþjóð 1954. Eik. 39 brl. Vél: June Munktell, 150 ha. Hét upphaflega Sigurfari S.F. 58 og var gerður út frá Hornafirði. Seldur til Grundarfjarðar 1957 og hét þá Farsell S.H. 30. Sama ár var sett í bátinn 220 ha. G.M. dieselvél. Báturinn var gerður út frá Snæfellsnesi til ársins 1965 en var þá seldur til Keflavíkur og hét Órminn K.E. 127. Seldur 17. janúar 1966, Óskari Gislason, Sævar Óskarssyni og Ragnar Magnússyni, Grindavík. Fókk báturinn þá nafnið Kári G.K. 146. Árið 1972 var sett í hann 340 ha. G.M. dieselvél og við endurmælingu mældist hann 36 brl. Ragnar Magnússon seldi Guðjóni Sigurgeirssyni hlut sinn í bátnum 1967. Gerðu þeir Óskar, Sævar og Guðjón bátinn út saman til ársins 1986, en þá keypti Sævar hlut Guðjóns í bátnum. Skipstjórar á Kári hafa verið þeir Óskar Gislason og Sævar Óskarsson. Báturinn er gerður út frá Grindavík. Eigandi er Sævar Óskarsson.

Sigurbjörg G.K. 527

Smiðuð í Hollandi 1955. Stál. 68 brl. Vél: Kromhout dieselvél, 240 ha. Hét upphaflega Sigurbjörg S.U. 88. Eigendur Pálmí Þórðarson og Helgi Þórðarson, Fáskrúðsfirði. Þeir hófu útgerð bátsins frá Grindavík árið 1957. Árið 1967 var sett í hann 350 ha. Caterpillar dieselvél og var hann þá endurmældur og mældiss 64 brl. Skipstjórar voru Árni Þorsteinsson, Pálmí Þórðarson, Eyrjólfur Ármason, Haukur Guðjónsson, Brynjólfur Júliusson, Jón Ragnarsson, Ólafur R. Sigurðsson, Magnús Gislason, Einar Jónsson og Þórður Pálmason. Báturinn var skráður í Grindavík, 9. des. 1969 og hét þá Sigurbjörg G.K. 527. Seldur 1973, Sævari Gunnarssyni, Sigfusí Tómassyni og Þóðrarni Bjarnasyni, Hafnarfirði. Hét báturinn þá Sólborg G.K. 527 og var gerður út frá Grindavík. Báturinn var seldur til Djúpavogs árið 1976 og hét þar Sigurjón Helgi S.U. 15. Saman ár var sett í hann 370 ha. Caterpillar dieselvél. Árið 1977 var hann seldur til Stykkishólms og hét Ársell S.H. 88. Frá Stykkishólmi var báturinn gerður út til ársins 1987 en var þá seldur til Flateyrar og hét þar Benni Vagn I.S. 96. Árið 1990 var hann gerður út frá Akranesi og hét Reynir A.K. 18 og 1991 var hann skráður í Ólafsvík og hét þá Auðbjörg II. S.H. 97. Báturinn heitir nú Grimsey S.T. 2 og eigandi er Friðgeir Höskuldsson, Drangsnesi.

Gyrfi G.K. 303

Smiðuð í Noregi 1928. Eik og fura, 41 brl. Vél: Ellwe, 90 ha. Var gerður út frá Ísafirði á árunum 1929-1951 og hét þá Valbjörn I.S. 13. Árið 1943 var sett í hann 120 ha. Ruston dieselvél. Seldur til Hnífsdals 1951 og hét þá Mimir I.S. 30. Sett var 240 ha. G.M. dieselvél í báttinum 1955. Á árunum 1959-1968 var hann aftur gerður út frá Ísafirði og hét þá Gyrfi I.S. 303. Báturinn var seldur til Grindavíkur 28. sept. 1968 og hét eftir það Gyrfi G.K. 303. Eigandi bátsins og skipstjóri í Grindavík var Ólafur Sværrisson. Báturinn sökk út af Höfnum á Reykjanesi, 23. ágúst 1971. Áhöfnin, tveir menn, bjarg-aðist um borð í Gullþor K.E. 85.

Hrafn Sveinbjarnarson G.K. 255

Smiðuð í býskalandi 1967. Stál. 256 brl. Vél: Lister dieselvél, 660 ha. Eigandi Þorbjörn h/f, Grindavík. Árið 1981 var sett í báttin Caterpillar dieselvél, 862 ha. og 1987 var hann lengdur og yfirbyggður. Skipstjórar á Hrafn Sveinbjarnarsyni voru Pétur Sæmundsson, Sveinn Ísaksson, Snorri Gestsson og Haraldur Einarsson. Árið 1990 fækki báturinn nafnið Sigurður Þorleifsson G.K. 10. Hann var áfram í eigu Þorbjörns h/f, en árið 1975 varð breyting á eignaraðild í félögum er Tómas Þorvaldsson og fjólskylda keyptu fyrirtakið af fyrrí eigendum. Skipstjóri á Sigurði Þorleifssyni var Guðmundur Sverrir Ólafsson. Báturinn var seldur til Eskifjarðar 1994 og hét þar Sæljón S.U. 104. Árið 1998 var hann seldur til Grenivíkur og heitir nú Sjöfn E.A. 142. Skráður eigandi er Hlaðir ehf. Grenivík.

Hafberg G.K. 377

Smiðuð í Hollandi 1955. Stál. 68 brl. Vél: Kromhout dieselvél, 240 ha. Hét upphaflega Büðafell S.U. 90. Gert út frá Fáskrúðsfirði til ársins 1965 en var þá sett Höpsnesi h/f, Grindavík og fækki nafnið Höpsnes G.K. 77. Báturinn var seldur Hælvík s/f, Grindavík 1969. Stofnendur Hælvíkum voru Einar Simonarson og synir hans Þeir Sigurpáll, Helgi og Guðmundur. Félagið gerði báttin út til ársins 1972. Hét hann þá Hafberg G.K. 377 og skipstjórar voru Helgi Einarsson og Halldór Þorláksson. Báturinn var seldur til Keflavíkur 1972 og hét þá Þorfhildur K.E. 32. Hann komst aftur í eigu Hælvíkum s/f, 1973. Sett var 458 ha. Cummins dieselvél í báttinum 1974 en 1975 var hann seldur til Hellissands og hét þar Bjargey S.H. 230. Báturinn var seldur til Blönduós 1979 og fækki þar nafnið Þróstur H.U.131. Var gerður út frá Ísafirði á árunum 1980-1982 og hét þá Þróstur I.S. 222. Árið 1983 var hann skráður í Hafnarfirði og hét Þróstur H.F. 51 og 1984-1990 var hann gerður út af eigendum í Njarðvík og hét Þróstur K.E. 51. Báturinn heitir nú Ósk K.E. 5 og eigandi er Útgerðarfélagið Ósk ehf. Keflavík.

Hraunsvík G.K. 68

Smiðuð í Danmörku 1956. Eik. 56 brl. Vél: Deutz dieselvél, 230 ha. Báturinn hét upphaflega Akurey S.F. 52 og var gerður út frá Hornafirði. Seldur til Fáskrúðsfjarðar 1962 og hét þar Rán S.U. 58. Árið 1968 var báturinn skráður í Þorlákshöfn og hét Gissur Á.R. 6. Seldur 30. nóvember 1970, Sæmundi Jónssyni, Gísla Jónssyni og Bjarna Ágústssyni, Grindavík. Hét báturinn eftir það Hraunsvík G.K. 68. Árið 1974 var sett í báttinum 370 ha. Cummins dieselvél og 1976 var skráður eigandi, Vikurhraun h/f, Grindavík. Hraunsvík var gerð út frá Grindavík til ársins 1988. Skipstjóri var Sæmundur Jónsson. Báturinn var afskráður 26. janúar 1989 og hafið þá verið seldur til Akureyrar.

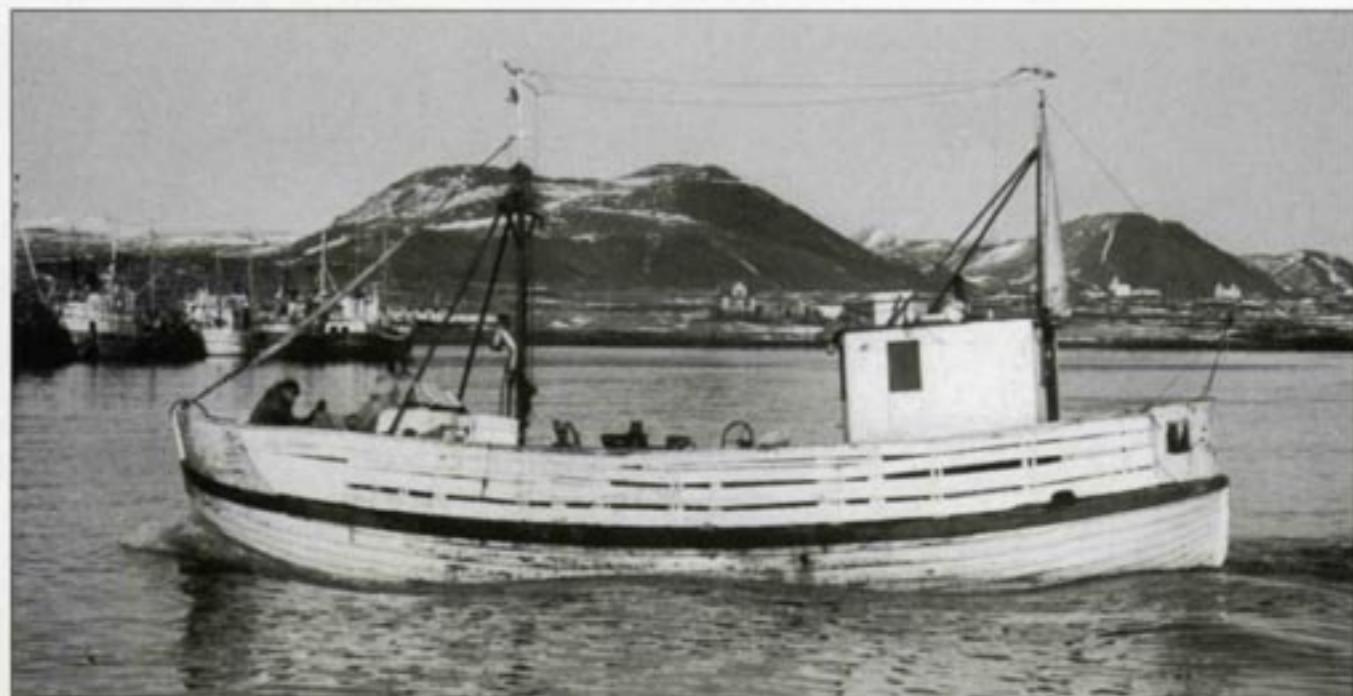
Jóhann Skúlason K.Ó. 25

Smiðuður í Hafnafirði 1962. Eik og fura. 10 brl. Vél: Lister dieselvél, 54 ha. Báturinn var gerður út frá Sauðárkrúki til 1967. Hét hann þá Jóhann Skúlason S.K.61 en 1968 var hann skráður í Kópavogi og hét Jóhann Skúlason K.Ó. 25. Frá 12. nóv. 1969 til 29. des. sama árs, var báturinn í eigu Guðmundar Eggertssonar, Grindavík. Eftir það voru skráðir eigendur bátsins í Reykjavík, en 1976 var hann seldur til Akraness og hét þar Jóhann Skúlason A.K. 35. Báturinn var seldur til Hnifsdals 1977 og gerður út frá Ísafirði. Árið 1987 var sett í hann 93 ha. Lister dieselvél. Báturinn heitir Ritur I.S. 22 og eigandi nú er Hannes H. Arnóesson, Gardabæ.

Vörðunes G.K. 45

Smiðuð í Danmörku 1946. Eik. 37 brl. Vél: Hundested, 100 ha. Báturinn var gerður út frá Siglufirði á árunum 1954-1958 og hét þá Björg S.I. 96. Seldur til Keflavíkur 1959 og hét Þorsteinn K.E. 79. Þar var sett í hann 215 ha. MWM dieselvél. Var gerður út frá Neskaupstaða á árunum 1962-1968 og hét þá Þorsteinn N.K. 79. Landsbanki Íslands á Ísafirði var skráður eigandi bátsins í nóv. 1968. Seldur 8. apríl 1969, Sigurpáli Ádalgeirssyni, Ólafi Sigurpállssyni og Sverri Vilbergssyni, Grindavík. Fékk báturinn þá nafnið Vörðunes G.K. 45. Skipstjóri var Sigurpáll Ádalgeirsson. Báturinn var seldur 22. nóv. 1971, Sigurði Rúnari Steingrímssyni og Skíða Magnússyni og hét eftir það Hafursey G.K. 84. 23. des. 1975 voru skráðir eigendur bátsins í Grindavík þeir Jón Sæmundsson, Jón Asgeirsson og Magnús Þorláksson. Hafursey sökk út af Hafnabergi 3. okt. 1976. Tveir menn voru þá á bátnum og bjögubust þeir um borð í olliuskípið Kyndil, en voru síðan teknir um borð í Hrafn Sveinbjarnarson II. G.K. 10.

Sigurþór G.K. 43

Smiðuður á Akureyri 1959 sem nótabátur. Eik og fura. 11 brl. Var skráður sem fiskibátur á Hornafirði 1964. Hafið þá verið dekkaður og var með 100 ha. Perkins dieselvél. Var gerður út frá Hornafirði til 1970. Hét þá Góða S.F. 63. Seldur Steinþóri Þorleifssyni og Ásgeiri Þorleifssyni, Grindavík, 4. apríl 1970. Fékk þá nafnið Sigurþór G.K. 43. Báturinn var seldur til Bíldudals 1974 og hét þar Oddur B.A. 46. Hann var talinn óeytur og tekinn af skrá 22. des. 1976.

Guðmundur Pórðarson R.E. 70

Smiðaður í Noregi 1957. Stál. 209 brl. Vél: Wichmann dieselvél, 320 ha. Eigandi var Baldur Guðmundsson, Reykjavík og skipstjóri Haraldur Ágústsson. Báturinn var gerður út frá Ólafsvík á árunum 1967-1969. Seldur til Grindavíkur 1970. Eigendur í Grindavík voru Ólafur R. Sigurðsson, Magnus Ásgeirsson og Karl Helgason. Skipstjóri var Ólafur R. Sigurðsson. Báturinn var endurmældur 1971 og mældist þá 161 brl. Var gerður út frá Grindavík til 1978, en úreltur og tekinn af skrá 2. okt. 1979.

Hópsnes G.K. 77

Smiðað í Stálvík, Garðabæ 1970. Stál. 103 brl. Vél: Caterpillar dieselvél, 565 ha. Eigandi Hópsnes h/f, Grindavík. Báturinn var lengdur 1976 og mældist eftir það 147 brl. Skipstjórar á Hópsnesi voru Edvard Júliusson og Jens Óskarsson. Báturinn var gerður út frá Grindavík til 1988 en var þá seldur til Grundarfjarðar og hét þar Skipanes S.H. 608. Seldur til Hornafjarðar 1989 og hét eftir það Lyngey S.F. 61. Báturinn var afskráður 30. des. 1994.

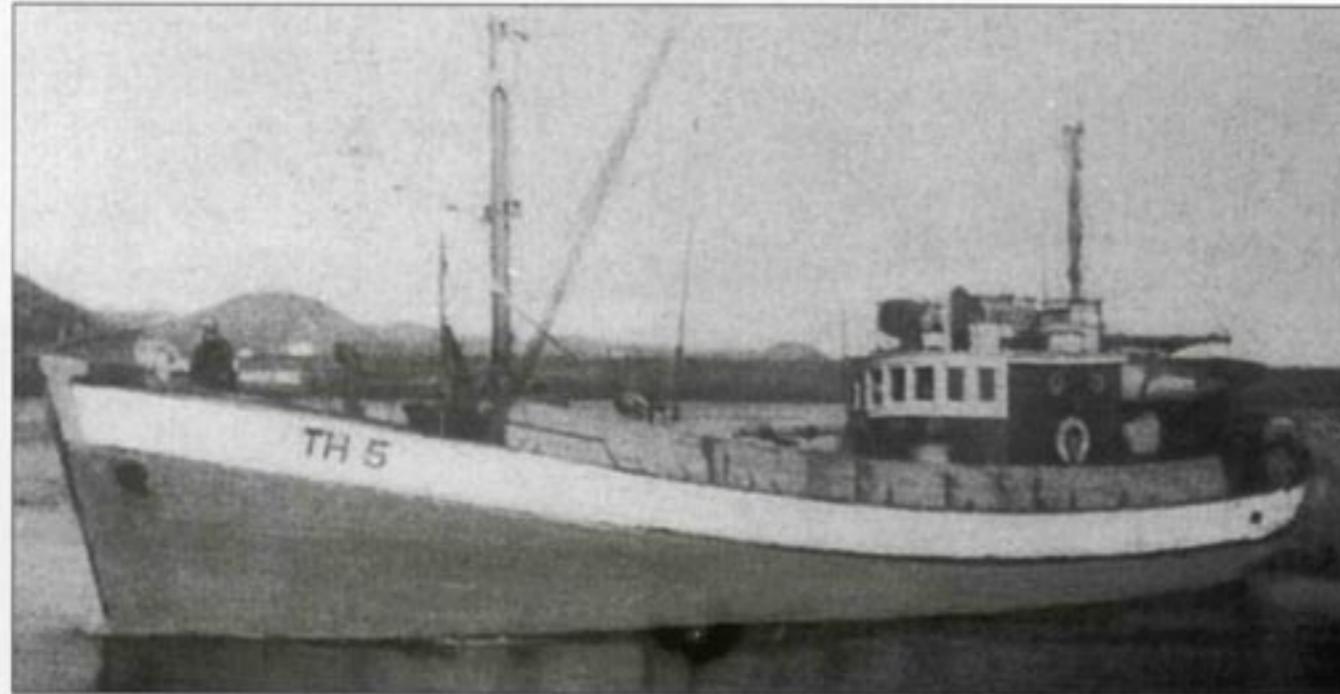
Arnfirðingur II. G.K. 412

Smiðaður í Stálvík, Garðabæ 1970. Stál. 105 brl. Vél: Caterpillar dieselvél, 565 ha. Eigandi Arnarvík h/f, Grindavík. Skipstjóri Reynir Jóhannsson. Báturinn varð fyrir áfalli í innisiglingunni til Grindavíkur og strandaði við vestanvert Hópsnes, 21. des. 1971. Björgunarsveitin Þorbjörn bjargaði áhöfninni, 11 mönnum, með fluglinutækjum til lands. Báturinn náiðist á flot nokkru síðar, eftir að hafa verið gerður sjófær að nýju við strandstæðinn. Hann var seldur til Reykjavíkur 1972 og hét þar Ingibjörg R.E. 10 og 1973 var hann seldur til Ólafsvíkur. Árið 1982 var báturinn lengdur og yfirbyggður og mældist eftir það 153 brl. Sett var í hann 715 ha. Caterpillar dieselvél, 1990. Báturinn heitir Steinunn S.H. 167 og er gerður út frá Ólafsvík.

Fram G.K. 328

Smiðaður í Danmörku 1960. Eik. 82 brl. Vél: Alpha dieselvél, 265 ha. Eigandi var Stefnir h/f, Hafnarfirði. Seldur 1969, Haraldi Hjálmarssyni, Grindavík. Var gerður út frá Grindavík til ársins 1975. Skipstjórar voru Guðmundur Haraldsson, Guðmundur Karlsson, Höður Jóhannsson, Guðbjörn Sölvansson, Gunnar Þórðarson og Hjálmar Haraldsson. Báturinn var seldur til Reykjavíkur 1975 en árið 1976 var hann skráður í Garði í Gullbringusýslu og hét þá Ásgeir Magnússon G.K. 59. Sett var 420 ha. Rolls Royce dieselvél í báttinum 1977 og sama ár var hann seldur til Keflavíkum þar sem hann fækki nafnið Binni í Gröf K.E. 127. Báturinn var seldur Álfþirðingi h/f, Súðavík, 1987 og hét eftir það Nonni Í.S. 440. Hann var afskráður 27. des. 1989.

Von T.H. 5

Smiðuð í Reykjavík 1947. Eik. 67 brl. Vél: Allen dieselvél, 193 ha. Eigandi Gjögur h/f, Grenivík. Báturinn var upphaflega gerður út á vetrarvertiðum frá Hafnarfirði og síðar frá Grindavík, er fyrirtækið höf rekstur þar. Var gerður út á sildveiðar fyrir Norðurlandi á sumrum. Skipstjórar voru Haraldur Halldórsson og Valdimar Einarsson. Báturinn strandaði við Sandvík á Reykjanesi 19. mars 1958 og eyðilagðist. Einum skipverjanna, Ingólfí Halldórsyni, tókst að synda með linu til lands við erfðar aðstæður og komust þritt menn til viðbótar eftir linunni upp í fjöruna. Sjö menn komust í gúmmibjörgunarbát og voru teknir um borð í björgunarskipið Stébjörgu.

Vörður T.H. 4

Smiðuð í Reykjavík 1947. Eik. 67 brl. Vél: Allen dieselvél, 185 ha. Eigandi Gjögur h/f, Grenivík. Báturinn var gerður út á sildveiðar fyrir Norðurlandi að sumarlagi, en stundaði bolfskveiðar fyrir sunnan á vetrarvertiðum. Var aflinn þá í fyrstu lagður upp hjá fyrirtæki Jóns Gíslasonar í Hafnarfirði en síðan í Grindavík, er Gjögur h/f höf útgerð og fiskvinnslu þar. Árið 1958 var sett í báttin Alpha dieselvél, 310 ha. Skipstjórar á Verði voru Jóhann Adolf Oddgeirsson, Oddgeir Ísaksson, Sverrir Traustason og Daði Eiðsson. Báturinn var seldur til Vestmannaeyja 1966 og hét þar Guðfinnur Guðmundsson VE. 445. Árið 1972 var hann seldur til Stykkishólms og hét þá Gisli Magnússon S.H. 101. Báturinn var tekinn af skrá 13. maí 1976.

Áskell P.H. 48

Smiðuð í Danmörku 1959. Eik. 73 brl. Vél: Alpha dieselvél, 385 ha. Eigandi Gjögur h/f, Grenivík. Skipstjórar voru Jóhann Adolf Oddgeirsson, Oddgeir Ísaksson, Daði Eiðsson, Sverrir Traustason, Hjörtur Marinósson, Guðjón Jóhannsson og Flóvent Jóhannsson. Árið 1975 var sett í báttin Caterpillar dieselvél, 425 ha. 21. nóvember 1988 kom upp eldur í bátnum er hann var að veiðum út af Surtsey. Hann var dreginn til Vestmannaeyja, en talinn ónýtur og tekinn af skrá 17. janúar 1990.

Oddgeir P.H. 222

Smiðuð í Hollandi 1963. Stál. 190 brl. Vél: Lister dieselvél, 660 ha. Eigandi Gjögur h/f, Grenivík. Báturinn var endurmældur 1975 og mældist þá 162 brl. og 1978 var sett í hann Caterpillar dieselvél, 761 ha. Árið 1981 var báturinn yfirbyggður að hluta til og 1985 var hann yfirbyggður að fullu og mældist eftir það 164 brl. Skipstjórar hafa verið þeir Jóhann Adolf Oddgeirsson, Knútur Bjarnason, Jón Ragnarsson og nú Hjálmar Haraldsson. Báturinn er gerður út frá Grindavík. Eigandi er Gjögur ehf.

Vörður P.H. 4

Smiðaður í Noregi 1967. Stál. 248 brl. Vél: Lister dieselvél, 800 ha. Eigandi Gjögur h/f, Grenivík. Árið 1979 var sett í báttinn Mirrlees Blackstone dies- elvél, 800 ha. og 1981 var hann yfirbyggður og endurmeldar og mældist þá 215 brl. Skipstjórar hafa verið heir Jóhann Adolf Oddgeirsson, Knútur Bjarnason, Oddgeir Jóhannesson, Guðmundur Guðmundsson og nú Jón Ragnarsson. Báturinn er gerður út frá Grindavík og er i eigu Gjögurs ehf.

Gisli Ióðs G.K. 130

Smiðaður í Danmörku 1961. Eik. 100 brl. Vél: Alpha dieselvél, 460 ha. Eigandi var Jón Gislason, Hafnarfirði, en báturinn var skráður í Grindavík. Seldur Óla Guðmundssyni, Reykjavík, 1969. Helganes h/f í Grindavík keypti báttinn 1971. Var hann þá endurmeldur og mældist 87 brl. Árið 1977 var sett í hann Grenaa dieselvél, 500 ha. Skipstjóri var Helgi Ádalgeirsson. Báturinn var seldur til Hafnarfjarðar 1981 og hét Hringur G.K. 18 og síðar, sama ár, var hann seldur til Flateyrar og hét þá Ásgeir Torfason I.S. 96. Var gerður út af Glettingi h/f, Þorlákshöfn á arunum 1983-1984 og hét Dalaröst Á.R. 63 og eftir það var hann gerður út af eigendum á Hornafirði og hét Jón Bjarnason S.F. 3. Hann var seldur til Hauganess 1987 og gerður þaðan út til 1994. Hét hann þá Hafbjörg E.A. 23. Báturinn var i eigu Nesfisks í Garði frá 1994-1996 og hét þá Dóri á Byja G.K. 101. Seldur Kristni Þórhallssyni, Grindavík, 30. des. 1996. Hét eftir það Íslandia G.K. 101. Báturinn var tekinn af skrá 6. janúar 2003 og hafði þá legið í Runavík í Færseyjum um tímum.

Ársæll Sigurðsson G.K. 320

Smiðaður í Noregi 1966. Stál. 242 brl. Vél: Stork dieselvél, 660 ha. Eigandi Ársell s/f, Hafnarfirði. Báturinn var endurmeldur 1968 og mældist þá 195 brl. Seldur Festi h/f, Grindavík, 1970. Var gerður út frá Grindavík til 1977. Skipstjórar voru Erling Kristjánsson og Ingvi Rafn Albertsson. Báturinn var seldur til Keflavíkur 1978 og hét þar Arney K.E. 50. Árið 1982 var hann yfirbyggður og sett var í hann Stork Werkspoor dieselvél, 800 ha. Var hann mældur eftir það 197 brl. að stærð. Báturinn var seldur til Ísafjarðar 1992 og hét þar Auðunn I.S. 110. Seldur til Hornafjarðar 1996 og hét þá Steinunn S.F. 10. Báturinn heitir nú Ársell S.H. 88 og eigandi er Sólborg ehf. Stykkishólmi.

Daniel Haraldsson,
vigtarmaður

Guðrún og Hjörðis, á vertið í
Grindavík 1960

Einar Dagbjartsson,
skipstjóri á Ólafi G.K. 33

Sigurpáll Ádalgeirsson,
skipstjóri á Vördunesi G.K. 45

Þorbjörn G.K. 540

Máni G.K. 36

Þórkatla G.K. 97

Hafrenningur G.K. 39

Guðmundur Dagbjartsson, vélstjóri á Ölafi G.K. 33

Óskar Gislason og Guðjón Sigurgeirsson á Kára G.K. 146

Vélbátnir Þorbjörn G.K. 540, Máni G.K. 36, Þórkatla G.K. 97 og Hafrenningur G.K. 39 veru gerðir út frá Grindavík allan sjöunda áratug síðustu aldar. Um þá var fjallað í Sjómannadagsblaði Grindavíkur 2002.

Þessi mynd var tekin 21. apríl 1970. Þá var landburður af fiski í Grindavík og þennan dag lönduðu þar 60 bátar af laínunum samtals 1700 lestum. Þetta var mesti afladagur vetrarvertíðarinnar 1970, en þá var vertíðaraflí lagður á land í Grindavík um 42 þúsund lestir af bolfiski. Aflahuesti báturinn, Geirfugl G.K. 66, fekk þá samtals 1706 lestir af fiski, sem þá var mesti aflí, sem einn vertíðarbátur hafði nokkrum sinni fengið.

Heimildir:

- Hljóðritanir á viðtölum við grindviska sjómenn. - ÖL. Rúnar 1970-1990.
- Ísland - atvinnuhættir og menning - 1990.
- Íslensk sjómannalaunarár.
- Íslensk skip. - Jón Björnsson 1990.
- Siglingastofnun Íslands.
- Sjómannalaumanak Skerplu 2003.
- Viðtol við sjómenn og útvegsmenn.
- Þrautgöðir á raunastund 1973.

Flestir myndanna, sem fylgja með þessari samantekt um Grindavíkurbáta 1961-1970, eru tekinar af Ólafi R. Þorvarðarsyni.

Með Sjómannadagskvæðju!

En regnust er hefð um heða morgunstund, en henninen spiegelst blári í dýrum árum, og umboðsaki bresgur um vog og sund, og þaður veggjar kvalar af Reygum salum, en strandan glör, strúður og mikill, og stórkín eru myklu örlegahafi, þa er eins og guð sé að gefa oss fyrirheit og geslum himins lopp ur dýrunu stað.

Dæmi frá meðanum íslenskum

NAUSTmarine
AUTODEN - ATW VINDUKERFI
Akrafjörður - skúlin nökkt!

Phone: +354 585 0000 | Fax: +354 585 21500
e-mail: mey@naust.is | Web: www.naust.is

TOYOTA salurinn

Fitjum • Njarðvík

Nýir og notaðir bílar við allra hæfi!

Tökum í umboðssölu allar tegundir notaðra bíla

TOYOTA salurinn

Fitjum • Njarðvík • Sími 421 5488 • 421 4888

pjónusta í fyrirrúmi!

Opið mán-fös 10-19
laug 12-16

lánakjör í allt að 7 ár.

Sendum sjómönnum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn

HEKLA

**Sverrir
Vilbergsson
tök saman**

Vertíðarspjall

Brimvarnargardar

Nýju brimvarnargardarnir fengu svo sannarlega eldskírnina fyrstu mánuði ársins 2003 því segja má að frá áramótum og fram í apríl hafi verið stöðug ótið og oft að tilum brim sem lamsdi stöðugt á þeim og var garnan að horfa á hvernig þeir tóku á móti hverju ólaginu af öðru og stöðust allar þær væntingar sem til þeirra voru gerðar.

Útan garðanna urðu skipstjórnar-menn talsvert varir við frákast frá gördunum og voru standum tals-verðar straumrastir þegar mikil brim var.

Vertíðin 2003

Þegar maður er bedinn um að skrif-a annars vegna þeirra voru garðar ní sveigðir svona út til að hafa sem mest áhrif að stefna straumanna yrði sem næst stefnu rennunar.

Þegar inn fyrir garðana er komið tekur við allt önnur veröld og má segja að þar sé ládeyða þó talsverð ólga sé fyrir utan og innan hafnar hefur orðið gifurleg breyting og er varla haegt að segja að þar sé nokkur hreyfing. Það má því segja að fyrsta reynslu af þeim framkvæmdum sem lauk nú við gerð brimvarnargardanna sé afar vel heppnuð framkvæmd.

Þegar maður er bedinn um að skrif-a annars vegna þeirra voru garðar ní sveigðir svona út til að hafa sem mest áhrif að stefna straumanna yrði sem næst stefnu rennunar.

Fiskaness vegna kvótaleysis og fara þau ekki af stað aftur fyrri en í ágúst. Verulegar takmarkanir eru einnig boðaðar á skipum Visis þó er stefnt að 4 skip stundi veiðar i sumar en öðrum verður lagt. Minni bátar sem rétu með linu áttu lengst af rólega daga og var ekki ólgengt að þeir feru 25-30 röðra fyrstu fjóra mánuði ársins. Svipaða sögu má segja um frysti-togarana og linubátana að veður hefur ekki veruleg áhrif að þeir komi með sinn skammt einu sinni í mánuði en önnur togskip skiluðu minni afla á land og kom fyrir að t.d. Þuriður Halldórsdóttir og Surla lægju inni allt að viku vegna veðurs.

Handfærafli vetrarins var ekki stóri í snjóum því aðeins komu 75 tonn á land af fírabátum fyrstu fjóra mánuði ársins og hefur ekki verið minna í áraraðir.

Netaveiðar gengu ekki vel í vetrur og eru þær ekki svipur hjá sjón miðað við fyrri ár og er varla haegt að tala um vertíðarstemmingu lengur kringum þær veiðar því það þykir tiðindum sata ef einhver rekur í 10-15 tonn í röðri og líklegt að þeir verði ekki margir í röð enda er afli þeirra sem mest fiskuðu 400-450 tonn eftir fyrstu fjóra mánuði ársins er um 1000-1500 tonnum minni í árin í fyrra en ysa aftur heldur meiri og þegar á heildina er lítið er ekki mikill manur á botnfiskafla milli ára.

Ég hef hér að framan reynt i sem stystu málí að koma annál um líðna vertíð á blað og vona að þú lesandi góður hafir fengið einhverja mynd af hvernig hún var og að endingu vil ég óska sjómönnum öllum og fjölskyldum þeirra gleðilegs sjómannadags og góða afla og velfarnaðar í framtíðinni.

svo metvertíðin endanlega út í veður og vind og varð heildar-loðnuaflinn í ár 55556 tonn á móti 61491 tonni á vertíðinni í fyrra en tæplega 5000 tonn af kolmunna sem Vilhelm Þorsteinsson landaði á apríl jöfnuðu þessar tölur að mestu.

Þar sem ekki liggja fyrir samanburðartölur í botnfiski milli fyrstu fjögurra mánuða ársins þegar þetta er skriflað er ekki haegt að fara nákvæmlega út í samanburð en ljóst er samt að þorskaflinn fyrstu fjóra mánuði ársins er um 1000-1500 tonnum minni í árin í fyrra en ysa aftur heldur meiri og þegar á heildina er lítið er ekki mikill manur á botnfiskafla milli ára.

Ég hef hér að framan reynt i sem stystu málí að koma annál um líðna vertíð á blað og vona að þú lesandi góður hafir fengið einhverja mynd af hvernig hún var og að endingu vil ég óska sjómönnum öllum og fjölskyldum þeirra gleðilegs sjómannadags og góða afla og velfarnaðar í framtíðinni.

**Sendum sjómönum, fiskvinnslufólki
og öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn**

VEIDARFAÆRA ÞJÓNUSTAN ehf

VEIDARFAÆRA ÞJÓNUSTAN ehf - ÆGISGATA 3, 240 GRINDAVÍK - SÍMI: 426 7717 - 994 1891 - 897 6330

**Sendum sjómönum
og fjölskyldum
þeirra
okkar bestu
kveðjur
á sjómannádegi**

HÉDINN

Frá hugmynd
að fullunnu verki

Stóras 6 • 210 Garðabæ
Sími: 569 2100 • Fax: 569 2101
www.hedinn.is • hedinn@hedinn.is

Nýtt! **FRAMTAK
BLOSSI ehf** **Nýtt!**

Brugsþjónustu 2118 Hafnarfjörður
Sími: 521 4420 • Fax: 521 4425
[Hverfusóði](http://www.framtak.is): www.framtak.is

Atvinnubilstjórar, jeppamenn
og aðrir bifreiðaeigendur athugið

**Nýtt bíla- og tækjaverkstaði
Allt á sama stað**

Bílaþjónustu og vélgerðþjónustu á eldneytiskerfinum
BOCH - DELPHI - DEUSO - OESL KRI - STANAYNE - ZEDIS.
Öliverk - Spissar

Algárturbínar - Alar starðir og gefðir
REC - GARRETT - HOLET - H - REX - MITSUBISHI - SCHWITZER
Tölvtastjórir jafnvergslitileikir

Turbosprinsipal

Hafði sem handað aðeins lífð við

Dreggsþjónustu 1-18 - 228 Hafnarfjörður
Sími 523 4438 - Fax 523 4433
[Hjörður](mailto:hjörður@framtaek.is): hjörður@framtaek.is

Hér bíður enginn eftir þjónustu

Varðan er viðtak fjármálaþjónusta sem veitir þér
persónulega og sveigjanlega þjónustu á óllum svíðum.
Í Vörðunni ferð þú greiddslþjónustu sem losar þig
við óþárfraðir og gluggapóst á meðan þú mytur
þess óryggis að hafa óll fjármálin á einum stað.

Vörðulíflagar eru traustir viðskiptavinir og eiga því kost
á fjölbreyttum lánamöguleikum. Auk þjónemyrra tilboða
og fríbinda ferð þú gulkreditkort og guildebettkort
sem tryggja þér þjónustu um allan heim og veita m.a.
punktum hjá Vildarklúbbi Flugleða.

Nýttu þér einstaka þjónustu Vörðunnar og láttu
bankans sjá um fjármálin.

Varðan er alvöru þjónusta fyrir alvöru fólk.

Þjónustuver 388 0000 | Sími 91 8 01 10

 Landsbankinn
Betri banki

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn**

ÞORBJÖRN FISKANES

SÍMI 420 4400 - FAX 420 4401

Grindavíkurblús

Það var notalegt að koma inn í flugvélina. Allt var svo ferskt, blátt, svalandi, íslenskt andrumsloft. Flugfreyjurnar tóku brosandi á móti honum, buðu hann velkominnum um borð. Íslensku blöðin lágu frammi. Þær voru fréttir úr politíkinni, íþróttunum og fiskifréttir, þær eru svo íslenskar. Það voru fréttir af síldveiðum fyrir vestan landið. Þarna voru íslendingar sem voru að fara heim eftir stutta dvöl erlendis, kannski bara yfir helgina. Tónlistin var lávær. Sprengisandurinn hans Kaldaóns leikin af sinfóniuhljómsveit. Þetta lag var búið til í Læknishúsinu í Grindavík. Það er ótrúleg tilfinning að detta inn í svona umhverfi svo skýndilega eftir áratuga útegð. Það er alþjóðlegt umhverfi á Kastrup sem er allstáðar kunnuglegt og eftir nokkra metra í gegn um landganginn þá... Það lá við að hárðsvíraði heimsborgarinn fengi kökk í hálsinn.

Hann fór burt í upphafi sjóunda áratugarins eða í lok þess sjóta. Hann hefur ekki stigið fæti á fósturjörðina síðan og ekkert samband haft við fjölskylduna. Reiður var hann og sorgnaður þegar hann kvaddi, þrátt fyrir að vera nýbúinn að ljúka studentsprófi frá Menntaskólanum á Laugarvatni með hæstu einkunn. Amma hanns hún Jónina dó skömmuð áður og fékk ekki tækifæri til að fagna studentsprófinu með honum. Hún hvatti hann stöðugt til náms og lagði á sig ómælda vinnu í Íshúsinu til að hjálpa honum að ganga menntaveginn. Móðir hans átti hann í lausaleik með óþekktum amerikanum í upphafi fimmtra áratugar síðustu aldar. Hann fieddist fyrir timann, var

Lárus Árnason, vertinn á Mánaborg. Ljós. Ólafur Rúnar.

Gunnar Þórsson, Gunnar Tómasson og ein klárvinsflaska. Ljós. Ólafur Rúnar.

vart hugað líf. Möðirin dó, boldi ekki fæðinguna. Hún var nýorðin átján ára. Hún var langyngst systkinanna. Fjórir braður voru á undan henni í röðinni, löngu flutti að heiman, búnir að stofna fjölskyldur. Brieðurnir voru annílaðir dugnaðarforkar. Ástandið fór mjög fyrir brjóstið á þeim. Þeir skólmudubust sin hroðalega fyrir örlog systur sinnar og litu strákinn aldrei rétu auga. Fjölskyldan boldi hann ekki með nokku móti, þau niðurlegðu hann og lögðu í einleiti. Amman varð smemma ekkja. Hún missti mannum sinn í berkum á besta aldr. Lifið var enginn dans á rós-um hjá fjölskyldunni. Hún þurfti að beita öllum sinum dugnaði og þrjósku til að komast af. Þau áttu þó húsið sem þau byggðu á góðum stað rétt fyrir ofan bryggjuna fyrir stríð, að mestu skuldlaust.

Einstakt samband var á milli ómmunnar og stríksins. Hún tók hann að sér, ól upp, lét heita Guðjón eftir afa sinum. Fjölskyldunni fannst piltur sleppa billega. Það var einkum elsti bröðirinn sem hafði sig í frammi. Hann var aflaskiptjör og átti hlut í útgerð. Þeim fannst hún taku strákinn fram yfir öll ónnur barnabörn og dekra við hann aftur og fram. Sögðu að hann yrði aldrei að manni fyri vikið.

Þetta leit ekki vel út, strákurinn var ódiell og hagaði sér ekki vel, drakk, svallaði og gerði allskonar óskunda. Amman trúði aldrei neinu og sá aldrei neitt misjafnt við hegðunina.

Það kom snemma í ljós að piltur hafði fengið afburða gáfur í vöguggjóf andstætt fjölskyldunni sem skreid i gegnum skóla og var upp til hópa rétt stautafer en leit engu að síður mjög stórt á sig, lifði á illmæligi og slúðri um náungann. Pakkaði sifellið guði fyrir að vera ekki eins og þessi eða hinn.

Guðjón fór mjög létt í gegn um Menntaskólanum og lauk stúdentsprófi úr stærðfreadideild á tilsettum tima. Amman dó þar sem hún stóð við pökkunarborði í Íshúsinu í miðri páskahrotunni. Hún vann ekki eins mikil og unga fólkio. Ekkert þeirra hafði sofið síðan daginn áður. Það barst mikill fiskur á land, ekki mátti vinna á föstudaginn langa. Verðmenetunum varð að bjarga, fiskurinn mátti ekki skemmast.

Hún var sjóttu og átta ára. Hafði ekki verið lasin. Hún kvartaði að minnstakost ekki yfir neinu. Bara leið út af og dó þar sem hún stóð við pökkunarborði á skirkagskvöld vorið sem döttursonur hennar útskrifaðist frá Laugarvatni. Hún mætti rétt timanlega til að setjast til borðs og taka þátt í heilagri kvöldmálti á himnum.

Húsið var strax seit skipstjóra frá Ólafsfirði. Guðjón Hermannsson nýstúdent var orðinn heimilislaus. Fjölskyldan vildi ekkert með hann hafa. Átti hvergi heima og varð að bjarga sér sjálfur eftir skólann enda orðinn fullordinn maður með þetta fina stúdentspróf.

Félagar hans úr menntaskólanum fóru mangir á sild. Sumir voru að

skipleggja frekara nám og völdu vinnu í samræmi við það, aðrir fóru í vegavinna og bryggjusmiði í Grimsey. Okkar maður koenst á togarann Bjarna riddara frá Hafnarfirði. Honum hafði alls ekki gengið vel í einkalifnu. Heimilishagir voru fráleitir. Hann varð ástfanginn í skólanum og lifði virtist brosa við, en „þá fell Noregur ...“

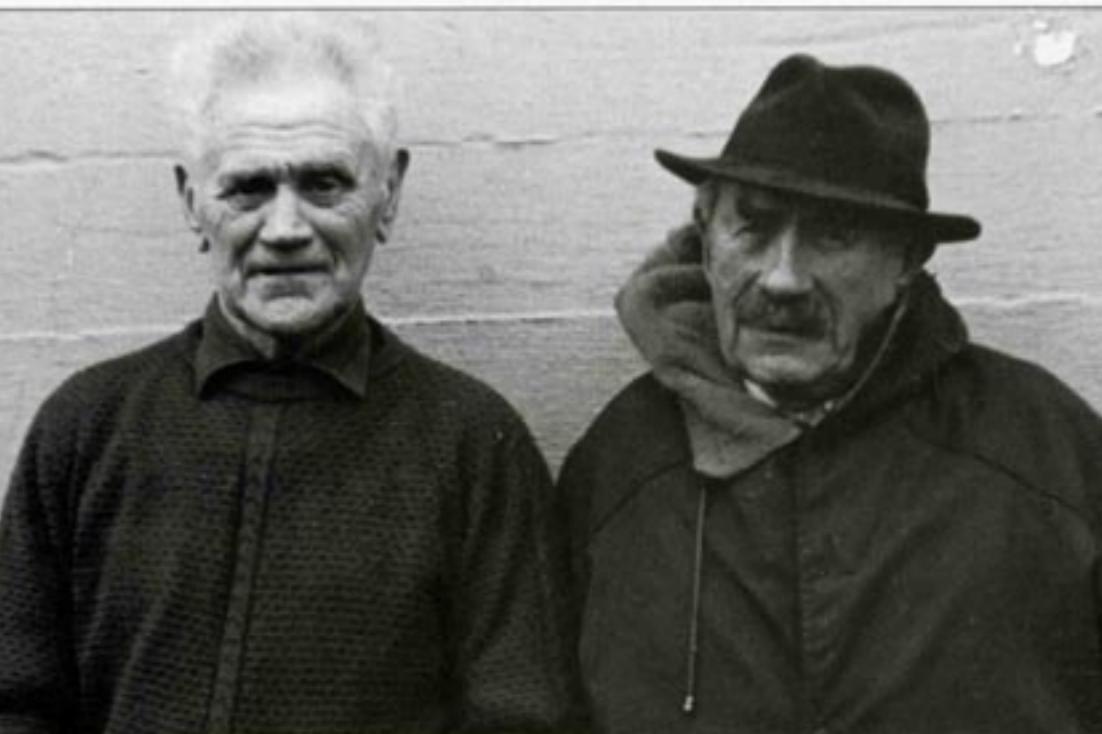
*Svo loks það lengi man ég
littla sníkul fann ég
sem blað í eldi brana ég
og beiska reynslu hlaut.
Það er margt, sem madur kannar,
og margt, sem auðnun bannar.
Og það var einnig annar,
sem yísins hennar naut.*

*Dó saemr síst að gráta
né syrgja fram úr máta
þótt einkver telputáta
sé tveimur mönnum góð.
Og upp skal hugaun herða
og hugsa á ný til ferða,
hvers virði sem þau verða
þín vitlaust kvædu líð.*

steinn steinar

Hann var munstradur í byrjun júní siglingatúr á Bremerhaven í Þýskaland. Söladagurinn var áætlaður þann sautjánda sem er þjóðháttardagur beggja landa, Íslands og Þýskalands.

Flugvél heitir Vigdís. Það fór vel um hann á Saga-klass. Flugfreyjurnar stjónuðu við farþegana. Hann var á leiðinni til Íslands með

Frá vinstrí: Árni Eiriksson og Magnús Hafliðason. Ljós. Ólafur Rúnar.

nokkrum fjárfestum frá Hollandi og Luxemburg til fundar við íslenska kaupsýlumenn sem voru að gera tilboð i stærsta banka híðarinnar. Guðjóni hafði gengið vel eftir að hann yfrafal land og þjóð. Komst á flutningaskip sem var skráð í Liberia. Danir áttu útgerðina. Allt var mjög leyndardómsfullt þarna um borð. Menn fundu það að andrumsloftinu að farmurinn var ekki venjuleg vara. Það var farið úr höfninni um miðja nótt. Þeir áttu að sigla án viðkomu til Port Harcourt í Nigeriu. Næstu árin var hann mikil í Afrikusiglingum. Hann kom til ýmissa hafna í löndum sem voru mjög framandi.

*En eins og sögur sanna
er sæmd sem flest að kenna.
Ég fluktist meðal manna
og margt ég heyrdi og sá.
Ég gisti karl í kotti
ég kynntist fraugu sloti
og mórgu skámaskoti
sem ég skyri ei neimum frá*

steinn steinar

Hann kom í hafnir eins og Lagos í Nigeriu, Abidjan á Filabeinsströndinni (IVORY COST). Durban í Suður-Afriku. Hann sigdi líka frá Port Said og niður til Suez. Það var mikil sjálfseðisbaráttá í Afriku. Allar siglingar voru mjög áhettusamar og ábatasamar.

Menn voru oftast með ólöglegan farm. Vope og hergögn.

Okkar maður komst fíjótt til álna og eignadist skip. Hann var fljóttur að átta sig á viðskiptunum og viðskiptakjörum. Þau voru frábrugðin þeim sem þekkjaði á Íslandi. Hann settist að á lítilli eyju fyrir sunnan Nígeri sem heitir Sao Tome. Þar var hann í tvö ár og stjórnadi þaðan útgerðinni sem hann hafði komist yfir. Útgerðin stækkaði verulega þessi tvö ár. Það gerði líka fjölskyldan. Hann kynntist konnumi sinni. Þau gifu sig og eignuðust braustan son að fyrsta ári.

Nú búa þau í Kaupmannahöfn á finum stað sem heitir Hilleröd.

Fjölskyldan er stór sjö börn. Fjörstríkar og þjár stelpur og fullt af barnabörnum.

Höfuðstöðvar fyrirtækisins eru í Hvidovre. Hann er með stórar vöruskemmu i höfn á norðvesturhorni Sjálands sem heitir Hundested. Flotinn hefur stækkað mjög. Hann á eithundrað og þrjátíu flutningaskip af öllum sterðum og gerðum. Þau sigla öll undir hentifina.

Til að byrja með skráði hann flest sínum skipa í Liberia. Liberia var eina nýlenda Bandaríkjanna í Afríku. Bandaríkjamenn stofnuðu hana árið 1821¹. Skipunum hefur verið stampað út og suður á milli þeirra landa sem fræg eru fyrir hentiflina.

Guðjón Hermannsson eins og hann hét er moldrikur og geymir peningana sína í Sviss. Þar var hann líka staddur til þess að taka þátt í hátiðahöldum vegna nýs íþróttaleikvangs. Þetta var laugardaginn 1. júli 2001. Vigsluleikurinn var í Evrópukeppni milli Basel og Grindavíkur. Hann er þar í mjög miklu viðskiptum. Basel er hafnarborg eins og Grindavík, enda þótt hún sé langt inn í landi. Fljótið Rin er skipengt þangað.

Þegar hann kom inn í fríhöfnum á Kastrup og gekk með félögum sínum eftir ganginum til að fá sér hressingu, sá hann littni bökarekka

Ólafur Rúnar, Magga, Hrefna og Gauí snemma sumars 1962.

Ólafur Rúnar, Rúnar, Magga Ingvar, Gunnar og Saðr veretur 1959.

sem stóð fyrir utan eina bókabúðina. Hann kikkti, um leið og hann ætlaði að ganga framhjá, en snartansaði. Það sem vakti athyglina var litil bók í kíljuformi á íslensku. Bókin hét „Vorhænan og aðrar sögur „eftir Guðberg Bergsson.“

Hann lét ósjálfrætt hugann reika aftur til þess tíma sem hann ásamt félögum sinum gleymdi sér yfir frímerkjum daginn út og daginn inn. Þeir létu sig ekki munu um að reka kraftmikinn klúbb um áhugamálið, hann hét „Frímerkj-

klúbburinn Valahnjúkur“. Þeir héldu fundi einu sinni í viku og voru meira og minna alla vikuna að undirbúa fundinn.

Hugmyndaflug til að ná sér í frímerki var fjarugt. Þeir fóru meira að segja austur í Hjardarholti til Bergs og báðu hann að gefa sér flottu frímerkin með myndinni af spænska kallinum (Franco einraðisherra). Þeir voru með öll spjót úti og vissu að þau hjón Bengur og Jóhanna fengu oft bréf frá Spáni þar sem sonur þeirra

Guðbergur var í námi. Hann hallaði sér aftur og fletti í gegn um böckina og las smásöguna um líban þess sem er svo óheppinn að eiga fullan pabba í Grindavíkunni.

Gunnhildur Pálsdóttir og maður hennar Ólafur Árnason ráku lengi verslun að Gimli. Verslunin var mikill samkomustaður. Þar var ýmiskonar varningur á boðstólum. Þetta var apótek, bókabúð stoppið fyrir rituna og fleira og fleira. Einar i Krosshúsum var

Ólafur Árnason afgreiðir viðskiptavin í versluninni Gimli. Þáum. Ólafur Rúnar.

alítaf mættur þegar bíðin opnaði á morgnana til að kaupa sér Chesterfield pakka og flósku af sóðavatni. Hann langaði líka til að spjalla svoltið við „Árna bílstjóra“² sem var að biða eftir farþegum í rítuna. Alltaf spurði hann um veginn „hvernig var vegurinn Árni var bíð að hefla“ spurði Einar. Þetta var einhverskoran kveðja, rétt eins og menn bjóða góðan dag eða hvernig hefurðu það eins og Bretarnir segja. Óli fylgdist með um leið og hann braut saman brúnan umbáðar-pappírinn sem hann notaði til að reikna út verðið á vörumum sem komu með bílmum kvöldið áður. Óli var einstakt smyrtimenni, nýttinn með afbrigðum. Hann henti aldrei neinu. Átti Morgunblaðið, hvert einasta blað i timaröð frá fyrsta degi.³ Þau áttu pakkhús út um allt. Hirbussemi Óla á Gimli kallaði stöðugt á meira pláss. Eitt var á bak við búðina, önnur niðri í Skúrum og eitt stóð á milli búðarinnar og kirkjunnar, það var gamli Templarinn sem var alðalskomuhús Grindvikinga áður en Kvennó var byggt árið 1930. Óli og Gunnar áttu sér draum. Þau langaði að setja á fót fina

veitingastofu í Grindavík, voru tilbúin að bæta þessu við reksturinn á búðinni sinni. Það var þó nokkuð um ferðamenn i Grindavík á þeim tíma. Fólk i Reykjavík hafði aðgast og eignast bila. Það notaði þá til að fara í bilitára á sunnudögum. Reykjaneshringurinn var málulega stórr. Ekki gat fólk ið endalaust farið á Þingvöll.

Það var greiðasala í einhverri mynd í Læknishúsinu hjá Hlöðla. Hlöðver Einarsson, sonur Einars i Garðhúsum bjó á efstu haðbinni og veitingastofan var á miðhaðbinni og geymsla í kjallaranum.

Söluturninn við Ás opnaði árið 1956 eða 1957. Karl Karlsson, „Dúddi“ byggði timburskúr á milli Ásgarðs og Áss. Adalinnangangurinn var beint fyrir utan eldhússluggana í Ásgarði. Einn góðan veðurdag sat Einar Dagbjartsson í Ásgarði við eldhúsborði með kaffibolla og horfði á innisiglinguna eins og hann gerði alltaf þegar hann sat í þessum stólf. Hann vestir því athygli að það er flaggað í fulla stöng í Ási. Hann litur á dagatalið og flettir í Sögu daganna og sér

ekkert merki um að það eigi að flægga þennan dag. Einar röltir út á tröppur og hittir Böggva í Lágfell⁴. Böggvi bendir á fánastöngina og kastar fram eftirfarandi visu:

Mjög af Dúdda frægðin fer, en furdar marga á hinu, að hann flæggar fyrir sér á fertugsafmælinu.

Hjónin voru tölувart farin að fullorðnast, komin fast að sextugu, kannski yfir sextugt. Garðar sonur þeirra orðinn læknir á Sölvangi í Hafnarfirði. Veitingastofan

Mátaborg tökk formlega til starfa á vertiðinni 1958 í gamla Templarannum. Þau hjónin ráku veitingastofuna eittkvæð fram á sjóunda áratuginn. Þau seldu fyrirtakið eða leigðu Lárusi Árnasyni frá Garði og Jóni Sigurgeirssyni frá Vorhúsum. Þeir félagar seldu það svo skómmu síðar Helga Vilhjálmsyni.⁵ Hann var þá kokkur á Hafnrenningi.

Mátaborgin varð geysilega vinsæl hjá unga fólkini. Það var bannað auðvelt með að koma með nýjustu plötur frá úlendum, þar sem flogið var daglega til Evrópu og Ameriku. Nýjastu löggin komu á Mátaborgina

kökur og mat en ekki áfengi. Einstaka var þó með eittkvæð undir bordshorni. Það var ekki allt smýndist. Margan grunaði að illa gaeti farið fyrir askunni þegar hún slepti af sér beislinu.

Stórstukumenu og aðrir templarar höfðu áhyggjur af sínu musteri „Gamla Templaranum“ sem nú hafði verið breytt í samkunduhús.

Grindavík er gosenþorpíð sem geimkarlarnir hafa þróð margt er spillingu undirorpíð aðskun dregin niðr í sorpið og bindindið er burtu móð.

Mátaborg er skemmtistadur skrillinn leitar þangad inn þarna kemur margur madur með fánjátt kjaflaþræður fyllir sig í fyrsta sinn

Böggvi í Lágfell

Vel var fylgst með þeim sem ekkert keyptu. Þeim var visað á dyr. Þarna var Glymskrattíð eða djukebox. Nokkrir flugmenn hjá Loftleidum áttu Skrattann. Þeir áttu auðvelt með að koma með nýjustu plötur frá úlendum, þar sem flogið var daglega til Evrópu og Ameriku. Nýjastu löggin komu á Mátaborgina

1. Það var stofnud félag í Bandaríkjum árið 1816. Markmiðið var að gefa leysiðum í Ameriku kost að setjast að í Afríku. Fyrstu landnemarnir settust að í Liberia árið 1820. Nýlenda var stofnud ári seinna 1821 og líbeldi var stofnud það ári 1847.

2. Árni Eiríksson frá Byggðarenda keyrði Grindavíkursíðuna í heilan mansaldur. Að minnstakost fylgstuðu að.

3. Morgunblaðið var stofnud í nóvember 1913

4. Björnulfur Þorvarðsson ítskrifastir úr Kennaraskilinanum en er minna meðhjálpari í Odda á Rangárvöllum.

5. Heigi Vilhjálmsen er frægur maður í dag. Hann selur kjúllingu undir nafrinu Kentucky fried chicken og á gottedisverksmiðjuna Götu.

Bóli í Lágafelli spilar á gitarinn.

löngu áður en þau heyrðust í Útvarpinu og jafnvel áður en þau komu í Kanadan eða Luxemburg. Mánaborgin datt inn á hárokktínum og entist vel fram á Bítlatínum. Unga fólkid söng og dansaði við þá tónlist sem heitust var á vesturlöndum rétt eins og það væri í London eða New York. Tónlistin sem olli hverri bytingunni á fetur annarri út um allan heim, grasserði á Mánaborginu og smaugi í gegn um merg og bein þeirra sem urðu fyrir áhrifum þannig að enginn var samur madur eftir.

Það var lítið leiksvið við enda salarsins. Oftast voru borgarar fyrir fólk til að sitja við yfir veitingum en stundum voru skemmtikraftar þar uppi og höfðu ofan af fyrir viðskiptavinum. Á timibili var til hljómsveit jar sem Sævar í Ásbyrgi "spilaði á harmoníku, Jón á Bjargi," spilaði á trommur og söng. Adalsöngvarinn var samt austan úr hverfi og og hét Runar Guðjónsson frá Brautarholti. Hann flutti síðan úr Grindavík og varð frægur sögnvari í Reykjavík með ýmsum hljómsveitum sem gerðu garðinn fragan í rokkini. Það má mikil vera ef Bóli í Lágafelli var ekki lika í hljómsveitinni spilandi á gitar.

Flugmennirnir sem sáu Grindvikingum fyrir músík voru i einkabíssness. Það var sagt að þeir yrðu ríkir á því að flytja nælon-sokka til Íslands. Þeir gerðu lika út álagildrar úti á Vatnstaði og

flugu með álinn lifandi til útlanda. Frímerkjaklúbburinn tók að sér að hreinsa gildrunar og hafði álana tilbúna þegar flugmennirnir söttu þá. Sagt var að áll væri dýrindisfeða á útlenskum veitingastöðum.

Mánaborgin fylltist af Ameríkónum á sumrin og fram á haust. Þar eignudust stríkarnir erfða keppinauta. Þeir gáfust þó ekki upp baráttulaust. Kanarnir voru stundum plataðir. Þeir fundu ekki alltaf bílan-a sina fyrir en eftir dök og disk. Stríkarnir ýttu þeim niður í Skúra og földu þá í eihverju skúmaskoti og breiddu stundum eithvað yfir þá.

Eins og það með Ameríkana sem oflast stunda þessa kru þeir lengi hafa lagt í vana að leisa í freistini unglungana og stulkurnar þeir stöðugr þrá. Böggji í Lágafelli

Yfir vetrartímann óx íbíatala Grindavíkur um allan helming. Höfnin varð yfirfull og allir braggar sömuleiðis. Það var stöðugur straumur af ungu fólk til Grindavíkur hvaðanæva af landinu til að fara á vertið.

Gunnar Halldórsson verkaði fisk í Silfurhöllinni. Hann var með Samvinnubraggann. Þar var fullt af fólk einkum frá Skagastöð. Lifrabréðslan var í næsta húsi við Silfurhöllina. Það var að vegum Óskars Halldóressonar, (Íslands-Bersa). Þorþjörn hf var með

hjá hrárvélinni. Afrikuríkin voru stöðugt í fréttum og Grindavík var naflí alheimsins. Tsjombe, Casawooboo og Lumumba voru eins og allir vita mest áberandi þjóðbetjur Afriku í sjálftæðisbaráttumi við nýlendustórveldið Belgia. Mánaborgin var miðja tilverunar. Það sannast á því að Armstrong var ekki leyft að fara til tunglsins nema hann kiði fyrst við Mánaborginu til að fá sér kaffi og taka sólarhæðina.

Flugvélin var komin á loft og farþegnar sem ekki voru margir horfðu niður á borgina. Fyrir utan okkar hóp voru örflair á Sagaklass. Þjónustufólkid voru margt í hlutfalli við farþegnum.

Nú hafði hann lesið söguna um hafmeyjuna sem tók af sér spordinn og faldi hann undir steini. Hafmeyjuna sem létt börnin lesa ævintiri HC Andersens og hannaði þeim að búi til sin eigin ævintýri í stað þess að lesa það sem á békinni stóð. Hafmeyjuna sem bólblaðist í þurru heiði uppi á Skála í rósóttum kjóli. Fifilinn sem drúpti hófði þegar hann sá Adam bita í epið á Eva. Smásögurnar í Vorhænunni eru einhvern veginn þess valdandi að hann hugsar um gamla daga í Grindavík og gleymir sér á milli þess sem allar flugfreyjurnar bjóða honum stöðugt meiri hressingu.

Forseti Bandaríkjanna var skotinn til hana í Texas tuttugasta og annan nóvember 1963. Surtseyjargosið hófst þann fjórtánda nóvember. Um svipað leysi komu flugmennirnir frá Loftleidum með plótu í djúkeboxið á Mánaborg með lagi sem hét „Twist and shout“ (upphaf bitlaðisins). Í skugga þessara stóratburða var borin út auglysing í öll hús í Grindavík. Fundur var boðaður uppi á lofti í Kvennó. Íþróttafélag Grindavíkur skyldi vakið upp frá dauðum. Frumkvöðlar að þessari endurvakningu voru nokkrir ungir menn sem voru aðframkomnir af áhuga að endurskipuleggja íþróttastarf fyrir Grindavíkunesku á öllum aldri. Formaðurinn sat við háborði með gjaldkera og ritara sinn til hvorar handar. Stjórnin

hafði setið lengi, eithvað á annan áratug en starfsemi hafði dvinad mjög. Jafnvel alveg dáið undir lokin. Ástaðurnar kenna að vera margar. Ein er þó langstærst. Grindvíkingar urðu fyrir miklu harmi og mikilli sorg þegar stæsta skip Grindavíkurflotans „Grindvíkingur“ fórst í upphafi sjötta áratugarins. Þetta var mikil reiðarslag fyrir lítið samfélag. Margir af helstu knattspyrnumönnum Grindavíkliðsins forust með bátnum. Það er engin furða þó starfsemi íþróttafélagsins fengi vind í bákséglin og nokkurn tíma teki að venda og sigla félaginu upp í vindinn á nýjan leik. Það var kosin ný stjórn þar sem formaður var Jón Leósson, Sigfíðingur sem hafði spilað fótbalta með Akranesliðinu. Bragi Guðriðsson var ritari og Jakob Eyjólfur var kosinn gjaldkeri.

Halldór Ingvarson, kosinn varaformaður á fundinum, kom heim ný-útskrifadur úr Kennaraskólanum ásamt konu sinni Helgi Emilsdóttur afrekkskonu úr handbolantanum. Þau brettu strax upp ermar og skipulögðu íþróttastarf í leikfimisalnum. Hver timi var nýttur fyrir Grindavíkunesku á öllum aldri. Þarna byrjuðu mensekipulega að aða körfubolta og hafa hvergi hoppað síðan. Halldór sá um þjálfun og kennslu. Hann fékk meir að segja landsliðið í körfubolta í heimsókn til að skerpa áhugan á íþróttinei. Halldór var lika með frjálsar íþróttir innanhúss. Hann hafði sjálfur stundað þá tegund íþróttar. Það er til í afrekaskrám Fjárlíðsþóttasambandsins að hann hafi orðið Íslandsmeistari í hástökk án atrennu nokkrum sinnum. Til að eflu áhugan rétt eins og í körfuboltanum tókst honum að fá helstu afreksmenn þjóðarinnar að því svíði til að sýna og keppa í líttleikfimissalnum sem stóð hafði ónotatúr i nokkur ár. Þetta voru menn eins og Jón P. Ólafsson, Háskólnar af öllum stærðum og gerðum.

Þarna mætast allskonar straumar og allskonar fólk. Spillingin alræmda Sóðóma og Gómora hefur alltaf þött mikil í Hamborg og ekki síst um þetta leiti. Vændskonur af öllum stærðum og gerðum.

Setið á Mánaborginu, frá vinstrum: Ólafur Rúnar Þorvarðarson, Hreinn Sveinsson og Sigrún Einarsson.

Setið á Mánaborginu, frá vinstrum: Gunnar í Müla, Jón á Gimli, Hreinn á Hraunhamri, Pétur sterki, Einar í Vesturbæ og Gundi í Miðfelli. Glymskrattinn í baksýn. Þjóðar Ólafur Rúnar.

um. Stóir og smáir glæpamenn og hverskyns pervertar gengu ljósum logum í hafnarhverfinu St. Pauli. Þarna voru skítugar og söbalegar smábúllur þar sem hnifar voru á lofti og bjórinna flaut út um allt. Þarna eru baði Herbertstrasse og Reeperbahn. Þetta eru fregar verslunargötur þar sem kynlifið er til sólu. Danirnir fóru með okkar mann bállu úr bállu og enduðu inni á stað sem hét „Der Kaiser Keller“. Pilturinn prúdi frá Grindavík gat ekki betur heyrт en að tóluð væri íslenska í horninnu þar sem langa bordið var rétt við stóra ruslahrúgu. Þarna voru þá komnir annarsvegar ferðamenn af Gullfossi sem var á sinni venjulegu áætlu í Hamboeg, hins vegar nokkrum árum seinna sem það kom í ljós að þessi hljómsveit hafði sigrð heiminn undir nafni The Beatles.

Það kom maður um daginn upp í sundlaug með konu sér við hið af Afríkustofni. Þau fóru í sund og gengu síðan yfir allt íþróttasvæðið. Þau voru smyrtilega til fara en gáfu sig ekki að tal við neinn svo vitað sé. Þau gengu fram og aftur um fótboltavöllinn og dvöldu góða stund í stükunni. Sundlaugarvördurinn sagði að þau eru lítið hús í gömlum stíli á Eyrarbakka. Höfðu keypt það í fyrra eftir auglýsingu í morgunblaðinu sem þau lásu á veraldarvefnum. Sundlaugarvördurinn hafði ekki hugmynd um, hversvegna þau skoðuðu íþróttasvæðið svona vel, einkum þó. Stükuna sem var byggð af mikilli elju fyrir Grindavíkunesku á öllum aldri. Það er gómum sag og ný að þeir sem kaupa banka langar líka að eiga fótbotafélag.

„Kannski sér maður ekki landslag ískuáranna af því það var ekki ápreisanlegt nema að litlu leyti heldur að mestu imyndan“ Svo vitnað sé í Vorhænuna.

Merkið tryggir gæðin

Þú veist við hvern þú verslar þegar merkið er Shell.
Afgreiðslumenn okkar eru ávallt til þjónustu
reiðubúnir allt umhverfis landið.

Skipaþjónusta Skeljungs

